

új magyar szó

20 oldal
Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VII. évfolyam,
126. (1446.) szám**BNR- valutaárfolyamok**

1 euró	4,2341 ▲
1 amerikai dollár	2,9259 ▲
100 magyar forint	1,5946 ▲

Aktuális 2**Hillary Clinton a Tom Lantos Intézet budapesti megnyitóján**

Az EU és a NATO közötti együttműködés célja a demokrácia és az emberi jogok védelme – mondta Hillary Clinton, aki tegnap a Tom Lantos Intézet megnyitójára érkezett Budapestre. Elődje, Condoleezza Rice a megnyitón úgy vélte: az intézet segíteni fog az emberi szabadság biztosításában.

Kultúra 6**Ma kezdődik a Csúrszínház**

A néptánc, népzene és a néprajz tematikájára épül az idei Mikházi Csúrszínházi Napok. A rendezvény idén először kapott tematikus jellegűt, egyik fő látványossága Kallós Zoltán néprajzkutató Mikházára költöztetett válaszüti szobája lesz, amelyet ma nyitnak meg a látogatók előtt.

Társadalom 7**Gettósítás Nagybányán**

Fallal kíván körülvenni egy román lakta tömbházat Nagybánya liberális polgármestere. A jogvédők megaláznak és jogtalanul nevezik az intézkedést, és attól tartanak hamarosan kitelepítésekre kerülhet sor. Csíkszereda, Kolozsvár és Marosvásárhely után újabb szegregációs botrány.

Vezércikk 3**Mérlegen – a mérleg**

Felmérések hiányában nehéz lenne eldönteni, mennyire igaz a magyar külügyminiszter állítása, miszerint az uniós elnökség nyomán az EU megítélése sokat javult Magyarországon. A médiatörvény, az új magyar alkotmány brüsszeli visszhangja alapján megkérdezzük: vajon mennyit javult Magyarország imázsa az Unióban? **▶**

Bogdán Tibor

Újabb címerháború dúl

Parászka Boróka

▶ A Székelyföld elnevezés miatt bírálta fölül e heti ülésén önmagát a kormány: a Boc-kabinet elrendelte Illyefalva címerének módosítását. A döntést a Kovászna, Hargita és Maros Megyei Románok Civil Fórumának kezdeményezésére hozták, mely szerint a címer nemlétező térségmegjelölést hivatalosít. A döntés szerint a 2010-ben szintén kormányhatározattal megerősített címerleírásból ki kell venni a „Székelyföld” megnevezést. A heraldikai magyarázatban ez olvasható: „a címeren látható ezüsthatharű Székelyföld (Ținutul Secuiesc) és a Barcaság (Brassó vidékének hagyományos neve) határát jelképezi”.

A tavalyi rendelet megjelenése után a Kovászna Megyei Tanács

Illyefalva – a vizsály címere

elnöke, Tamás Sándor azt nyilatkozta: a kormányhatározat szövege azért fontos, mert mindeddig a

román hatóságok kétségbe vonták a magyar többségű történelmi régió létezését. A címerleírás ellen a székelyföldi román civil szervezetek is tiltakoztak, az érdekvédők nemcsak a Székelyföld megnevezést sérelmezték, hanem a határ-fogalmat is vitatták. Úgy vélték, határ csak két különálló állam között húzódhat, márpedig Illyefalva Románia részét képezi, és nincs a közelében államhatár.

A kérdést egy évvel a tavalyi kormányhatározat után június 16-án Olguța Vasilescu szociáldemokrata képviselő vetette fel újra. Szerinte a 2010 április 21-én kelt, 402-es számú, Emil Boc kormányfő által aláírt és Vasile Blaga akkori belügyminiszter által ellenjegyzett dokumentum jogszerűtlen feltételeket rögzít. „Mindaddig úgy tudtuk, hogy

Brüsszelben nem lehet székelyföldi képviseletet nyitni, mert ilyen adminisztratív egység egyetlen romániai hivatalos okiratban sem szerepel. És íme, a hátsó ajtót maga a román kormány nyitja ki a székelyföldi törekvéseknek, amikor az illyefalvi címermeghatározást engedélyezi” – vélekedett Olguța Vasilescu. A PSD-s képviselő emlékeztetett: a Hargita, Kovászna és Maros Megyei Románok Civil Fóruma a brassói táblabíróságon támadta meg a Barcaság és Székelyföld határát kijelölő címerleírást, az illetékes jogi fórum pedig helyt adott a keresetnek. A kormány fellebbezett a döntés ellen, Olguța Vasilescu szerint azért, hogy „mindenki számára világos legyen: ki az, aki elismeri Székelyföldet”. **Folytatása a 7. oldalon ▶**

Duna-parti búcsú Magyarország soros európai uniós elnökségétől

Kelemen Hunor, Anca Boagiu, Elena Udrea és Borbély László miniszterek a tulceai konferencián. Fotó: Tofán Levente

▶ Egymástól merőben eltérően értékelik a tegnap véget ért fél éves magyar EU-elnökséget a magyar kormánypártok és az ellenzék, illetve külföldi politiku-

sok. A bukaresti magyar nagykövetség közleményben mondott köszönetet Bukarestnek a támogatásért, eközben pedig a magyar uniós elnökség alatt az EU prog-

ramjai közé emelt és elfogadott Duna-stratégiáról szerveztek Tulceán, egy Duna-parti szállodában nemzetközi konferenciát.

2. és 3. oldal ▶

„Görögtűz” gyúlt Athénban

▶ A görög parlament tegnap délután megszavazta a 28,4 milliárd eurós megszorító csomag végrehajtásáról szóló törvényt, miután előző nap a képviselők elfogadták a költségvetési megszorításokat tartalmazó törvénycsomagot. A szerdai döntések ellen már aznap este utcára vonultak az emberek, és a tiltakozás hamar véres zavargásokba és a közbeavatkozó rendőrökkel való összetűzésbe torkollott. A tüntetők tegnap hajnalban ismét összecsaptak a parlament előtti Szintagma téren. **2. oldal ▶**

Băsescu, Moszkva és az RMDSZ

▶ Oroszországot, a Mihály király személyét tisztelőket és az RMDSZ-t is magára haragította a 10TV-nek adott szerda esti interjújával Traian Băsescu államfő. Az orosz külügy „szégyentelenné” nevezte a román államfőt, aki „a második világháborúban életét vesztett 27 millió orosz katona emlékezetét sértette meg” azzal, hogy jogosnak nevezte Ion Antonescu marsall besszarábiai hadműveleteit. Ugyanabban az interjúban Băsescu az RMDSZ-t is támadta, amikor azzal vádolta a szövetséget, hogy „etnikai érdektől” vezérelve akadályozta meg a közigazgatási reformot, és megszarolta koalíciós partnerét. **2. és 3. oldal ▶**

Mai mellékletünk:

Röviden

Winkler a kisebbségi szemináriumon

Az Európai Parlament több képviselőjével, köztük Winkler Gyulával is találkozott szerdán Brüsszelben az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniójának (FUEN) vezetősége. A szervezet intenzívebbé kívánja tenni kapcsolatát Brüsszelben, főként az EP-ben, ezért a munkabeszélgetés egybekötött szemináriumon Hans Dietrich Hansen elnök és Jan Diederichsen igazgató az európai kisebbségvédelem szempontjából fontos témákat vetettek fel. Az RMDSZ európai parlamenti képviselője a kisebbségi tematikájú európai polgári kezdeményezésről beszélt.

Államfői aláírás híján is életbe lép

Másodszorra sem írta alá a szlovákiai kisebbségi nyelvhasználati törvény módosítását Ivan Gasparovic szlovák köztársasági

elnök (képtünkön), de ez már nem akadályozza a jogszabály hatályba lépését. Szóvivője, Marek Trubac szerint azzal indokolta döntését, hogy a parlament változások nélkül fogadta el a magyar kisebbség számára hátrányos jogszabályt, és figyelmen kívül hagyta az elnök kifogásait. Mikulás Dzurinda szlovák külügyminiszter szerint ugyanakkor az elmúlt egy év alatt megnyugodott a légkör a két ország viszonyában, a felek megtalálták a módját a kényes témák megvitatásának, és fokozatosan teret nyitnak a pozitív együttműködés számára.

Nem kap orosz áramot Minszk

A fehér orosz Belenergo szerda este átutalta adóssága esedékes, 600 millió rubele részét az orosz Inter RAO EESZ áramexportőrnek, amely azonban tegnap éjféltől sem újította fel az áramszállítást, amelyet huszonnégy órával korábban szünetelt be. Igor Szezsinn energiatikai kérdésekben illetékes orosz miniszterelnök-helyettes szerint a szállítások leállítása nem lesz hatással a fehér oroszországi fogyasztók áramellátására.

Újabb segélyhajót rongáltak meg

A gázai segélyflottilla szervezői tegnap azt állították, hogy Izrael újabb hajójukat tette használhatatlanná. Az izraeli hadsereg rádiójának nyilatkozva elmondták, hogy az izraeli zászló alatt közlekedő hajó motorját a kikötőben szándékosan megrongálták. Korábban a segélyflottilla szervezői arról számoltak be, hogy Izrael kárt tett a görögországi Pireusz kikötőjében tartózkodó, egyik svéd hajó hajtócsavarjában. A héten mintegy tíz hajó készül kifutni Görögországból. Egyelőre nem világos, hogy a hajókban keletkezett kár késlelteti-e az izraeli blokádtól levő Gázai övezetbe tartó küldetést.

Elmaradt a találkozó

Valóban terveztek találkozót Phenjan kérésére az orosz államfő és az észak-koreai vezető között, és a Kreml készen is állt rá, de mert a híre kiszivárgott, Kim Dzsong Il saját biztonságát féltve lemondta a találkozót – írta tegnap a Kommerszant című orosz lap. Dmitrij Medvegyev és Kim készülő találkozójáról az első sajtójelentések kedden jelentek meg Dél-Koreában és Japánban. Az észak-koreai diktátor különleges vonata elindult ugyan Vlagyivosztk felé, de nem lépte át a határt.

Búcsú a soros elnökségtől

Az ellenzék bírálta, a kormánypártok dicsérték a magyar EU-vezetést

Hírösszefoglaló

▶ Véget ért tegnap a féleves magyar EU-elnökség. A külföldi politikusok egymástól merőben eltérően értéklik az eltelt hat hónap munkáját. A neves európai építmények kicsinyített mását felsorakoztató brüsszeli Mini Európa parkban jelképes elnökség-átadó ünnepséget rendeztek.

Megbecsülés vagy sem?

Javier Solana, az EU volt kül-és biztonságpolitikai főképviselő-

je egy interjúban azt mondta: „A magyar elnökség mérlege pozitív, nagyon nehéz helyzeteket kellett kezelni”. José Manuel Barroso, az Európai Bizottság elnöke és Jerzy Buzek, az Európai Parlament elnöke egy héttel ezelőtt Brüsszelben Orbán Viktorral találkozva gratulált Magyarországnak az EU-elnökség ellátásához. Az Európai Bizottság és az Európai Parlament elnöke szerint Magyarország „lojális együttműködő partnernek” bizonyult az uniós teendők ellátásában. Orbán Viktor magyar miniszterelnök szerint a soron levő elnökség 98

százalékban elérte a maga elé tűzött célokat, nagy és látványos sikereket ért el, szavai szerint „megbecsülést harcoltunk ki Magyarországnak”. Herman van Rompuy, az Európai Tanács elnöke pedig kiválóan nevezte a magyar elnökségi munkát.

„Szuperállam” jön létre

A budapesti Országgyűlésben a Jobbik képviselője, Balczó Zoltán azt mondta: a kormány erős Európai Unió megteremtéséhez, „erős, Brüsszelből irányított szuperállam megteremtéséhez” járult hozzá.

A szocialista Mesterházy Attila szakmailag sikeresnek, politikailag azonban kudarcnak értékelte a magyar elnökséget, amely szerinte nem növelte, hanem inkább csökkentette az ország presztízsét. Balázs Péter, a Bajnai-kormány külügyminisztere, Magyarország első uniós biztosa szerint Magyarország elvesztette az EU-elnökség által nyújtott lehetőséget, az ország nemzetközi megítélése ma rosszabb, mint az EU-elnökség előtt volt. Mint közölte, személyes tapasztalata szerint a magyar EU-elnökség a szakértői szintet illetően jó értékelést kapott Brüsszelben, ezt azonban nem lehet elmondani a kormányzati szintről.

Románia Schengen-érett

Köszönetet mondott Romániának, különösen a Külügyminisztériumnak és az Európai Ügyi Hivatalnak, valamint az Európai Bizottság bukaresti képviselőjének a magyar elnökség munkájának erőteljes támogatásáért a bukaresti magyar nagykövetség. A sajtóközleményben hangsúlyozták: „Komoly eredmények tartjuk, hogy az év elején bizonytalanlanná vált Schengen-bővítés kérdésében jelentős előrelépést tettünk: minden tagállam egyetért abban, hogy Románia és Bulgária teljesítette a csatlakozás szakmai feltételeit.” ◀

Condoleezza Rice és Hillary Clinton a Tom Lantos Intézet budapesti megnyitóján

Az EU és a NATO közötti együttműködés célja a demokrácia és az emberi jogok védelme – mondta Hillary Clinton, aki tegnap a soros uniós elnökség utolsó napján és a Tom Lantos Intézet megnyitójára érkezett Budapestre. Az amerikai külügyminiszter hangsúlyozta: a kormányok és a civil szervezetek feladata a demokrácia terjesztése. „Ugyan az Egyesült Államokban is vannak nézetkülönbségek az egyes politikusok és pártok között, de Tom Lantos hitt abban, hogy alapvetően mindannyian egy oldalon állnak: a szabadság és a demokrácia oldalán” – mutatott rá. Elődje, Condoleezza Rice a megnyitón úgy vélte: „a Tom Lantos Intézet segíteni fog abban, hogy helyes irányban maradjunk az emberi szabadság biztosításában”. Rice – aki elvállalta az intézmény társelnökségét – arról beszélt, hogy Tom Lantos különleges ember, erőteljes erkölcsi hatalom volt, mélyen hitt a szabadság iránti vágyban és ezen törekvés egyetemességében. Meggyőződése volt, hogy az embe-

ri szabadság elterjed. Magyarország és az Egyesült Államok a kommunizmus összeomlása óta szoros és egyre mélyülő szövetséget épített fel; ennek a szövetségnek értékalapjai vannak – mondta Orbán Viktor magyar kormányfő, miután fogadta Hillary Clintont (képtünkön).

Moszkva dühös Traian Bănescu

M. Á. Zs.

▶ Szégyentelennek nevezte Traian Bănescu román államfőt tegnap kiadott közleményében az orosz külügyminisztérium, amiért „a második világháborúban életét vesztett 27 millió orosz katonára emlékeztető megsértve” jogosnak nevezte Ion Antonescu marsall besszarábiai hadműveletét. A nemzetközi diplomáciában szokatlanul vehemens nyilatkozat ugyanakkor felszólítja az európai közvéleményt, hogy ne hagyja megválaszolatlanul a román államfő elfogadhatatlan állásfoglalását. Traian Bănescu azzal vívta ki az orosz külügyminisztérium felháborodását, hogy a 10TV kereskedelmi televízióknak adott szerda esti interjújában azt hangoztatta, Antonescuhoz hasonlóan ő is parancsot adott volna a román katonáknak a Pruton való átkelésre, hiszen „szövetségünk (a náci Németország – szerk. megj.) és területi követeléseink ezt kérték”. Az államfő hazaárulással vádolta az 1948-ban trónjáról lemondó Mihály királyt. Leszögezte: „egy tengerészkapitány és egy államfő sose hagyja cserben az övét”. A moszkvai reakciót látva az államfő tegnap délután rendkívüli sajtónyilatkozatban tért vissza a témára, hangsúlyozva, hogy nem érti az oroszok felháborodását, hiszen a kelet-európai térségeket érdekezőketre osztó Molotov–Ribbentrop-paktumot a moszkvai törvényhozás is elítélte, és „a Szovjetunió már amúgy sem létezik”. ◀

Görög tüntetők gyűltek Athénban

ÚMSZ-összeállítás

▶ A görög parlament tegnap délután megszavazta a 28,4 milliárd eurós megszorító csomag végrehajtásáról szóló törvényt, miután előző nap a képviselők elfogadták a költségvetési megszorításokat (kiadáscsökkentést és adóemelését) tartalmazó törvénycsomagot. A szerdai döntések ellen már aznap este utcára vonultak az emberek, és a tiltakozás hamar véres zavargásokban a közbeavatkozó rendőrökkel való összetűzésbe torkollott. A tüntetők tegnap hajnalban ismét összezsúpcaptak a parlament előtti Szintagma (Alkotmány) téren.

A demonstráció kezdete már eleve magában hordozta annak lehetőségét, hogy a helyzet elfajuljon.

Szerda éjjel a többségükben fekete csuklyát viselő fiatalok központon zúdítottak a rendőrökre, akik könnygáz bevetésével válaszoltak. A megvadult tüntetők nem kímélték a környékbeli üzlethelyiségeket sem, és gyújtogattak is. A tüntetők között számos orvos volt, akik arról számoltak be, hogy legalább 25 könnyebben megsérült randalírozót és több száz olyan embert is elláttak, aki a könnygáz miatt légzési nehézségekkel küszködött. A rendőrszakszervezet szerint a rendfenn-

tartók között legalább 40 a sebesültek száma.

A parlament döntésével az válik lehetővé, hogy az európai vezetési pénzügyminiszterek júliusi 3-i ülésén jóváhagyják a korábban elfogadott, 110 milliárd eurós mentőcsomag újabb, 12 milliárd eurós részletének a folyósítását. Az athéni tiltakozó megmozdulások ellenére a kezdéskori enyhe emelkedést követően délelőtt is tartották ezt a szintet az irányadó nyugat-európai tőzsdeindexek, a mentőcsomag elfogadásának híreire ugyanis változatlan tartott a pénzügyi piacokon a derülátó hangulat. ◀

Maszkos tüntetők vonultak Athénban az utcára. A zavargások oka: a Brüsszel által kikényszerített újabb megszorítások

EU-s pénzért lobbiznak

Nemzetközi konferenciát tartottak Tulceán a Duna-stratégia sikeréért

Tofán Levente, Tulcea

▶ Öt romániai minisztérium képviseltette magát a legmagasabb szinten azon a tulceai nemzetközi konferencián, amelyen a Duna-stratégia elfogadásának jelentőségét tárgyalták. A Környezetvédelmi és Erdészeti Minisztérium, valamint a Régiófejlesztési és Turisztikai Minisztérium által megrendezett eseményen Elena Udrea, Anca Boagiu, Borbély László, Kelemen Hunor miniszterek és Niculescu Tóni külügyi államtitkár szóltak fel.

Kelemen Hunor művelődésügyi miniszter arra hívta fel a figyelmet, hogy az általa vezetett tárcára hárul a legnagyobb szerep a Duna-stratégia sikeressé tételében, ugyanis a folyam „összeköti” kilenc nemzet kultúráját. Hozzátette: ezért szeretnének olyan programsorozatot szervezni, amelyek közelebb hozzák egymáshoz a Duna-menti országok kultúráját. A miniszter szerint most van itt az ideje annak, hogy a stratégiában részt vállaló országok azért lobbizzanak, hogy a 2014-2020-as uniós költségvetésben megjelenjen a Duna-stratégia.

Az Európai Unió magyar elnöksége alatt jóváhagyott Duna-

Kelemen Hunor, Anca Boagiu és Borbély László egyaránt hangsúlyozta a Duna-stratégia jelentőségét

A szerző felvétele

stratégia céljával és alapelveivel kapcsolatosan Borbély László környezetvédelmi miniszter elmondta: az uniós Duna-stratégia a Duna-térség régióinak gazdasági fellendülését és a régiók közötti gazdasági egyenlőtlenségek mértékének csökkentését szorgalmazza, a tagországok és régiók közötti együttműködésre és szolidaritásra alapozva. Románia Duna-stratégiai szerep-

körével kapcsolatosan a környezetvédelmi miniszter hangsúlyozta: a stratégia környezeti kockázatok kezelésének cselekvési területét közösen irányítja Románia és Magyarország. A Duna-medence árvízveszélyeztettségi térképeinek elkészítését célzó Danube Floodrisk program az egyik fontos terv, amely részét képezi a Románia által koordinált cselekvési terü-

lethez tartozó konkrét projekt-csomagnak – hangsúlyozta a miniszter. A Danube Floodrisk programban 18 partner vesz részt 8 országból. Az árvízvédelmi térképek finanszírozása a Dél-kelet Európai Határon Átnyúló Együttműködési Program keretén belül történik, a beruházás értéke körülbelül 6 milliárd euró – emelte ki a környezetvédelmi miniszter. ◀

Mérlegen – a mérleg

Bogdán Tibor

Amint az várható volt, a magyarországi politikai erők egymástól szögesen eltérően ítélik meg az Európai Unió soros magyar elnökségét. A kormánypártok dicsérik Orbán Viktor teljesítményét,

az ellenzéki tömörülések szerint viszont a „magyar félév” korántsem váltotta be a hozzá fűzött reményeket – és kormánypárti ígéreteket.

A mérleget mérlegelve elmondható: az igazság, mint általában, most is, valahol középen található.

Az kétségteljesen méltányolható, hogy a magyar célkitűzések megfelelően, június végén lezárultak a Horvátországgal folytatott uniós csatlakozási tárgyalások. Az más kérdés, hogy a tagság kritériumainak eleget tevő balkáni ország feltehetően más állam elnöksége alatt is befejezte volna tárgyalásait, mindez tehát nem annyira az elnök, mint inkább a csatlakozásra készülő állam érdemének tudható be.

Elmaradt viszont Románia és Bulgária felzárkózása a schengeni övezetbe, jóllehet Orbán Viktor ezt is a magyar elnökség alapvető célkitűzései közé sorolta. És bár egyet kell értenünk értékelésével, miszerint az is fontos eredmény, hogy a tagállamok kimondták: mindkét ország eleget tesz a schengeni csatlakozás technikai feltételeinek – azért jó lenne megkérdezni Bukarestet és Szófiát is erről a sikerről.

Nem kétkelhetünk abban a magyar miniszterelnök által említett számadatban sem, hogy a magyar elnökség idején több, mint kétezer európai parlamenti módosító indítvánnyal foglalkoztak – legfeljebb annyira kiegészítéssel élhetünk, hogy ez nagyjából megfelel az egy-egy uniós elnökségi szemeszter idején kezelt problémák átlagos számának, ami némiképpen levon a bravúr értékéből.

Az pedig kifejezetten kudarcnak könyvelhető el, hogy levegőben maradt a közös gazdasági kormányzást szabályozó tervezet, noha annak lezárását Orbán a legfontosabb feladatok közé sorolta. Ez most a lengyel elnökségre marad – alighanem némi nagyhatalmi „cenzúrázással”. És nem lett semmi a Keleti Partnerség budapesti csúcstalálkozója, ami még akkor sem tudható be sikernek, hogy Orbán szerint csupán „alibi-megbeszélésről” lett volna szó, ami nem érte volna meg, hogy felbolygassák a fővárost.

Az tény, hogy a magyar elnökségre komoly nemzetközi kihívások közepette – a fukusimai atomkatasztrófa, az „arab tavasz”, a gazdasági és pénzügyi válság, az euróövezet peremvidékét sújtó államadósság-válság időszakában – került sor, ám az is igaz, hogy a világban jó ideje nincs már béke, kihívások minden uniós elnökségre bőségesen jutnak majd, a magyar elnökség tehát ezzel sem hozott rendkívül.

Felmérések hiányában nehéz lenne eldönteni, mennyire igaz Martonyi János magyar külügyminiszter állítása, miszerint az uniós elnökség nyomán az EU megítélése sokat javult Magyarországon. A kétharmados törvények bebetonozása, a médiatörvény, az új magyar alkotmány brüsszeli visszhangja alapján viszont megkérdőjelezhetnénk: vajon mennyit javult Magyarország imázsa az Európai Unióban?

Román lapszemle

A nők egyre később vállalnak gyereket, országos átlagban az első gyereket 28 éves korukban szülik. (Adevărul) ▶ A Daily Express brit bulvárlap szerint a németek eldöntötték, hogy kilépnek az euróövezetből. A Német Központi Bank titokban elkezdte a közös európai pénznem által lecserélt márka nyomását. (Adevărul) ▶ Két héttel a kötelező lakásbiztosítások megkötésére adott határidő lejártá előtt a tulajdonosok alig 6 százaléka biztosította ingatlanát (Puterea)

HIRDETÉS

SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

Felvételi
2011
27 alapképzési
szak

GAZDASÁG- ÉS HUMÁNTUDOMÁNYOK KAR, CSÍKSZEREDA

- Könyvelés és gazdálkodási informatika (25 tandíjmentes, 25 költségtérítéssel hely)
- Általános közgazdaság, Agrár- és élelmiszeripari gazdaság (50/50)
- Marketing (15/15)
- Statisztika és gazdasági előrejelzés (10/20)
- Román nyelv és irodalom – angol nyelv és irodalom (20/30)
- Világ- és összehasonlító irodalom – angol nyelv és irodalom (10/20)

Beiratkozás:
2011. július 11-20.

530104 Csíkszereda
Piața Libertății (Szabadság tér) nr. 1
Tel: +40 266 314 657
E-mail: ghkar@sapiaentia.siculorum.ro
www.csik.sapiaentia.ro

MŰSZAKI ÉS TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KAR, CSÍKSZEREDA

- Szociológia (13/37)
- Kommunikáció és PR (13/37)
- Élelmiszeripari mérnök (20/30)
- Környezetmérnök (20/30)
- Ipari biotechnológia (10/20)
- Közélelmészeti és agroturisztikai mérnök-menedzser (15/15)

Beiratkozás:
2011. július 11-20.

530104 Csíkszereda
Piața Libertății (Szabadság tér) nr. 1
Tel: +40 266 317 121
E-mail: mtikar@sapiaentia.siculorum.ro
www.csik.sapiaentia.ro

MŰSZAKI ÉS HUMÁNTUDOMÁNYOK KAR, MAROSVÁSÁRHELY

- Kommunikáció és közkapcsolatok (15/15)
- Egészségügyi szakpolitikák és szolgáltatások (15/35)
- Fordító és tolmács (20/30)
- Informatika (25/25)
- Mechatronika (25/25)
- Számítástechnika (20/20)
- Automatika és alkalmazott informatika (20/20)
- Távközlés (15/35)
- Számítógépes művelettervezés és gyártásirányítás (15/35)
- Kertészmérnök (20/10)

Beiratkozás:
2011. július 11-17.

Marosvásárhely/Koronka
Șoseaua Sighetului (Sighet ut) nr. 1C
Tel: +40 266 208 170
E-mail: office@ms.sapiaentia.ro
www.ms.sapiaentia.ro

TERMÉSZETTUDOMÁNYI ÉS MŰVÉSZETI KAR, KOLOZSVÁR

- Környezettudomány (13/12)
- Filmművészet, fotóművészet, média (12/13)
- Nemzetközi kapcsolatok és európai tanulmányok (23/17)
- Jog (20/20)

Beiratkozás:
2011. július 11-24.

400112 Kolozsvár
str. Matei Corvin (Mátyás király u.) nr. 4
Tel: +40 264 439 266
E-mail: office@kv.sapiaentia.ro
www.kv.sapiaentia.ro

10 éves a

SAPIENTIA ERDÉLYI MAGYAR TUDOMÁNYEGYETEM

CSÍKSZEREDA · KOLOZSVÁR · MAROSVÁSÁRHELY

Politikusok – zuhanórepülésben

Kormánypárti és ellenzéki politikusoknak egyaránt zuhanórepülésbe került a népszerűségi mutatója, ami jól jelzi: a választó nagyjából leírta a jelenlegi politikai osztályt.

Bogdán Tibor

Májushoz képest jelentősen kevesebben bíznak mind Traian Băsescu államfőben, mind pedig az ellenzéki Szociál-Liberális Unió két legfontosabb politikai tömörülésének vezetőjében, a szociáldemokrata Victor Pontában és a nemzeti liberális Crin Antonescuban.

Listazáró kormánypártiak

Érdekes módon a megkérdezettek közül a legtöbben a Román Nemzeti Bank kormányzóját, Mugur Isărescut tüntetik ki bizalmukkal, részarányuk közel egyharmadra tehető – legalábbis az IMAS közvélemény-kutató intézet felmérése alapján. Őt Crin Antonescu követi, valamivel több, mint 27 százalékkal, de a liberális pártelnök ennél jobb eredményt, 31,2 száza-

lékot ért el februárban, amikor pártja nevében aláírta a koalíciós partnerszerződést a szociáldemokratákkal. Mostani népszerűségi mutatója két százalékkal jobb 25 százalékos márciusi és áprilisi teljesítményéhez képest.

Victor Ponta év eleji 25 százalékaról februárban megközelítette a 29,5 százalékot, népszerűsége azóta folyamatosan csökken, jelenleg 23,2 százaléknál tart.

Traian Băsescu államfő jócskán elszakadt az élmezőnytől, népszerűsége csúcspontján, májusban is csak 12,4 százalékot ért el, most pedig alig haladja meg a 10 százalékot. A rangsor utolsó helyeit egyébként – a 7,9 százalékos összesítő Corneliu Vadim Tudor kivételével – kormánypárti politikusok foglalják el: Traian Băsescut Theodor Stolojan követi, 10,3 százalékkal, majd a 8,3 százalékos összesítő Emil

Boc kormányfő és a 3,2 százalékos „taksált” Markó Béla kormányfő-helyettes zárja a listát.

Ötpárti parlament?

A politikai pártok sem örvendenek túlságosan nagy bizalomnak. A mintacsoportból a legtöbben – csaknem 38 százalékos – a Szociáldemokrata Pártra mondtak igent, a Nemzeti Liberális Párt 22,5 százalékosat ért el. Ez fontos lehet a jövő évi, helyhatósági jelöltállítás szempontjából, a két tömörülés közötti megállapodás értelmében ugyanis a helyeket a közvélemény-kutatásokban elért eredmények alapján osztják el.

A Demokrata Liberális Párt a tőle már megszokott 15 százalékos körüli eredményét hozza, hét tized százalékkal túllépve azt; meglepően sokan – közel 11 százalék – szavaznának Dan Diaconescu még be sem jegyzett tömörülésére, a Néppártra, az RMDSZ 5,5 százalékkal jutna be a parlamentbe – ahova a helyzet jelenlegi állása szerint, más politikai tömörülés nem is kerülne be.

Az intézmények között

csaknem 79 százalékkal őrzi vezető helyét az ortodox egyház, a hadsereg 60,6 százalékosat mond igent, de 45,7 százalékos dobogós a sajtó is, amely több mint három százalékkal előzi meg a polgármesteri hivatal intézményét. A sereghajtók közé tartozik alig több, mint 12 százalékos a vállalkozói hivatal, 8,6 százalékos a parlament és a mögötte egy tized százalékkal lemaradó kormány.

A Boc-kabinet teljesítményét 64,6 százalék tartja az eddigienél is rosszabbnak, és mindössze 6 százalékos nyilatkozik róla dicsérően.

Mindezek után érthető, miért gondolja úgy a megkérdezettek több, mint 86 százaléka, hogy az ország rossz irányba halad, és miért állítja 11 százaléknál is kevesebb ennek az ellenkezőjét. Életszínelvonalával a mintacsoport tagjainak közel 39 százaléka elégedetlen, az elégedettek alig több, mint 12 százalékkal szemben.

Egy kis összehasonlítás

Az IMAS adatait megerősíti az Európai Újjáépítési és

Fejlesztési Bank felmérése, amelyből úgyszintén kiderül, hogy a politikai struktúrák iránti lakossági bizalom drámaian visszaesett 2006 óta – amikor szintén nem volt túl magas. Így a kormányban csupán 7, a parlamentben pedig kevesebb, mint 5 százalékos bizik.

Az összehasonlító felmérésnek megfelelően a kelet-európai országok lakói közül a románok a legkevésbé elégedettek mindennapi életükkel: csupán 18 százalék tartja megfelelőnek életkörülményeit – 15 százalékkal kevesebben, mint 2006-ban –, az ugyancsak átmeneti korszakban lévő országok 43, és a nyugati államok 72 százalékos arányával szemben. Ezen belül még drámaibb volt a zuhanás a fiatalok körében: az ifjú nemzedék esetében az életükkel elégedettek részaránya 25 százalékkal esett vissza 2006-hoz viszonyítva. Ráadásul öt esztendővel ezelőtt Romániában kétszer annyian bíztak a jobb jövőben, mint most.

Ma már csak a romániai lakosság egynegyede hiszi azt, hogy a választások tiszták és szabadok, és alig 20

százalék véli úgy, hogy az igazságszolgáltatás megvédelmez az állami önkéntől. Ez 40 százalékkal marad el a nyugat-európai országok átlagától. Ennél csak 3 százalékkal vannak többen azok, akik azt állítják, hogy az országban a rend és a törvényesség uralkodik. Mindemellett 2006 óta közel 10 százalékkal csökkent és alig több, mint 30 százalékra esett vissza azok részaránya, akik a piacgazdaságot tartják a legjobb gazdasági rendszernek.

A felmérés szerint a 40–59 év közötti lakosság több, mint 70 százalékat érintette a gazdasági válság, amelyet viszont legkevésbé a 60 éven felüliek éreztek meg. A korrupciót illetően a megkérdezettek 43 százaléka mondta megszokottnak az orvosoknak adott csúszópénzt, majd a közlekedési rendőrség következik. Egyébként a lakosság fele szeretné azt, hogy a kormány nagyobb gondot fordítson az egészségügyre, 25 százaléka szerint az oktatás érdemelne fokozottabb figyelmet, a nyugdíjak emelését pedig 12 százalék várja el a kabinetől. ◀

Hercegi esküvő: Monaco felülmúlná Londont

A monacói és dél-afrikai színekkel fellobogózt Monaco népünnepélyt ígér II. Albert herceg és menyasszonya, Charlene Wittstock július eleji esküvőjére: a kétnapos ünnepsorozatára számos neves személyiséget és koronás főt várnak.

Gy. Z.

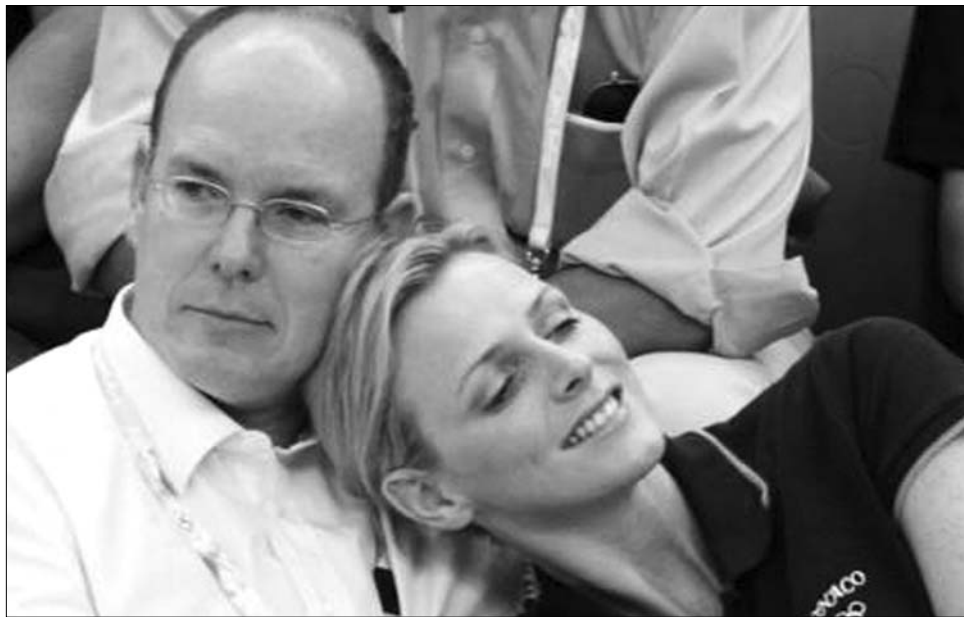
Már két héttel korábban Hercegi esküvő – 2011. július feliratú lobogók jelentették be a nagy eseményt. Az üzletekben megjelentek az ifjú pár kezdobetűivel díszített porcelántárgyak, az operában a bálhoz bontják el a nézőtér székeit. Bár kétségtelen, hogy a brit másodtrónörökös, Vilmos herceg április 29-én Londonban megtartott menyegzője az idén már learatta a babérokat, hiszen a bulvársajtó bombasztikus jelzővel „az évszázad esküvőjének” nevezte, de biztosak lehetünk abban, hogy ezen a héten sem maradunk szín és pompa híján.

Többnapos vigadalom

Negyvennyolc „történelmi órát” ígért a monacói idegenforgalom vezetése, amely 100 ezer látogatóra számít a 35 ezer lakosú hercegségben. Az esemény alkalmából ingyenesek lesznek a buszjáratok és a parkolók, a vonatok pedig hajnalig közlekednek. Az 53 éves Albert herceg és menyasszonya, a 33 éves Charlene Wittstock dél-afri-

kai úszóbajnok – aki mellel szépségben vetekszik a britek Katalin hercegnőjével – tegnap este részt vett a monacóiaknak és a határ mentén élőknek szervezett Eagles-koncerten, majd ma délután 5 órakor polgári esküvőt tartanak a palota tróntermében. A balkonon való megjelenés után az ifjú pár csatlakozik a téren lévő mindegy 6 ezer monacói alattvalóhoz, akiket dél-afrikai fogásokkal is megvendégelnek, majd a kikötőben Jean-Michel Jarre tart éjszakai koncertet.

Az egyházi esküvőt holnap rendezik meg, mégpedig nem a székesegyházban, ahol Albert szülei, Grace Kelly amerikai filmsztár (azaz Gracia Patricia hercegnő) és Rainer herceg esküdött örök hűséget egymásnak 1955 áprilisában, hanem szabadterén: a palota díszudvarában. A szertartást, amelyen Renee Fleming amerikai szopránénekesnő is közreműködik, városzerte nagy kivetítőkön lehet követni. Személyes meghívást 4300 személy kapott (az értesítés szerint a hölgyek kéretnek fedett vállakkal megjelenni). Jelen lesz Karl Lagerfeld és

II. Albert monacói herceg és arája, Charlene Wittstock. A fotó szerint szent a béke

Ines de la Fressange divattervező, Jean Todt, a Nemzetközi Automobil Szövetség (FIA) elnöke, Jacques Rogge, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság elnöke, a svéd király, Michel Szuleimán libanoni államfő és Mary McAleese ír elnök. Környezete szerint elfogadta a meghívást Nicolas Sarkozy francia elnök is, de várandós hitvese részvételéről még nem döntöttek.

Any szeretne lenni

A szertartás után az ifjú pár egy nyitott, vegyes üzemi Lexus gépkocsiban egy kápolnához hajtat, ahol az ara elhelyezi csokrát. A vascsorát a kaszinó teraszán Alain Ducasse francia származású monacói séf állítja össze, majd tűzijáték és bál

következik. Az eseményre a világ minden részéről 1200 sajtóakkreditációs kérelem érkezett. A menyasszony ruháját a hírek szerint Armani készítette, de a palota titokban tartja a tervező nevét.

A leendő házaspár 2000-ben ismerkedtek meg egy Monacóban tartott úszóversenyen. Kapcsolatuk 2006-ban vált félhivatalossá, amikor a torinói olimpiai játékokon készült fotókon a fiatal nő fejét a herceg vállára hajtotta. Charlene azt vallja magáról, hogy „normális, értéket tisztelő” középosztálybeli családból származik. A leendő hercegné osztozik a legénye sportszeretében és humorában – jelentette ki Albert. A lány áttért a katolikus hitre (eredetileg az anglikán össze, majd tűzijáték és bál

nem fél a protokolltól, feltétlenül szükségesnek találja, hogy megtanuljon franciául, és reméli, hogy rövidesen anya lesz.

Botrányok a családban

Mint ilyenkor szokásos, három nappal a házasság megkötése előtt a jegyespár viszályáról szóló híresztelések borzolóják a kedélyeket. Az azonnali cáfolat ellenére a hercegség sokkban volt szerdán a *l'Express* című francia hetilap értesülése miatt, miszerint a menyasszony néhány napja el akarta hagyni Monacót, és meg akarta szakítani az esküvői előkészületeket. A 33 éves Charlene Wittstock ugyanis állítólag néhány órával korábban tudta meg, hogy a nála húsz

esztendővel idősebb férfi magánélete, akihez férjhez készülni, nem olyan példás, mint ahogyan gondolta. Az apró, de nagy tekintélyű hercegség uralkodója ugyanis meglehetősen kicsapongó életet élt korábban, és gyakorlatilag az egész világ tudja, hogy két házasságon kívül született gyermeke is van, természetesen két nőtől. A gyerekek elismerésére azért is szükség volt, mert Albert egészen mostanáig ódzkodott a házasságtól, és a monacói utcákon azt suttozták, hogy esetleg nem is a nőket szereti. Már csak ezért is furcsa volna, ha az ara ennyire tudatlanul ment volna bele a frigybe.

A monacói hercegi palota cáfolta a hazug állításokat. „Ezeknek a híreszteléseknek az a céljuk, hogy rongálják az uralkodóról, és ezáltal a Wittstock kisasszonyról kialakult képet, és súlyos károkat okozzanak a boldog eseménynek” – áll a hivatalos közleményben. A herceg ügyvédje pedig közölte, hogy pert indítanak a *l'Express* ellen, de később elálltak ettől a szándéktól. Mindesetre Charlene-nek jó esélye van arra, hogy az 1982-ben autóbalesetben elhunyt Grace Kelly örökébe lépjen, s ezzel Monacóban ismét az uralkodó hitvese legyen az első számú hölgy. Ezt a feladatot ugyanis egészen mostanáig Albert nővére, Caroline illetve húga Stephanie töltötte be, akik szintén nem mindig éltek példás, botrányoktól mentes életet. ◀

Lap-top

A nap címe. Egy királyságot egy lókötő-ért, Mircea Dinescu, *Cațavencii*.

Magyarázat. Igazi román történet. Volt egy zseniális író és annak egy zseniális darabja. A darab egyik szereplőjéről lapot neveztek el az 1990-es évek elejének leírhatatlan hangulatában. (Amikor az újságok többszáz ezer példányban jelentek meg, és azért indultak lapok, mert valaki szerzett egy nyomdagépet.) Mihai Cârciog megalapította a *Cațavencii*-t, spiritus rektora a forradalmár (igazi forradalmár, a győzelem bejelentője) Mircea Dinescu volt. Aztán a lap átalakult *Academia Cațavencii*-vá, Közkelet-Európa egyik legjobb és legeredetibb, a hatalommal mindig könyörtelen élclapjává. Belső surlódások miatt a munkatársak egy része kivált a szerkesztőségből és megalapította a *Kamikazét*. Ez a „nagy lapnak” meg se kottyant. Az utóbbi hetekben kivásárolták alóla a nevét – hát nevet változtatott. Így jelent meg és jelenik meg szerdától, a régi banda szerkesztésében, az *Adevărul* hatalmas és jótékony ernyője alatt a *Cațavencii*. (Közben egy teljesen új társaság továbbra is kiadja az *Academia Cațavencii*-t is, erről egyelőre nincs szavunk, azon kívül, hogy megnyerték maguknak a kítűnő tollú, de politikusként sokak által morális csódtömegnek tartott Traian Ungureanút, ami a legfényesebben jelzi, hogy ki a lapot felszámoló diverzió szerzője...) Szóval itt van egy lap, belőle kivált kettő, az összesen három. Közben az első tovább viszi a nevét, a harmadik a szellemét, a második ezekből semmit. De van egy nagy újság is: Mircea Dinescu. Visszatér gyilkos humorával, bátor szókimondásával, pazar stílusával. Első vezércikkének címét szabadon fordítottuk. (Az eredeti *Un regat pentru un chel* azt jelenti: *Egy királyságot egy kopaszért*.)

A nap álhíre. Miután megköszönte Párizsból érkezett vendégeinek, hogy az elnökválasztáson rá szavaztak, Traian Băsescu megdicsérte őket a voksolási sebességért is, amellyel világrekordot döntöttek, és a sportolónak járó kiténtéseket adott át nekik.

Minden napra egy mondás

„Bűnös vagyok, mert a földi méltóság teendőit nem lehet előmozdítani súlyos vétkek nélkül.” I. Szent László

A meghívott

Horváth István

Boldog élet

SZELLEMI DÍZÉS

Tehát mindent félretéve, ehhez a néhány szabályhoz tartsd magad! Ezen felül el ne felejtöd, hogy mindenki csak a jelenben él, ez pedig röpké pillanat: a többi idő vagy már elmúlt, vagy bizonytalan. Arasznyi az ember élete, arasznyi az a földzug, ahol él, de arasznyi a legtovább fennmaradó hírnév is. (...) A már kifejtett életszabályokhoz még egyet csatolj: minden dolgot, ami eszedbe jut, határozz meg, és írd le pontosan, hogy világosan lásd, milyen az lényegében, a maga meztelen valóságában, egészében, minden szempontból, hogy beszámolj magadnak róla, mi a neve, hogy hívják alkatrészeit, melyekből összeállt, melyekre majdan széthullik. Mert semmi nem teszi nemesebbé a lelket, mint ha valaki az élet jelenségeit módszeresen és tárgyilagosan tudja vizsgálni, és mindig úgy tudja szemügyre venni őket, hogy világosan látja: a dolgok melyik rendjéhez tartoznak, mi az értékük az összesség, mi az egyes ember szempontjából, ki a polgára annak a legmagasabbrendű államnak, amelynek a többi államok mintegy csak házaai. Ha a józan ész szabályainak megfelelő módon, határozottan, békés lélekkel azt teszed, amit a pillanat kíván, ha sem jobbra, sem balra nem nézel, hanem géniuszodat olyan tisztán igyekszel megőrizni, mintha már vissza kellene adnod; ha még hozzá mit sem vársz és mitől sem remegsz: ha úgy cselekszel, hogy tevékenységed mindig összhangban áll a természettel, és minden megnyilatkozásodban beéred a hősi időkre emlékeztető igazsággal, akkor boldogan élsz. Már pedig ebben senki meg nem akadályozhat.

Marcus Aurelius: *Elmélkedések*. Harmadik könyv. Fordította Huszti József

Táltosok

Hallgatom a *Kossuth Rádió*ban az esti *Határok nélkül* című adást. Az előbb még azt latolgattam: le kellene tenni már a tollat, hisz amúgy sincs sok értelme a nagyotmondás és a nyilvánvalóan káros, olcsó magyarkodás elleni hadakozásnak, az embereket még mindig könnyű megvezetni huncutkodásokkal és olyan ígéretekkel, amelyekben a megvezető sem hisz.

Toró T. Tibort, az EMNT ügyvezetőjét, a leendő Néppárt főgondozóját kérdik az ország új közigazgatási átrendezése kapcsán kipattant botránnyról. A pesti közszolgálati médiák új súlypontozásával magyarázható, hogy miért éppen őt szólaltatják meg, aki csak statisza ebben az ügyben is, és miért nem Kelemen Hunort, Markó Bélát, Korodi Attilát, Lakatos Pétert vagy másvalakit, akik sokkal többet tudnak erről a kérdésről, hisz az RMDSZ-szel ott vannak a tűzben, a parlamentben és a kormányban, kapják a pofonokat jobbról is meg balról is. De nem, nekik inkább Toró kell, mert ő egyeseknek, akik jó távolságból nézik dolgainkat, most statisztaként is bárkinél hitelesebb.

Kívülről nézve, az EMNT ügyvezetője aránylag reálisan értékeli a helyzetet. De a végén rendíthetetlen bátorsággal odamar ellenfelének, az RMDSZ-nek. Például felrója, hogy Kelemen Hunor csak végső eszköznek tekinti az utcára vonulást! Vagyis nem kell betojni, legyünk keményebbek a románokkal, és nem kell annyit tárgyalni, majd az utca úgyis a mi javunkra dönt. Mert ugye, mi vagyunk az erősebbek! De hol és miben? Vízilabdában, halászléfőzésben vagy békaugratásban mindenképpen. Ám a politikában kisasai sem lehetünk a románoknak. Bizonyíték rá a kettős állampolgárság ügye. Băsescuék szép csendben, egy belügyminiszeri rendelettel megadták a moldovánoknak, s nem ordították világgá a tévében, hogy most már minden román egytűvé tartozik. Mi pedig annyit szájalunk, nagymagyarkodunk vele, hogy sikerült felhergelnünk a szomszédokat!

Na, mondom, azért se teszem le a libatollat, kivárom, hogy Toróék ne csak az erdélyi magyarságot, de a román parlamentet is meghódítsák! Lelki szemimmal már látom is, amint Geoană, Antonescu, Boc és a többiek leborulnak az Erdélyi Magyar Néppárt képviselői előtt, és nemcsak a Székelyföld területi autonómiáját, de a moldovai csángók önállóságát is megadják. Mert azok, akik korábban az

RMDSZ képviselőitől alig szóltak meg a bukaresti parlamentben, s mert nem választották őket újra, durcásan félreálltak, most a Néppárt búvós erejével (és a Pestről kapott pénzekkel!) valóssággal megtáltosodnak és akarataikat átviszik a románokra! Ezért is rémálmod látnak azok, akik azt gondolják, hogy az eddig kivívott jogaink is elúsznak...

Sike Lajos

Vallomás

Valószínűleg a neveltetésem miatt (ma úgy mondanánk: mert így szocializálódtam) igyekszem meglehetősen diszkréten viszonyulni a politikához, és bár természetesen megvan a magam meggyőződése, azt igyekszem visszafogottan, magánügyként kezelni, tiszteletben tartva más emberek, azaz a felebarátaim beállítottságát. Úgy szeretem, ha nem zavarjuk egymás köreit. Ehhez hozzátartozik, hogy igyekszem mindenkor kizárólag szakmai szempontokat figyelembe venni. Viszont soha nem mondtam senkinek a „másik” oldalról azt, hogy „rossz helyre álltál”, ami velem előfordult, és tulajdonképpen ebből a szempontból mindegy is, hogy ez a bizonyos rossz hely melyik oldal lehet. Ez ugyanis végképp legyen magánügy, úgy tartom, hogy úriember a szavazófülke magányában nyilvánít véleményt.

Az igazi barátságot az eltérő nézetek nem törhetik meg; mit ad az ég, a legjobb barátaim egyikével sokszor két oldalról közelítjük meg ugyanazt, és nagyon-nagyon sokszor

Gyulay Zoltán

egyét is értünk, pedig egyikünk sem adja föl a nézeteit. De az alapok teljesen azonosak, és talán ez számít egyedül. Van azonban még más is, főleg a szakmai szempontok emlegetésekor. Mint egy régi iskola utolsó, talán utolsó előtti képviselője, szeretem, ha mindenről azt lehet (mit lehet? kell!) mondani, ami, bár az kétségtelen, hogy eme iskola tanítása szerint vannak egyes négybetűs szavak, amelyeket néha ugyan jól esik – szigorúan bizalmas körben, de soha nem a széles nyilvánosság előtt – kiejteni, ám épp annyira tilos is, mert a számítógépes helyesírás-ellenőrző program szerint „ilyen szót nem szabad/illik képernyőre vetni”. Nevezük tehát néven a gyermeket, de ezeket nem árt valamilyen formában körülrni. Tessék, nem is gondoltam volna, hogy ilyen gyorsan el is jutottunk a politikai korrektség fogalmához, amely az utóbbi években alaposan meggyomláta a magyar nyelv szógyűjteményét. Hogy távolabbi példát hozzak, magyarul a néger kitételnek soha nem volt olyan pejoratív háttere, mint

az amerikai niggernek. Akinek van füle rá, érzi is a két szó hangulati különbségét. Ma már mégsem lehet „négerezni”, hanem kötelezően azt kell mondani, hogy afroamerikai (az idegen nyelvekben ennek párjaként találták ki, hogy US-amerikai, ami legalább akkora apartheid-szellemet tükröz, mégis politikailag korrekt). És bár csak ritkán fordul elő, de miért afroamerikai, aki – teszem azt – Kolozsváron született, és soha nem is járt sem ő, sem a szülei Amerikában?

Szóval nem könnyű a helyzet, nem elég még kétszer sem meggondolni, hogy milyen billentyűket milyen sorrendben üt le az ember. Szó se róla, ez is egyfajta cenzúra, és talán még agresszívebb is, mint amilyen cenzúra a szocializmusban dívott – éppen mert akkor túlságosan nem is titkolták a hatalmasok a sajtó irányítását, és még csak véletlenül sem hitették el magukról, hogy ne valamely eszme diktálná a te-teiket.

S ha már idáig jutottunk, azt sem tagadhatom, hogy a mind gyakoribb nyílt levéltől,

mint műfajtól egyszerre futkározik a hátamon a borsó és a szőr. Egyrészt már csak azért is, mert a túlságosan elszaporodott nyílt levelek így devalválódnak, másrészt pedig az ember vagy ír levelet, vagy nem – nem véletlen, hogy már a római jog is ismerte a levéltitkok fogalmát.

A napokban „az egykori magyar demokratikus ellenzék” tizenhárom tagja szerkesztett egy ilyen küldeményt. Önmaguk határozták meg így magukat, és ha ezt a kifejezést deklódozzuk, akkor szabad demokratákat (vagyis: liberálisokat) kell rajta értenünk, de politikailag nem korrekt így „átcimkézni” őket. A bajom nekem ezzel csupán annyi, mert az önmeghatározás egyszersmind kirekesztő is, hiszen minek nevezzük az akkori Fideszt, az akkori MDF-et?

Látható tehát, hogy nyelv és politika ma már szorosan összefonódik, és a magamfajta visszahúzódó hozzáállás ezért sehová nem vezet. Az ember akarva-nem akarva, ártatlanul-nem ártatlanul besározódik, még a legjobb szándék ellenére is. Tulajdonképpen kicsit szégyellem is magam, amiért nem látok semmilyen megoldási lehetőséget, az ellentmondás feloldhatatlan.

Az ember akarva-nem akarva, ártatlanul-nem ártatlanul besározódik, még a legjobb szándék ellenére is.

Röviden

Román filmek
Karlovy Vary-ban

Alexandru Maftai *Szia, hogy vagy? (Bună! Ce faci?)*, Adrian Sitaru *A kalitka (Colivia)*, Luiza Pârnu *Draft 7* és Anca Lăzărescu *A vizek hallgatnak (Apele tac)* című alkotásait is vetítik a ma kezdődő 46. Karlovy Vary Nemzetközi Filmfesztiválon. A produkciókat a szemle három szekciójában láthatja a közönség. Alexandru Maftai rendezőt az amerikai *Variety* magazin választotta be idén a legígéretesebb tíz európai tehetség közé, akiknek az alkotásai közül egyet-egyet bemutatnak Karlovy Varyban.

Elkezdődött a Hunyadi kastély restaurálása

Tegnap hivatalosan is útjára indult a Hunyadi kastély restaurálását és működőképessé tételét célzó, 52,5 millió lej értékű uniós pályázat, amely több mint 8 millió euró vissza nem térítendő európai támogatást jelent Temes megyének a Regionális Operatív Program keretében – írja a *Nyugati Jelen*. A beszámoló szerint a pályázat megyeházi bemutatóján Angela Glăman projektmenedzser hangsúlyozta: Temesvár legrégebbi és legfontosabb. A osztályú műemlék épületének teljes felújításáról van szó, amelyet az összeomlás veszélye fenyegetett, ezért a beavatkozás halaszthatatlan volt.

Ma kezdődik a Csűrszínház

A néptánc, népzene és néprajz tematikájára épül az idei Miházi Csűrszínházi Napok. A rendezvény egyik fő látványossága Kallós Zoltán néprajzkutató Miházára költöztetett választási szobája lesz.

Antal Erika

Ma délután öt órakor kiállítás megnyitókkel veszi kezdetét a Csűrszínházi napok rendezvénysorozat, amely könyvbemutatóval, majd este héttől a magyarországi Forrás Színház előadásával, Katona Imre *Csiksomlyói passió* című produkciójával folytatódik. Azt követően a Maros Művészegyüttes lép színpadra a *Szem látta, szív szerette* című műsorával. „Készen állunk a vendégek fogadására, a műsor végleges, sokan már ma (tegnap – szerk. megj.) megérkeztek a vendégek közül, de hamarosan érkeznek a fellépők, előadók is” – nyilatkozta lapunknak Szélyes

Kallós Zoltán néprajzkutató (balra) választási gyűjteményét is láthatják a Csűrszínház résztvevői

Ferenc a Csűrszínházi Napok szervezője.

Miháza felkészült

Elmondta: „a falu és környéke ki van takarítva, a portákon a fű lenyírva, az udvar kisépelve, a vendégszobák kiszellőztetve várják a Miházára érkezőket, ahol a kiállítások is készen állnak a megnyitóra, akárcsak a Csűrszínház színpada és nézőtere, az iskola, a kultúrház, vagy a reneszánsz pan-

zió, ahol olcsó menü is kapható ezekben a napokban. Amint arról lapunkban már beszámoltunk, a Miházán kilencedik alkalommal sorra kerülő rendezvénysorozat idén népies jellegűt kap. „Ennek jegyében nemcsak a választási múzeum anyagából sikerült egy jókora részt elhozni a felső-nyáradmenti faluba, de Kallós Zoltán néprajzkutató is vállalta, hogy jelen lesz a kiállítás péntek (ma – szerk. megj.) délutáni megnyitóján, illetve szomba-

ton este egy előadást is tart a Mezőségről, a mezőségi létéről, életformáról, az ott összegyűjtött anyag jelentőségéről” – magyarázta Szélyes. A miházi kántorlakba berendezett választási szobát a néprajzkutató jelenlétében a kiállítást berendező Török Viola rendező nyitja meg.

Színes programkinálat

Holnap egész napos program várja a Miházára látogatókat: délből maroszéki

huszárok harci bemutatója lesz látható, miközben a marosvásárhelyi Garabonciás Egyesület kézműves-foglalkozásokkal várja a gyerekeket. Az előadások 12 órától kezdődnek a Reneszánsz panzióban Székely Szabó Zoltán a *Tutuka és más kabarettársulatok* adja elő, Ács Tamás, a Forrás színház művésze *A bor dicsérete* címmel tart előadást. Délután 5 órától a kultúrotthonban *Párjavesztett* címmel Székely Melinda, a sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház művésze székely népbálladából álló előadást hallgathatja meg a közönség, majd a miházi ferences templomban 18.30-tól Dörner György magyarországi érdemes művész *Optimistán bele a reménységbe* címmel tart versműsort.

A Csűrszínház színpadán szombaton a marosvásárhelyi Öves együttes moldvai és gyimesi csángó népzenevel lép fel, majd Kallós Zoltán Kossuth-díjas néprajzkutató tart előadást, 21.30-tól a Bekecs néptánc-együttes *Trilógiáját* láthatja a nagyérdemű.

Vasárnap a gyerekeké lesz a főszerep: a 9 órától kezdődő szentmisét a maroszéki Kodály Zoltán Gyermekkar teszi ünnepélyesebbé, 11 órától pedig az Ariel Ifjúsági és Gyermekszínház *Csíkkeresztés* című mesejátékát adja elő. ◀

Kolozsvári könyvadományok

ÚMSZ

Több mint száz új, illetve használt könyvet jutott el tegnap az RMDSZ Főtitkársága a Possibilitas Alapítvány által működtetett Csicsókeresztúri Szent Anna és Szent István gyerekkönyvtáraknak. A könyvek a *Kolozsvári Ünnepi Könyvhét* alkalmával szervezett adományozási akción gyűltek össze a kolozsvári lakosok jóvoltából. „A szörványban élő magyar hátrányos helyzetű magyar gyerekek gondozását igényelnek, annak

érdekében, hogy magyar identitásukat, kultúrájukat és hagyományait megőrizték és továbbadják” – fogalmazott Bodor László. Az RMDSZ ifjúsági ügyekért felelős főtitkárhelyettese hangsúlyozta: a könyvadományozás jelentősen hozzájárul ahhoz, hogy a szörványban élő gyerekek magyar nyelven olvashassanak és tanulhassanak. A Csicsókeresztúri Szent Anna és a vicei Szent István gyermekotthonok hátrányos helyzetű magyar gyerekek gondozásával foglalkoznak. „A

Possibilitas Alapítvány és a hasonló szervezetek, intézmények munkája alapvető fontossággal bír a szörvány településeken, melyet támogatunk és buzdítanunk kell. A jövőben a többi szörványkollégiumhoz, otthonhoz is szeretnénk könyveket eljuttatni, melynek érdekében az RMDSZ Főtitkársága a különböző rendezvényei alkalmával folytatni fogja a könyvadományozási akciót, továbbra is számítva az emberek egymás iránti törődésére és segítőkészségére” – fejtette ki Bodor László. ◀

„Leánykodnak” Csíkban

Baloga-Tamás Erika

„A székely viselet, a tánc, a dal és imádság ünnepére eddig hivatalosan 1800-an jelentkeztek 48 településről, de ennek valójában a többszörösére számítottunk” – nyilatkozta lapunknak tegnap délután Füleki Zoltán, az Ezer Székely Leány Napja szervezője, a Hargita Nemzeti Székely Nép Együttes aligazgatója. A 80. Ezer Székely Leány Napja nevű rendezvény szombaton reggel fél kilenckor veszi kezdetét ünnepélyes felvonulással, melyet közös tánc követ a Szabadság téren. A résztvevők ezt követően szentmisén vesznek részt a csiksomlyói kegytemplomban, majd a rendezvény tulajdonképpeni helyszínére mennek, a somlyói Nyeregbe, ahol táncelőadások, kézműves kiállítás és -vásár, népi játékok valamint Berecz András ének- és mesemondó előadása színesíti az estig tartó programot. „Nem lehet gépiesen ismételni minden évben ugyanúgy az eseményt, ki kell találni mindig mire van aktuálisan szükség, igény” – hangsúlyozta a szervező.

Mint fogalmazott, ezért gazdagodott az esemény az elmúlt években a legnépesebb résztvevővel érkezett település díjazásával, és előtérbe helyezték a viselet történetét és sajátosságait is. Utóbbi-

Több mint 1800 résztvevőt várnak az Ezer Székely Leány Napjára

hoz kapcsolódik Kallós Zoltán néprajzkutató meghívása az idei rendezvényre, aki értékelni fogja a népviseleti versenyre benevezett székely ruhákat. A tavalyi Ezer Székely Leány Napjának díjazottja Csikszentlélek község volt, amely idén az esemény tiszteletbeli házigazdájának szerepét tölti be, ők állítják az aranykaput, valamint bognárcsozással is készülnek.

Füleki Zoltántól megtudtuk: a csikszentlélekieknek

az a céljuk, hogy a település minden nyolcadik lakosa (250 személy) vegyen részt a csiksomlyói ünnepségen, példát mutattva ezzel a településeknek is. A szervező ugyanakkor azt is elmondta, hogy az idei rendezvénynek különleges résztvevői is lesznek, tiszteletüket teszik a Szeben megyei, mintegy száz magyar számláló Oltszakadát lakói, akik minden hétfőgőn népviseletben öltöznék. ◀

HIRDETÉS

SZERVEZŐK: MIERT, RMDSZ, SAPIENTIA, Hargita Megyei Tanácsa, Anst

TÁRSZERVEZŐK: Hargita Megyei Tanácsa, Anst

Erdélyinek lenni jó!

2011. JÚLIUS 5-10. MAROSFŐ

eu TÁBOR

JELENTKEZZ!

www.eutabor.miert.ro

MÉDIAPARTNER: új magyar szó

Lőtér vita Szentgyörgyön

Kovács Zsolt

► Ismét tarthat lögyakorlatokat a hadsereg Sepsiszentgyörgy területén. Antal Árpád polgármester tegnapi sajtótájékoztatóján elmondta: a napokban újra tárgyalta a Védelmi Minisztérium képviselőjével, aki azt kérte, hogy három hónappal hosszabbítsák meg a lőtér működési engedélyét. Az előjáró ezt nem tartja elfogadhatónak, mivel az elmúlt három hónapban rengeteg gondot okozott a lőtérhasználat. Májusban a lőtérhez közel fekvő Árkoson majdnem megsebesített egy férfit egy, a lőtérrel szembe fordított golyó. A sajnálatos baleset után a hegyvidéki alakulat tüzérségi fegyverekkel gyakorlatozott, ez zavarta a környéken lakókat, és a közelben lévő temetőben folyó szertartásokat is. Antal Árpád polgármester akkor hangsúlyozta: elfogadhatatlan, hogy százezer polgár életét folyamatosan zavarja a katonaság. Júniusban a hegyvidéki alakulat vezetése átíratban jelezte, hogy felfüggesztették a lögyakorlatokat, ám a hadügyminisztérium újabb haladékokat akar a sepsiszentgyörgyiekől. Antal Árpád leszögezte: az önkormányzat most kapta meg a katonaságtól az új lőtér paramétereit, ez alapján keres a terület új, a célnak megfelelő területet. ◀

Gettósítás Nagybányán

Hírösszefoglaló

► Hazai és nemzetközi civil szervezetek tiltakozását váltotta ki a nagybányai városvezetés azon terve, mely szerint három méter magas fallal vennék körbe három, romák által lakott tömbházat. Cătălin Cherecheș polgármester a héten jelentette be, hogy hamarosan elkezdődik a fal megépítése, az önkormányzat 30 ezer lejt különített el a város költségvetéséből erre a célra. Cherecheș korábban közölte: a falon két kaput alakítanak majd ki, s a közelben egy új rendőrsőt is létesítenek.

A jogvédők szerint a diszkrimináló jelleggel bíró építkezés célja gettósítani és megválni az ott élő romákat. A sajtóhoz eljuttatott tiltakozásukban arra figyelmeztetnek, hogy a panelház körülkerítése nem csak a romániai jogszabályokkal ellentétes, de a nemzetközi egyezményeket is sérti, hasonló intézkedéseket az Európa Tanács több

Három méter magas fallal venné körbe a romák által lakott tömbházakat a polgármester. Fotó: Mediafax

uniós országot – így Spanyolországot és Olaszországot is – elmarasztalt. A Romani Criss roma jogvédő szervezet munkatársai attól tartanak, hogy a panelház körbeépítését a romák kitelepítése, illetve területi szegregációja

követheti. A polgármester azzal indokolja a három méter magas és száz méter hosszú fal megépítését, hogy az ott élő cigánycsaládok zaklatják a környékelieket, a legalapvetőbb higiéniai szabályokat sem hajlandóak betartani, a körzetben pedig magas a bűnözési arány.

Asztalos Csaba, a romániai Országos Diszkriminációellenes Tanács elnöke elfogadhatatlannak nevezte a nagybányai kezdeményezést, és kérte az építkezésre vonatkozó önkormányzati határozat azonnali felfüggesztését.

A nagybányai önkormányzatot már tavaly megvádolták az emberjogvédő szervezetek, hogy a romák szegregációjára készül. A jogvédők korábban Csíkszereda és Kolozsvár önkormányzatait is élesen bírálták amiatt, hogy a helyi roma közösségek érdekvédelmét nem látják el, és szegregációs politikát képviselnek. A marosvásárhelyi önkormányzat a nagybányaihoz hasonló eszközökkel, városfal kifeszítésével kerítette el a helyi gettót, Vásárhelyen jelenleg is folyik a roma házak felszámolása. ◀

Röviden

Kiterjesztik a lombikprogramot

Az Egészségügyi Minisztérium döntése értelmében további két egészségügyi intézmény csatlakozhat az országos lombikprogramhoz. A bukaresti Promed System Kft. és a iasi-i Newlif-BM Kft. teljesíti mindazokat a feltételeket, amelyek szükségesek a lombikprogram lebonyolításában való részvételhez. Az Egészségügyi Minisztérium idén tavasszal indította el a humán reprodukciós projektjét. A szakárca 6150 lejt fizet egy beavatkozásért, ez azt jelenti, hogy a szakhatóság 4920 lejt fizet az eljárást biztosító klinikának, ha pedig sikeres lesz a beavatkozás, a központ további 1230 lej kiegészítőt juttatást kap.

Nem csitul a vihar

Folytatódik az egy hete tartó viharos időjárás, az Országos Meteorológiai Intézet sárga veszjelzést léptetett életbe Hunyad, Maros, Szeben, Fehér, Kovászna, Brassó és Prahova megyékben. Az Országos Vízügyi Hatóság jelentése szerint árad a Szeret, a Prut és az Olt. Hétfégen is esős, viharos időjárás lesz, időszakosan kiülethet a nap, ország-szerte gondot okozhat a nagy mennyiségű csapadék.

Dúl az újabb címerháború

Folytatás az 1. oldalról

„Hogy a macska rúgja meg!” – reagált lapunk megkeresésére Fodor Imre illyefalvi polgármester, aki tőlünk tudta meg, mit tartalmaz az ominózus kormányhatározat. „Nekem az a fontos: hogy Illyefalvának legyen címere, amit a jogszabályoknak megfelelően tudunk használni” – nyilatkozta az előjáró, aki hozzátette: az elmúlt években kompromisszumkészséggel kezelte az ügyet. „Amikor nyilvánvalóvá vált, hogy gondot jelent a Barcaság és a Székelyföld megnevezés, indítványoztuk, hogy a címerleírásban a fentieket cseréljék ki Brassó és Kovászna megyére” – mesélte Fodor, aki úgy tudja, végül is kommunikációs hiba miatt, véletlenül került bele a tavalyi kormányhatározat által legitimált verzióba a Székelyföld megnevezés. „Illyefalván a románság aránya 15 százalék, a helyi románokat pedig nem érdekli az, amiből most aktuálpolitikai kérdést csinálnak, és én magam is nagyon sokat dolgozom azért, hogy itt ne legyen etnikai konfliktus” – hangsúlyozta az előjáró.

Paradoxonok

A tavalyi kormányhatározatot hatályon kívül helyezte a döntés azért is meglepő, mert a címerügyben jelenleg is folyik a per. „Meglepődve vet-

tük tudomásul a tavaly, hogy a román civil fórum által benyújtott kereset ellen, illetve a brassói bíróság döntése ellen maga a belügyminisztérium fellebbezett. Rengeteget kínlódtunk azért, hogy a román civilek, a román kormány mellett valaki már minket is, engem, kis falusi szutyok polgármestert is kérdezzen meg” – foglalta össze a történeteket Fodor Imre. Mint elmondta, a fellebbezésről jövő év februárjában dönt az illetékes hatóság. „Most politikai nyomásra a kormány önmagának mond ellent egy olyan ügyben, amelyben egyébként pereskedik” – összegezte a paradoxont az előjáró.

Szekeres Attila István heraldikus, az illyefalvi címerkészítője az ÚMSZ-nek elmondta: indokolatlan politikai vita folyik a címer körül, amelynek minden eleme történelmileg hiteles, és ha a kormány ezt nem ismeri el, történelmhamisítást követ el. „Felháborító, hogy összekötik ezt a címet a brüsszeli székelyföldi iroda ügyével” – tette hozzá a szakértő.

Nagy-Románia és horogkereszt

Bár Illyefalván az önkormányzat gondot fordít arra, hogy az országos vita ne gyűrűzzön be a vegyes lakosságú településre, Kovászna megyében érezhetően nőtt az etnikai feszültség az utóbbi idő-

szakban. Amint arról lapunk korábban beszámolt, a Nagy-Románia Párt sepsiszentgyörgyi tagszervezetének irodájára ismeretlen tettesek néhány napja a „Székelyföld nem Románia!” feliratot festették, ugyanitt felbukkant a horogkeresztes jelkép is. A felirat másodszor jelenik meg az irodának hely adó tömbház falán, tavaly ősszel pedig a román zászlót lopták el a székház homlokzatáról. A Nagy-Románia Párt aktivistái a Hatvannégy Vármegye Ifjúsági Mozgalom tagjait vádolják, akik viszont tagadják, hogy részük lenne a provokációban. Az etnikumközi feszültség növekedését bizonyítja a youtube videómeegosztó portálon nemrégiben megjelent felhívás is. A román szélsőséges szervezetek nevében született videóüzenet sepsiszentgyörgyi „nemzetgyűlésre” hívja „az ország területi egységéért elkötelezett románokat”. Az üzenet szerint a kormány által meghirdetett közigazgatási reform miatt „ismét veszélyben van Románia egysége”. A videóban több civil szervezet logója is feltűnik, többek közt a Kovászna, Hargita és Maros Megyei Románok Civil Fóruma vagy a Noua Dreaptă szélsőjobbaldali alakulat is szervezőként jelenik meg. Mindkét szervezet cáfolta, hogy köze lenne a kezdeményezéshez, az akció végül elmaradt. ◀

Ideje felfrissíteni beteljesült kívánságainak listáját!

14,05%*
éves változó kamat
a lej alapú hitelekre
THM: 14,99%

Ön tudja, miről álmodik, mi pedig segítünk a megvalósításban, ráadásul igen előnyös feltételekkel:

- maximálisan igényelhető összeg: 42.000 lej;
- előleg és kezes nélkül;
- ingyenes életbiztosítás a kölcsön teljes futamidejére;
- 0% kezelési költség;
- 0% előtörlesztési díj;
- ingyenes számlanyitás és számlavezetés.

* 10.000 lej értékű személyi kölcsön 7 éves futamidőre, THM: 14,99%, teljes visszafizetendő összeg: 15.765,12 lej.

www.otpbank.ro
0800 88 22 88

otpbank
Megbízunk egymásban

személyi kölcsön

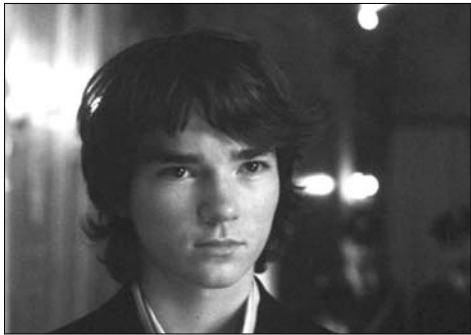
SZOMBAT
2011. július 2.

A nap filmjei

DUNA TV, 20.20

A tolvajok hercege

Bo és Prosper testvérek, előbbi a rokonainál, utóbbi árvaházban él, míg meg nem szökkik, majd öccsével együtt Velencébe utazik. Ott találkoznak egy helyi tolvajjal és csapatával, akik szintén árvák. A két testvér hozzájuk csapódik, és úgy élnék, mint egy család, mígnem azt a megbízást kapják, hogy lopjanak el egy szárnyat, ami egy csodás körhinta eleme.

RTL Klub, 20.30

Reszkesetek, betörők! 4.

Szülei válása után Kevin az ünnepeket az apja, Peter új barátnőjénél tölti. Natalie-nak teljesen komputerizált, szuperbiztos háza van. Kevin az esztét és a ház technikai előnyeit felhasználva megkísérel kiszabadítani az emberrablók kezébe került tizenegy éves koronaherceget. A bandát mellelleg régi ismerőse és ellenfele, Marv Merchants vezeti.

m1, 22.05

Millió dolláros bébi

Frankie Dunn pályája során számos fantasztikus bunyóst edzett és menedzselte. Legfőbb tanítványa, mely vezérli az életét is, hogy a legfontosabb az, hogy mindig védő magad. Mióta elidegenedett a lányától, Frankie jó ideje senkit sem engedett közel magához. Egyetlen barátja Hepaj, az egykori bokszoló, aki rendben tartja Frankie edzőtermét.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdió középhullámú adásában

15.00 Híradó

15.10 Hétfégi magazin

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

8.00 Jó reggelt, Erdély! Híradás, Telefonsasjáték, Nyelv-ór, Világjárók

10.05 Térerő

14.00 Híradás, Aranyzalagtár, Alternatívzene

16.00 Híradó, Aranyemberek, Versműsor, Komolyzene, Gramofon, Bóvilit nem tartunk

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás

8.00 Hírek, műsorism., sport

8.15 Hangoló

9.15 Cifra palota

9.55 Hírek, műsorism.

15.00 Slágerlista

16.00 Hírek, műsorism.

16.10 Lemezlovarda

16.40 Térerő

17.30 Sorsok az operaszínpadon

17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Gazdakör
7.50 Arcélek (ism.)
8.05 Hol volt, hol nem volt... (ism.)
8.25 Cimborra Retro
8.55 Az Ótestamentum
9.25 Csavargó kutya 3. (am. családi kalandf., 2006)
10.50 Szelek szárnyán (kan. sor.) (ism.)
11.40 Divathét
12.10 Carlo és vendégei
12.45 Híradó
13.05 Isten kezében
13.35 EtnoKlub
14.40 "...filléres emlékeim..."
15.25 Marco Polo (olasz kaland sor.)
16.50 Tízéves Magyar Bajnokság, Mezőkövesd
17.45 Aranyszarvas - Magyar századok
18.35 A megregulázott fény
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.20 A tolvajok hercege (lux.-angol-német kalandf., 2006)
22.00 Pleasantville (am. vígj., 1998)
0.00 Dunasport
0.20 Szerellemmel fűszereze (am.-angol rom. dráma, 2005)
2.05 Mundi Romani (ism.)

TVR 1

7.10 Az ember és az idő
8.35 Rajzfilmek
9.30 Babamágia
10.10 A gyerekek televíziója
11.30 Pro Patria
12.00 Eurovision 2011
13.00 Travelling circular
14.00 Hírek, időjárásjelentés
14.30 Hannah Montana (amerikai ifjúsági zenés sorozat)
15.00 Egyszer az életben - szórakoztató műsor
17.00 Nemzetközi cirkusz előadás
17.35 Jools Holland Show
18.45 TeleEnciclopedia
19.45 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.00 Nostalgikus évek - szórakoztató műsor, 1. rész
21.55 Ovidiu Rom kampány
22.00 Nostalgikus évek - szórakoztató műsor, 2. rész
23.10 Az El Escorial-összeesküvés (spanyol filmdráma, 2008)
0.10 A Ninja lázadása (amerikai akciófilm, 1988)
1.30 Jools Holland Show
2.35 Sport (ism.)
2.50 Hírek (ism.)

VIASAT 3

10.00 Zsirégetők 10.55 Topmodell lesznek! 12.45 A rock 'n' roll ördöge (amerikai filmdráma)
14.50 Don Camillo Monsignore... de nem túlságosan (olasz vígjáték)
17.05 Columbo: Őlj meg, ölelj meg! (amerikai krimi)
19.00 Biloxi Blues (amerikai vígjáték)
21.05 A nagy házalakítás 22.00 Esküdt ellenségek (amerikai krimisorozat)
22.55 A sárkány bosszúja (thai. akció-thriller) (ismétlés)

m1

6.45 Hajnali gondolatok
6.50 Balatoni nyár
Benne: Híradó, Sporthírek
10.00 Mozdulj!
10.25 Marco és Gina
10.50 A kis Amadeus
11.15 Lülü, a teknőc
11.40 Derek, a fenegyerek (sor.)
12.00 Sandokan (rajzf. sor.)
12.30 Most a Buday!
13.01 Hírek
13.05 Sztársáv
13.55 Zegzugos történetek
14.20 Delta
14.50 Magyarország
15.20 Szerellem utánvét- tel (német vígj., 2001)
17.00 Magyarország története
17.30 Hogy volt!?
19.35 Rocca parancsnok (olasz sor.)
20.30 Híradó
20.55 Sporthírek
21.05 SzerencseSzombat Luxor, Ötösloottó és Joker sorolása
22.05 Millió dolláros bébi (am. filmdráma, 2004)
0.15 Hírek
0.20 Sporthírek
0.30 Emberek Koncert 2011
1.20 Americano (am.-sp. vígj., 2005)
2.45 Koncertek az A38 hajón

TVR 2

6.00 Biznisz óra (ism.)
7.00 Teleshopping
8.00 Építészeti (dokumentum sorozat)
8.30 Szentek és mesterségek - kultúrális magazin
9.00 Balkáni szokások
10.00 Britannia High (angol drámasorozat)
11.00 Szabad a szembejövő sáv
12.00 IT Zon@
12.30 Főzz otthon Jamie-vel
13.00 Testvérség a borban
13.35 Figyelem, énekelünk!
15.10 Montalbano felügyelő (olasz krimisor.)
17.00 Hírek
17.30 Cirque du Soleil
18.30 Román útlevél
19.30 A világ palotái (dok. sor.)
19.55 Világutazó
20.10 Apró gyilkosságok a családban (fr. sor.)
22.00 Hírek
23.00 Gitárok ideje
0.00 Mile High (angol vígj. sor.)
0.55 Főzz otthon Jamie-vel (ism.)
1.30 Szabad a szembejövő sáv (ism.)
2.20 Apró gyilkosságok a családban (ism.)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek 9.00 Sport.ro Hírek 11.00 Pontos sportidő 13.00 Sport.ro Hírek 14.00 Labdarúgás: Örüljünk a focinak 15.00 Forma 2 17.00 Pontos sportidő 18.00 Sport.ro Hírek 19.00 Pontos sportidő 20.15 Ne kezdj ki Seagal-al! 21.00 Sport.ro Hírek 22.00 Wrestling SMACK, Showtime 23.00 Fogadás a félelemmel, Showtime 0.00 Poker European Open

m2

6.50 Balatoni nyár hétvége
10.00 Fötér
10.45 Magyarország nemzeti parkjai
11.10 Natúra
11.35 Másfélmillió lépés Magyarországon
12.15 Robbantók hétköznapijai
13.01 Fejezetek a cirkuszlexikonból
13.40 Arcok a médiában
14.30 Magyar elsők
14.50 A kínai Hunan Cirkusz
15.50 Zene
A Rasszizmus Ellen
16.40 Két zsarú egy pár (krimisor.)
17.40 Öregberény (sor.)
18.15 Voyager
18.40 Kék arany: a víz jövője (dok. f.)
19.35 Esti mese
19.55 Montalbano felügyelő (krimisor.)
21.00 Híradó este
21.25 Sporthírek
21.30 McLeod lányai (auszt. sor.)
22.15 Halhatatlanok Társulata
23.10 A tánc legendája
0.00 Szerellem utánvét- tel (német vígj., 2001)
1.40 Stingers (auszt. krimisor.)
2.25 Két zsarú egy pár (krimisor.)

PRO TV

5.30 Happy Hour - szórakoztató műsor (ism.)
6.30 Star Wars: A klónok háborúja (anim. sor.)
7.00 Pro Tv hírek, sport
10.00 Szellemekek suttogó (amerikai sor.) (ism.)
12.00 Pro Motor - autós magazin (ism.)
13.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
13.05 Maktub - A sivatag törvénye (olasz-német minisorozat)
15.00 Tengerre, tata! (amerikai vígjáték, 1997)
17.00 A dzsungel könyve 2. - Maugli és Balu (amerikai családi kalandfilm, 1997)
19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés
20.30 A majmok bolygója (am. sci-fi kalandfilm, 2001)
23.00 Box: Wladimir Klitschko-David Haye (live)
1.15 A majmok bolygója (am. sci-fi kalandfilm, 2001) (ism.)
3.30 Maktub - A sivatag törvénye (ismétlés)

ACASĂ

8.00 Analia másik arca (amerikai sorozat) 9.30 Csak a szerelem (román sorozat) 12.30 Lázadó szerelem (sorozat) 14.30 Clase 406 (sorozat) 15.30 A család (sorozat) 16.30 Igaz történetek 17.30 Vad szív (sorozat) 18.30 Bella Calamidades (sorozat) 19.30 Teresa (sorozat) 20.30 Cassandra (venezuelai sorozat) 22.00 Auróra (am. sorozat) 0.00 Clase 406 (sorozat) 1.00 Igaz történetek

RTL KLUB

8.00 Kölyökklub
Lisa, Éliás, a kis mentőhajó, Stuart Little kisegér
11.05 Flúgos csapat (anim. sor.)
11.30 Asztro Show
12.25 Corinna (német vígj. sor.)
13.00 RTL Klub Híradó
13.10 Autómánia
13.45 Tuti gimmi (am. drámasorozat)
14.45 Míg a halál el nem választ (am. vígj. sor.)
15.20 Divatdiktátorok (am. vígj. sor.)
16.20 Robin Hood (angol kaland sor.)
17.35 Bűbájos boszorkák (am. sor.)
18.30 Vátsott szülők (am. vígj. sor.)
19.30 Tények
20.00 Magellán
20.35 Ovizaru (am. akció-vígj., 1990)
22.45 Büntény a támaszponton (am. akcióthriller, 1988)
Közben: Kenósorsolás
0.40 Éjszakai járat (am. akcióthriller, 2005)
2.05 EZO.TV
3.05 Kalandjárat (ism.)
3.30 Teleshop
4.00 Animációs filmek

ANTENA 1

5.30 101 kiskutya
7.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
9.00 A keményfejű (olasz vígj., 1987)
11.00 Cheyenne Warrior (amerikai western, 1994)
13.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
14.00 Hercules az alvilágban (amerikai-új-zélandi kalandfilm, 1994)
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
17.00 Szemünk fénye akció (amerikai vígjáték, 1997)
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
20.20 Túlélésből jeles (am.-kan. akcióf., 2003)
Sz.: Dolph Lundgren, Dobó Kata, Corey Sevier
22.30 Halálos kelepce (amerikai thriller, 2007)
0.30 Túlélésből jeles (am.-kan. akcióf., 2003) (ism.)
2.00 Szemünk fénye akció (amerikai vígjáték, 1997) (ism.)
3.45 Halálos kelepce (amerikai thriller, 2007) (ism.)

FILM+

8.05 Teleshop 11.10 A kincses sziget gyermekei - A rejtelmy (új-zélandi kalandfilm) 12.50 Juno (amerikai-kanadai-magyar vígjáték) 14.40 A hipnotizőr (amerikai vígjáték) 16.20 Extralarge: Ágyugolyó (német-olasz akciófilm) 18.10 Vakrepülés (német-amerikai vígjáték) 20.30 Lapátra tett férjek (am. vígjáték) 22.15 Vízözön (amerikai-angol-dán akció-thriller) 0.00 Elátkozottak (am.-német thriller)

TV2

7.00 Látlelet a Földről
7.25 Tv2 matiné
Benne: Óslények országa, Fifi virágoskertje, Roary, a versenyautó, Eperke legújabb kalandjai
11.30 Max Steel (am. akció sor.)
11.55 Egy tini naplója (vígj. sor.)
12.55 Két Testőr
13.25 Babavilág
13.55 Mindig nyár (am. sor.)
14.45 Sliders (am. sor.)
15.45 Az Ügynökség (kan.-am. sor.)
16.45 Rűzs és New York (am. sor.)
17.35 Bűbájos boszorkák (am. sor.)
18.30 Vátsott szülők (am. vígj. sor.)
19.30 Tények
20.00 Magellán
20.35 Ovizaru (am. akció-vígj., 1990)
22.45 Büntény a támaszponton (am. akcióthriller, 1988)
Közben: Kenósorsolás
0.40 Éjszakai járat (am. akcióthriller, 2005)
2.05 EZO.TV
3.05 Kalandjárat (ism.)
3.30 Teleshop
4.00 Animációs filmek

PRIMA TV

6.00 A cseresznye a tortán - reality show
7.00 Fején a nagyvilág
7.30 Teleshopping
8.00 Ízek, három szakács
8.30 Gaită Romániája
9.00 Mágikus kaland
10.00 Teleshopping
10.30 Autóforum
11.00 Stílustitkok - life style magazin
11.30 Sport, diéta és egy sztár
12.00 Az 5 csillagos otthon
12.30 Kacsamesék
13.30 Mondenii
14.00 Idősek és nyughatatlanok
14.30 Filmbarát (amerikai vígjáték)
16.30 Anyacsere - reality show (ism.)
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 A cseresznye a tortán - reality show
20.30 Szerellem sokadik látása (amerikai romantikus vígjáték, 2005)
23.00 Alamo - A 13 napos ostrom (am. háborús f. dráma, 2004)
1.30 Hírek, időjárásjelentés (ism.)
2.30 Anyacsere (ism.)

KANAL D

8.30 Szegény gazdag gyerekek 9.30 Egyik házból a másikba 10.30 Katicák, avagy hajrá, csajok! (am. vígjáték) 12.30 Hírek 13.30 Alo, aterizează străbunical! (román vígjáték) 15.15 A sors kezében (sorozat) 16.45 Szerellem.ro (ismétlés) 18.00 D-Paparazzi (ismétlés) 18.45 A nap híre 19.00 Kanal-D Hírek 19.45 Ez Románia! 20.30 Esküvő meglepetésekkel 22.30 A szerelem átka

HÍR TV

8.00 Híradó
8.30 Soroló
9.05 Befutó
Az utánpótlás magazinja
9.30 BBC Reporters
10.05 Felfedező
10.30 BBC Click
A BBC informatikai magazinja
11.05 Különkiadás
A kultúra külön kiadásban
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama
14.05 Paletta válogatás
14.30 GyógyHír (ism.)
Egészségügyi magazin
15.05 Garázs
15.30 Ingtatlanpiac (ism.)
16.00 Híradó
16.30 Ösök tere (ism.)
17.05 Értékmentés más-ként (ism.)
17.30 Európai híradó (ism.)
18.00 Híradó
18.30 Célpont (ism.)
19.05 Sziluett
20.00 Híradó
20.30 BBC Hard Talk (ism.)
21.05 Civil kaszinó (ism.)
22.00 Híradó 21
22.30 Riasztás (ism.)
A rendkívüli események műsorra
23.05 Vetítő (ism.)
Válogatás magyar dokumentumfilmekből
0.05 BBC Click (ism.)
0.30 Felfedező (ism.)

DISCOVERY

6.30 Széttépítők - Konyhamalac
7.00 Hogyan készült? - Autókereskedők - VW Type 25
9.00 Hogyan csinálják? - Airbus/Motorfűrész
10.00 Állítólag... - Valkűr hadművellet
11.00 A túlélés törvényei - Kína
12.00 Aranyláz Alaszkában - Aranyláz
13.00 Akiből tengeralattjáró parancsnok lesz
14.00 Mike Brewer: Célkeresztben - A tálibok ellen
15.00 Katona dolog - Búvárok
16.00 Állítólag... - Konyhai katasztrófák
18.00 Tetkóváadás - Mozambik
19.00 Repülj velünk Alaszkába!
- Indián nyár
20.00 Piszkos munkák - Állatáttelepítő
21.00 A túlélés törvényei
22.00 Édesvízi szörnyek - Japán szalamander
23.00 Mit nekem egy monstrum!
0.00 Állítólag... - Szupernagy mítoszok
2.00 Széttépítők - Munkalapok

ETV

8.00 Reggeli Terefere
ism. 8.30 Zene 8.45 Jelöltő ism. 9.00 Reggeli Terefere ism. 9.30 Hitélet ism. 10.00 Néptánc 16.00 Hitélet ism. 16.30 Piacter ism. 17.00 Kultúr-csepp ism. 17.30 Több-szemközt ism. 18.00 Hitélet ism. 18.30 Híradó ism. 19.00 Erdélyi Kávéház, ism. 19.30 Híradó 20.00 Piacter ism. 20.30 Híradó 21.00 Több-szemközt ism. 21.30 Híradó 22.00 Kultúr-csepp

VASÁRNAP

2011. július 3.

A nap filmjei

RTL Klub, 21.00

Artúr király

Artúr, a Római Birodalom legészakibb védvonalának őrzésére kirendelt sereg vezére alig várja, hogy elhagyja Britanniát, és visszatérjen Róma biztonságos falai közé. Amellett elhagyná a szigetet, lovagjaival együtt még egy utolsó nagy megbízást kell teljesítenie, aminek során ráébred, hogy ha Róma elveszik, Britanniának szüksége lesz egy vezérré, aki betölti az űrt.

DUNA TV, 23.10

Az utolsó légió

Rómában, I. sz. 460-ban járunk. A gyermek Romulus szüleit császárrá koronázásának napján barbár hordák megölik, őt pedig elrabolják, és tanítójával, a varázslatokra is képes Ambrosinusszal együtt egy szigetre száműzik, szigorú fogásban. A kis császárt addig őrző katonák közül maroknyian azonban túlélik a támadást, és élükön a hős Aureliusszal és Mirával, az indiai harcosnővel kiszabadítják őket.

TV2, 23.30

Az Álmosvölgy legendája

A Hudson keleti partvidékének tágas völgyei egyikében húzódik meg az kis szurdok, melyet Álmosvölgynek hívnak. Mesebeli táj tele helyi mendemondával, kísértetjárta hegyekkel, éji babonával. Ide érkezik 1799 egyik vészjósló napján New Yorkból a legújabb tudományos nyomozási módszerek iránt elkötelezett Ichabod Crane felügyelő, hogy kivizsgálja a kis faluban történt rejtélyes eseteket.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
10.00 Egyházi műsor

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

10.00 Híradás, Ultrarövid ráadás
11.00 Híradás, Gyermekműsor
12.00 Híradás
12.05 Igéjhirdetés, Délkör
13.00 Híradás
13.05 Szól a nóta
14.00 Itthon, Erdélyben - faluműsor
15.00 Zenés üzenetek
16.00 Híradó
16.10 Zenés üzenetek
17.00 Vasárnapra válogattuk

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás
14.00 Hírek
14.10 Dalposta
15.30 Vidékről vidékre
16.00 Hírek
16.03 Nóták
16.30 Aranyhangok
17.00 Nosztalgiamuzsika
17.25 Rádióistentisztelet római katolikus
17.55 Hírek, adászárás

DUNA TV

6.30 Gazdakör (ism.)
7.20 Világjáró
7.45 Hókusz-Pókusz
Cirkusz
7.55 Pirkadat (sor.)
8.15 Szimba,
az orosz-lánkirály
8.45 Cimborá Retro
9.40 Kolombusz Kristóf
10.10 Dülök szolgái
10.25 Európai kóstoló
11.00 Scheffler J
ános boldoggá avatása
13.00 Híradó
13.10 Élő egyház
13.35 Élő népzene
14.10 Csellengők
14.35 Péntek Rézi
(magyar vígj., 1938)
15.45 Múltidéző
16.15 Dunáról fúj a szél
16.20 Amikor
sötétetni kezd...
16.50 Az állatok nyelve
17.20 Vannak vidékek
17.50 Talpalatnyi zöld
18.25 Kirakat
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.00 Kikötő - Extra
20.40 Heti Hírmondó
21.25 Klubszoba
22.25 Lélek Boulevard
22.50 Dunasport
23.10 Az utolsó légió
(ang.-ol.-fr. akcióf.)
0.50 Illés
1.20 Koncertek az A38
hajón

TVR 1

7.00 A hit világa
- 1. rész (live)
7.50 Zarándokhelyek
8.00 A hit világa
- 2. rész (live)
9.00 Ahogy elő van írva
9.30 Rajzfilmek
10.00 Népi hagyományok
11.00 A falu élete
11.50 Mezőgazdasági
percek
12.00 A falu élete
13.00 Utolsó kiadás
14.00 Hírek, időjárásje-
lentés
14.30 Hannah Montana
(amerikai sor.)
15.00 TVR 55 (live)
Liana Stanciu-val
16.00 Erdőn, hegyen
(orosz f., 2010)
16.50 Történelmi
emlékek
17.00 Dánut S.R.L.
(szórakoztató műsor) - 1-
2. rész
19.00 Jóker, Lottó 5 /40,
Lottó 6/49
és Noroc sorsolás
19.40 Sport
20.00 Hírek, időjárásje-
lentés
21.10 Vörskereszt gála
2011 (live)
0.00 Grey anatómiája
(amerikai sor.)
1.35 Nosztalgikus évek
- talk show
3.15 Sport (ism.)
3.35 Hírek (ism.)

VIASAT 3

10.10 Szex és New York
light (sorozat) 12.10 Maxx
Motion 12.40 A nagy ház-
alakítás 13.40 Kramer
kontra Kramer (amerikai
film) 15.50 Columbo: Gyl-
kosság telefonhívásra
(amerikai krimi) 17.15 Pár-
cserés támadás (német
filmdráma) 19.10 Szombat
esti frász (am. vígjáték)
21.05 Vészhelyzet (soro-
zat) 22.00 Miami trauma
(sorozat) 22.55 Darwin-díj
- Halni tudni kell! (am. víg-
játék)

m1

6.50 Balatoni nyár
10.05 Engedjétek hozzám
10.05 Így szól az Úr!
10.15 Katolikus krónika
10.40 Útmutató
11.05 Aki megvall engem
11.30 A sokszínű vallás
11.45 Evangélikus
magazin
12.10 Református
ifjúsági műsor
12.15 Megújuló
templomok
12.45 Zsinagógák
13.01 Hírek
13.10 Telesport
14.05 Út Londonba
14.35 Az Ushuaia
expedíció
15.20 Meztelen
diplomata
(magyar vígj., 1963)
16.50 Hogy volt!?
18.05 Pálosok
19.00 Anno
19.30 Rocca parancsnok
(olasz sor.)
20.30 Híradó este
20.55 Sporthírek
21.10 Nevetni kell, ennyi
az egész
22.05 Tökéletes kezelés
(am. vígj., 1987)
23.40 Hírek
23.45 Sporthírek
23.50 Aranyfeszt
0.20 Három szín: kék
(francia-lengyel-svájci
filmdráma, 1993)

TVR 2

8.00 Román útlevel (ism.)
9.00 Boldogulj egyedül!
9.30 Minden pénzt megér
10.00 Britannia High
(drámasor.)
11.00 Csavargó halász
11.30 Motomágia (ism.)
12.00 Auto-mánia
12.30 Jamie 30 perces
ebédje
13.00 TVR 55
15.10 Foggal
és fegyverrel
(angol vígjáték, 2002)
17.00 Hírek
17.30 Balkáni szokások
18.25 Világutazó
18.30 Kaland
és természet
19.00 Top cut
19.30 Nagy lábón
19.55 Győztesek
20.10 Fújhatjuk!
(angol romantikus vígjá-
ték, 1996)
22.00 Hírek
23.00 AG Weinberger
zenei műsora
0.00 Mile High
(angol vígj. sor.)
0.50 Világutazó (ism.)
0.55 Jamie 30 perces
ebédje(ism.)
1.00 Top cut (ism.)
1.25 Szentek
és mesterségek
(ism.)
1.55 IT zon@ (ism.)
2.25 Foggal és fegyverrel
(angol vígj.) (ism.)

SPORT.RO

9.10 ProMotor 10.00 Hí-
rek 11.00 Pontos sportidő
12.00 Reklámgyár 13.00
Hírek 14.00 Ploiesti-i har-
cosok 14.30 Pontos
sportidő 15.00 Sport.ro
Hírek 15.05 Fogadás a fé-
lelemmel 16.00 Forma 2
17.00 Pontos sportidő
18.00 Sport.ro Hírek
(live) 19.00 Pontos sport-
idő (live) 20.00 A fény
harcosai 21.00 Sport.ro
Hírek (live) 22.00 Labda-
rúgás 23.00 Gigászok
harca

m2

6.50 Balatoni
nyári hétvége
10.00 Kíváncsi Fáncsi
10.05 Rejtélyek
Tesz-Vesz városban
10.25 Amika
10.50 Kristályküldetés
11.15 Balett
ABC Henriettel
11.30 A zöld kesztyű
(am.-fr. krimi)
13.01 Engedjétek hozzám
13.15 Katolikus krónika
14.05 Aki megvall engem
14.30 A sokszínű vallás
14.45 Evangélikus
magazin
15.10 Református
ifjúsági műsor
15.15 Megújuló
templomok
15.45 Zsinagógák
16.00 Pillér
16.50 Don Matteo (sor.)
17.45 Öregberény (sor.)
18.20 Voyageur
18.50 A kor szelleme
20.00 Montalbano fel-
ügyelő (sor.)
21.00 Híradó este
21.25 Sporthírek
21.30 McLeod lányai (sor.)
22.15 Ricchi e Poveri
Koncert
23.10 Meztelen diplomata
(magyar vígj.)
0.30 Telesport (ism.)
1.20 Tökéletes kezelés
(am. vígj.)

PRO TV

6.30 Star Wars:
A klónok háborúja
(anim. sor.)
7.00 Pro Tv hírek, sport
10.00 Egy lépéssel előre
(román sor.)
11.00 Tengerre, tata!
(amerikai vígjáték, 1997)
(ismétlés)
13.00 Pro Tv hírek,
sport,
időjárásjelentés
13.05 A dzsungel könyve
2. - Maugli és Balu
(amerikai családi kaland-
film, 1997)
(ismétlés)
15.00 Vegyes zöldség
(Leépített szépség)
(amerikai kalandfilm,
2004)
17.00 Énekes
izompacsirta
(amerikai vígjáték, 1984)
19.00 Hétvégi Pro Tv hí-
rek, sport,
időjárásjelentés
20.30 Bölcsőd lesz
a koporsód
(amerikai akcióthriller,
2003)
22.45 Stiletto
(amerikai akcióf., 2008)
1.00 Bölcsőd lesz
a koporsód
(amerikai akcióthriller,
2003) (ism.)
3.00 Stiletto
(amerikai akcióf., 2008)
(ism.)

ACASĂ

8.00 Analia másik arca
(amerikai sorozat) 9.30
Csak a szerelem (román
sorozat) 12.30 Lázadó sze-
relem (mexikói sorozat)
14.30 Clase 406 (sorozat)
15.30 A család (sorozat)
16.30 Vad szív (mexikói
sorozat) 18.30 Bella Cala-
midades (sorozat) 19.30
Teresa (mexikói sorozat)
20.30 A szerelem határai
(angol életrajzi dráma)
22.45 Auróra (am. soro-
zat) 23.45 Clase 406 (me-
xikói sorozat)

RTL KLUB

8.00 Kölyökklub
Benne: Lisa, Éliás,
a kis mentőhajó,
Kisvakond,
Szilveszter és Csőrike ka-
landjai,
Hupikék törpikék,
Magilla Gorilla,
Garfield és barátai
11.00 Trendmánia
11.35 Asztro Show
12.30 Törzsutas
13.00 RTL Klub Híradó
13.10 Tengeri óriárat
(krimisor.)
14.20 Magyar
autósport-magazin
14.25 Forma-1
magazin (élő)
14.50 Elveszett kincsek
kalandorai (sor.)
16.05 Eltűntnek nyilvánít-
va (am.-kan. sor.)
Utána: 16.00 Hatoslottó-
sorsolás
17.10 Vagány nők klubja
(am. vígj., 2002)
19.30 RTL Klub Híradó
20.00 Cobra 11
(német akció sor.)
21.00 Artúr király
(am.-ír tört. kaladf., 2004)
Utána: RTL hírek
23.35 Szenvedélyek
viharában
(am. kalandf., 1994)
2.15 Portré
2.45 Smith
(am. krimisor.)

ANTENA 1

5.40 101 kiskutya
7.00 Híradó,
Sport, időjárásjelentés
(live)
9.00 Riadó a fedélzeten
(amerikai családi film,
2004)
11.00 Hercules
az alvilágban
(amerikai-új-zélandi ka-
landfilm, 1994) (ism.)
13.00 Híradó,
sport, időjárásjelentés
(live)
14.00 Golyák őse
(román vígjáték, 1975)
16.00 Híradó,
sport,
időjárásjelentés
16.30 SuperBingo
Metropolis
(verseny show) (live)
19.00 Híradó,
sport,
időjárásjelentés
20.20 Szerelémhajó
- szórakoztató műsor
22.00 Hispania
(spanyol sorozat)
23.40 A kocka
(kanadai horror, 1997)
Sz.: Nicole de Boer,
Nicky Guadagni,
David Hewlett,
Andrew Miller,
Julian Richings
1.40 Éjszakai utazás
(amerikai western, 1957)
3.15 Office
(amerikai sorozat)

FILM+

8.05 Teleshop 11.10 A
Vándorló palota (animáci-
ós film) 13.25 Hűséges nő-
csábász (amerikai vígjá-
ték, 1991) 15.25 Vakrepü-
lés (német-amerikai vígjá-
ték, 1999) 17.40 Rabló-
pandúr (olasz akció-vígjá-
ték, 1982) 19.40 Pokolba
a szerelemmel (am. roman-
tikus vígjáték, 2003)
21.30 Cápá 4. - A cápa
bosszúja (am. thriller,
1987) 23.15 A kilencedik
kapu (spanyol-francia-
amerikai thriller, 1999)

TV2

6.45 Reggeli gondolatok
7.15 Látélet a Földről
7.45 Tv2 matiné
Benne: Csudalények,
Őslények országa,
Fifi virágoskertje
11.30 Max Steel
(am. akciófilm-sor., 2000)
12.20 Mosoly Road Show
2011
12.50 Stahl konyhája
13.20 Kalandjártat
13.50 90210 (am. sor.)
14.45 Sliders
(am. sor.)
15.40 Monk
- Flúgos nyomozó
(am. krimisor.)
16.35 Bűbájós boszorkák
(am. sor.)
17.30 Felforgatókönyv
(am. vígj., 2006)
19.30 Tények
20.00 Napló
20.35 Napló Extra
Mérlegen a valóság
21.05 A vörös báró
(német-angol akcióf.,
2008)
23.05 Az Álmosvölgy
legendája
(am. horror, 1999)
Közben: Kenósorsolás
(sp. filmdráma, 2006)
3.00 EZO.TV
4.00 Napló (ism.)
Mérlegen a valóság
4.25 Napló Extra (ism.)

PRIMA TV

7.00 Egy kapcsolat
szabályai
(amerikai sor.)
8.00 Filmbárát
(amerikai vígjáték, 2007)
(ism.)
9.30 Ház, építés, design
- szórakoztató műsor
10.30 Fején a nagyvilág
11.00 Levintza bemutatja
11.30 Tanulj,
álmodj, szeress!
- life-style magazin
12.30 Kacsamesék
(rajzfilm sorozat)
13.00 Focus monden
13.30 Ebigazság
- Az ember legjobb barátja
(amerikai családi film,
2000)
15.30 Én, Te, Ő
16.00 A legszebb
vidéki srác
18.00 Hírek,
időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 A cseresznye
a tortán
- reality show
20.30 Anyacsere
- reality show
22.00 Rejtélyek asszonya:
Veszélyes vadnyugat
(amerikai krimi, 2006)
0.00 Ebigazság
- Az ember legjobb barátja
(amerikai családi film)
(ismétlés)
2.00 Hírek, sport
(ismétlés)

KANAL D

9.30 Nevezzünk (is-
métlés) 10.30 A Vlasinok
távozása (román film)
12.30 Hírek 13.30 Ez Ro-
mánia! 14.15 A szakács
mentette meg 15.15 A
sors kezében (sorozat)
16.45 Esküvő meglepeté-
sekkel 18.45 A nap híre
19.00 Hírek 19.45 D-Pa-
parazzi 20.30 Szemek az
árnyékból 22.00 Amerika
kedvencei (amerikai ro-
mantikus vígjáték, 2001)
0.00 Graves End (amerikai
thriller, 2004)

HÍR TV

8.00 Híradó
8.30 Soroló
9.05 Iskolapédia (ism.)
9.30 Ingatlanpiac (ism.)
10.05 Péntek 8 (ism.)
11.05 Célpont (ism.)
Oknyomozó riportműsor
11.30 Napról napra
Belpolitikai összefoglaló
12.05 Civil kaszinó
Hűsbavágó kérdések,
civil válaszok
13.00 Déli híradó
13.30 Közvetlen ajánlat
14.05 Különkiadás (ism.)
A kultúra külön
kiadásban
16.00 Híradó
Friss napi információk
16.30 Befutó (ism.)
Az utánpótlás magazinja
17.05 Garázs (ism.)
17.30 GyógyHír
Egészségügyi magazin
18.00 Híradó
18.30 Hírvilág
19.05 Keresztmetszet
20.00 Híradó
20.30 Napról napra
(ism.)
21.05 Kontraszt
22.00 Híradó 21
22.30 Értékmentés
másként (ism.)
23.05 Vetítő
23.06 Nagyanyáink
feredői
(magyar ism. terj. f.)
0.05 Kontraszt (ism.)

DISCOVERY

7.00 Hogyan készült?
Ételutazatok,
híntalavok,
londoni taxik
8.00 Autókereskedők
- Lancia Delta Integrale
9.00 Hogyan csinálják?
Benzin/
Svájci bicika
10.00 Chop Shop
- A londoni műhely
11.00 Amerikai hotrodek
12.00 Sivatagi
autókirályok
- Plymouth Barracuda
13.00 Autókereskedők
- Range Rover
15.00 Iparkodjunk
- Csomagolás
16.00 Állítólag...
- Népszerű mítoszok
18.00 Édesvízi szörnyek
- Fűrészhal
19.00 Széftépitők
- Ami a festékben van
20.00 Tyson új viadala
21.00 Halálos fogás
- Úszóklub
22.00 A tenger
gladiátorai
23.00 Stan Lee
bemutatja: szupermenek
a valóságban
0.00 Megrázó történetek
- A villanyember
1.00 Futballhuliganok
- Brazília
2.00 Titkok
a fekete dobozból

ETV

7.00 Híradó, ismétlés 7.30
Kulturcepp 8.00 Több-
szemközt 10.00 Híradó
10.30 Néptánc 16.00 Pi-
actér 16.30 Többszemközt
17.00 Híradó, ismétlés
17.30 Erdélyi Kávéház
18.00 Piactér, ismétlés
18.00 Piactér, ismétlés
17.30 Erdélyi Kávéház
18.30 Híradó 19.00
Kulturcepp, ismétlés
19.30 Híradó 20.00 Több-
szemközt 20.30 Híradó
21.00 Híradó 22.00 Met-
szet, ism. 22.30 Híradó

HÉTFŐ
2011. július 4.

A nap filmjei

TV2, 13.45
Szent Iván napja

Úgy él, mintha minden napod az utolsó lenne. De mi persze nem úgy élünk. Sz. Iván színész és sztár. Az Év Színésze Díj birtokosa s az Év Férfija választások verhetetlen bajnoka. Női magazinok címlapfotója, pletykarovatok hőse, a budapesti Művész Színház vezető színésze. Divatbemutatók kifutója s a reggeli TV műsorok színes kanapéin épp oly otthonos, mint egy Shakespeare drámában.

m1, 21.10
A veréb is madár

Holló Sándor 1953-ban a Budapest-Bécs kerékpárversenyen csellel a versenyzőkhöz csatlakozva kikerekedik az országból. Itthon marad viszont ikerestvére, Zoltán, az életében sikereket soha el nem érő feltaláló. A bonyodalmak és a fergegtes vígjáték akkor kezdődik, mikor az Amerikába szakadt és először hazalátogató ikerestvérenek útlevelét és bélyegzőjét Zoltán extra szórakozásokra használja fel.

Prima Tv, 0.00
Kung fűj, avagy a barack románca

Amikor a mágius barack, mely képes visszaadni az elvesztett ifjúságot, eltűnik a Shir Lee szentélyéből, a szerzetesek Art Chew-t küldik Amerikába, hogy visszaszerezze azt. San Francisco kínai negyede nemcsak veszélyeket, barátokat is rejt - unokatestvére, Waymon és Roy Lee, a fekete férfi, aki kínai akar lenni mindent megtesz, hogy Art elérje célját.

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában
15.00 Híradó, kommentár
15.20 Magyar zenei lexikon
15.30 Kulturális mozaik

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra
Pünkösöd - ünnepi műsor
13.05 Zenés üzenetek
14.00 Délutáni váltás
Zenedoboz, Kalendárium
16.00 Híradás, Sport, Rádióújság
17.00 Híradás, Figyelő, Törvénytár
17.55 A nap hírei röviden

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás
8.00 Hírek, sport
8.10 Hangoló
9.50 Hírek, műsorism.
15.00 Slágeróra
16.00 Hírek
16.15 Hétköznapok igazsága
17.00 Nap-óra
17.30 Zene, zene, zenelánc
17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

7.00 Térkép (ism.)
7.35 Építészet XXI (ism.)
8.05 Magyar elsők
8.30 Híradó - Reggel
8.45 Család-barát (ism.)
9.40 Főzés? Gyerekjáték!
9.50 A dzsungel könyve
10.15 Gurul az alma
10.20 A nagy ho-ho-ho-horgász
10.35 Ördögi szerencse (cseh mesef.)
11.05 Marco Polo (sor.)
12.30 Kívánságkosár
15.00 Híradó
15.15 Térkép
16.00 Heuréka!
Megtaláltam!
16.30 A Jászság festője, Gecse Árpád
16.45 A Hold túlsó oldalán (dok. f.)
17.45 Duna anzix
18.05 Dakteri (am. kaland sor.)
19.00 Híradó
19.35 Mese
20.05 Szelek szárnyán (kan. sor.)
21.00 Híradó
21.10 Sport hírek
21.15 Közbeszéd
21.50 Kisenciklopédia
22.00 Shine a Light (concertf.)
0.20 Sportaréna
0.50 Rumba (francia-kan. vígj., 2008)
2.15 Közbeszéd (ism.)

m1

6.20 Hajnali gondolatok
6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
Közéleti műsor
10.00 Balatoni nyár
11.55 Parlamenti Napló
13.01 Híradó délben
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Átjáró - Regnum Marianum-templom
14.30 Roma Magazin
15.00 Domovina
15.35 Mindentudás Egyeteme 2.0
16.30 Szent István Vándorlás
17.00 Bűvölet (olasz sor.)
17.30 Híradó
17.41 Körzeti híradó
17.55 Balatoni nyár
18.55 India - Álomok útján (brazil-indiai sor.)
19.40 Futótűz (am. sor.)
20.30 Híradó este
20.55 Sport hírek
21.10 A veréb is madár (magyar vígj., 1968)
22.35 Tünt idők mozija
23.05 24 (am. sor.)
0.50 Az Este
0.25 Írók szövetségben
0.55 Hírek
1.00 Sport hírek
1.05 Ma Reggel (ism.)
Közéleti műsor
Benne: Híradó, sport hírek

m2

6.20 Hajnali gondolatok
6.23 Kárpát Expressz
6.50 Ma Reggel
10.00 Körzeti magazin
10.50 Mesélő cégtáblák
11.10 Rondó
12.05 Körzeti magazin
13.01 Híradó délben
13.15 Sport hírek
13.30 Kárpát Expressz
13.55 Napló
14.00 Közvetítés a parlament üléséről
17.30 Budapest Grand Prix 2011 (élő)
Élő közvetítés a Római Teniszakadémiáról
20.00 Nagy Kovács Mária szobrász
20.25 Esti mese: Janosch álmesei
21.00 Híradó este
21.25 Sport hírek
21.30 Mindentudás Egyeteme 2.0
22.25 A Silla királyság ékköve (dél-kor. sor.)
23.25 Záróra - Bánay István
0.15 India - Álomok útján (brazil-indiai sor.)
1.00 Futótűz (am. sor.)
1.45 A veréb is madár (magyar vígj., 1968)
3.05 Magyar rock
4.00 Mesélő cégtáblák

RTL KLUB

6.30 Top Shop
7.00 Fókusz Plusz Magazin (ism.)
7.25 Fókusz Reggel
7.55 Reggeli
10.05 Rubi, az elbűvülő szörnyeteg (mex. sor.)
11.05 Top Shop
13.00 RTL Klub Híradó
13.10 Asztro Show
14.30 Fél kettő Magazin a legjobb történetekkel
15.20 Sue Thomas - FBI (am. sor.)
15.50 Sue Thomas - FBI (am. sor.)
17.05 Mindörökké szerelem (mex. sor.)
18.10 Ezel - Bosszú mindhaláláig (török sor.)
19.30 RTL Klub Híradó
20.10 A mentalista (am. krimisor.)
21.10 Fókusz
21.45 Barátok közt (magyar sor.)
Közben: RTL-hírek
22.20 Dr. Csont (am. krimisor.)
23.20 Hazudj, ha tudsz! (am. krimisor.)
Utána: RTL hírek
0.25 Gyilkos elmék (am.-kan. krimisor.)
1.20 Gyilkos elmék (am.-kan. krimisor.)
2.15 Reflektor - Sztármagazin

TV2 TV 2

7.00 Magellán (ism.)
7.25 Tények Reggel
7.55 Mokka
10.00 Mokka habbal
10.55 Stahl konyhája (ism.)
11.00 Babapercek
11.10 Teleshop
12.45 Seherezáde (török drámasor.) (ism.)
13.45 Szent Iván napja (magyar vígj., 2002)
15.25 EZO.TV
16.25 Rex felügyelő (osztrák-német krimisor.)
17.25 Második élet (am.-kol.-mex. sor.)
18.25 Seherezáde (török drámasor.)
19.30 Tények Hírműsor
20.10 Aktív
20.55 Gyilkos számok (am. krimisor.)
21.55 Hóhullám - Szórakoztató műsor
22.20 NCIS (am. krimisor.)
23.20 NCIS: Los Angeles (am. krimisor.)
Közben: Kenőrsorolás
0.15 Aktív
0.20 Különleges ügyosztály - Párizs (fr. krimisor.)
1.20 Tények Este
1.55 EZO.TV
2.30 Őrütek háza (am. horror, 2004)
3.55 Magellán (ism.)

HÍR TV

7.00 Befutó (ism.)
Az utánpótlás magazinja
7.30 Soroló (ism.)
8.00 Híradó
9.05 Kontraszt (ism.)
10.30 Napról napra (ism.)
10.30 Riasztás extra (ism.)
11.00 Híradó
11.30 Európai híradó (ism.)
12.05 Ingtalanpiac (ism.)
12.30 Hírvilág (ism.)
13.00 Déli híradó
13.35 Hungarorama
14.05 Soroló (ism.)
14.30 Garázs (ism.)
15.05 Civil kaszinó (ism.)
Hűsbavágó kérdések, civil válaszok
16.00 Híradó (ism.)
Friss napi információk
16.30 BBC Click (ism.)
A BBC informatikai magazinja
17.05 Célpont (ism.)
Oknyomozó riportműsor
17.30 Paletta
18.00 Híradó
18.30 Panaszkönyv
19.05 Vonalban (ism.)
20.00 Híradó
Friss napi információk
21.05 Rájátszás
22.00 Híradó
22.35 Lapzártá
23.00 Híradó
23.30 Pálya
0.05 Rájátszás

TVR 1

7.00 Reggeli híradó, időjárásjelentés
8.50 A palota ékköve (dél-koreai sorozat)
10.00 Replay (ism.)
12.40 Kim Suro, The Iron King (koreai sorozat)
14.00 Hírek, időjárásjelentés
14.45 Kurier TV
15.15 Teleshopping
15.30 Krónika - magyar nyelvű műsor
17.00 Kalózok
18.00 Hírek, időjárásjelentés
18.25 Kim Suro, The Iron King (koreai sorozat)
19.45 Sport
20.00 Hírek, időjárásjelentés
21.00 Prim Plan (talk show) (live)
22.00 Mad Men - Reklámőrültek (amerikai sorozat)
22.55 Zarándokhelyek
23.00 Gray anatómiája (amerikai sorozat)
0.40 Top of the Pops Collection
1.50 Curier Tv (ism.)
2.15 Prim Plan (talk show) (ism.)
2.55 Történelmi emlékek
3.05 Sport
3.20 Hírek, időjárásjelentés (ism.)

TVR 2

6.00 Britannia high (angol sorozat) (ismétlés)
7.00 Teleshopping
8.00 A Simpson család
8.35 Figyelem, énekelünk!
10.00 Csavargó halász (ism.)
10.30 Kaland és természet
11.00 Miért ABC (ism.)
12.00 Hírek
12.30 Biznisz óra (ism.)
13.30 A bajkeverő majom (am. anim. sor.)
14.00 Miért ABC (ism.)
14.35 Együtt Európába
15.30 Boldogulj egyedül!
16.00 Anya, az állatorvos (német sorozat)
17.00 Hírek
17.25 Remix
18.30 Jamie Olaszországban
18.55 Adio
19.00 Biznisz óra
20.00 Három királyság (kínai sor.)
21.00 Késhegyen - informatív műsor
22.00 Hírek, sport, időjárásjelentés
23.10 Texasi krónikák - Laredo utcái (amerikai minisorozat)
0.45 Három királyság (kínai sor.) (ism.)
1.40 Főzz otthon Jamie-vel (ism.)

PRO TV

6.00 Egy lépéssel előre (ism.)
7.00 Pro Tv hírek, Könyvbemutató, Mi történik doktor úr?
10.00 Vegyes zöldség (Leépített szépség) (amerikai kalandfilm, 2004) (ism.)
12.00 Fiatal és nyugtalan (ism.)
13.00 Pro Tv hírek, sport
14.00 Énekes izompacsi (amerikai vígjáték, 1984) (ism.)
16.00 Fiatal és nyugtalan (amerikai sorozat)
17.00 Pro Tv hírek, sport
17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor
19.00 Pro Tv hírek, sport
20.30 A kilencedik légió (angol akcióf., 2010)
22.30 Pro Tv hírek, sport
23.00 CSI: New York-i helyszínelők (amerikai-kanadai krimisorozat)
0.00 Szellemeikkel suttogó (amerikai sorozat) (ism.)
1.00 A kilencedik légió (angol akcióf., 2010) (ism.)
2.30 Pro Tv hírek, sport (ismétlés)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport
8.00 Reggeli matiné - Razvan és Dani reggeli szórakoztató műsora
10.00 Sajtószemle Mircea Badeaval
11.00 Herkules (am. sor.)
12.00 Az elveszett ereklyék fosztogatói (amerikai-francia-német sorozat)
13.00 Híradó, Sport
13.50 Mutassalak be a szüleimnek
15.00 Canan - Lopott sors (sorozat)
16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorge műsora
19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés
20.20 A Skorpiókirály 2. - Harcos születik (amerikai-dél-afrikai-német kalandfilm, 2008)
22.15 Canan - Lopott sors (sorozat)
23.15 Híradó, Sport, időjárásjelentés
23.45 Bűnös show - Dan capatos szóra
1.00 Airport (am. filmdráma, 1970)
3.45 Közvetlen hozzáférés (ism.)

PRIMA TV

6.00 A cseresznye a tortán (ism.)
7.00 Rejtélyek asszonya: Veszélyes vadnyugat (am. krimi) (ism.)
9.00 Teleshopping
9.30 Szívek találkozása (indiai sor.)
10.30 Aki tud az nyer!
11.30 Ismerkedj, álmodj, szeress! (ismétlés)
12.30 Teleshopping
13.00 Kacsamesék (am. rajzf.)
13.30 Teleshopping
14.00 Szívek találkozása (indiai sor.)
15.00 Testvérek (amerikai sorozat)
16.00 Titkos szerelmek (telenovella)
17.00 Lököttek (román sorozat)
18.00 Hírek, időjárásjelentés
19.00 Sport
19.30 A cseresznye a tortán
20.30 A legszebb vidéki fiú - reality show
22.15 Lököttek (román sorozat)
23.00 Titkos szerelmek (telenovella)
0.00 Kung fűj, avagy a barack románca (amerikai vígjáték, 2003)
2.30 Hírek (ism.)

DISCOVERY

7.00 Hogyan készült?
8.00 Autókereskedők - Range Rover
9.00 Hogyan csinálják? Vonat, Golyóstoll, Járműborítás
10.00 Hogyan készült?
11.00 Motorkerékpár-építő VB - Jerry Covington és Warren Vesely
12.00 Amcsi motorok - Bill Murray motorja
13.00 Autókereskedők
14.00 Állítólag... - Szökés a börtönből
16.00 Hogyan készült?
17.00 Amcsi motorok
18.00 Édesvízi szörnyek - Óriás kajmánhal
19.00 A túlélés törvényei - Törökország...
20.00 Állítólag... - Egyetlen lövéssel
21.00 Hogyan készült?
22.00 Lehetséges lenne? - Röntgenszemüveg és más csodák
23.00 Elraboltak - megmentettek
0.00 Autókereskedők - Frogeye Sprite
2.00 A túlélés törvényei - Európai Alpok
3.00 Állítólag... - Egyetlen lövéssel

VIASAT 3

11.10 Két pasi meg egy csajszi (sorozat)
11.40 Columbo (am. krimi)
13.10 A Nagy Ő
14.55 Monk (sorozat)
15.50 A médium (sorozat)
16.45 Gyilkos számok (sorozat)
17.40 Két pasi meg egy csajszi (sorozat)
18.05 Egy kapcsolat szabályai (ismétlés)
18.30 Doktor House (ismétlés)
19.25 A nagy házalakítás (ismétlés)
20.25 Két pasi (ismétlés)
21.25 Doktor House (sorozat)
22.25 CSI (sorozat)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek
10.00 Pontos sportidő
12.00 Sport.ro Hírek
13.10 Külön kiadás
14.00 Sport.ro Hírek
15.00 Sport.ro Hírek
15.10 Pontos sportidő
16.00 Sport.ro Hírek
16.30 Pontos sportidő (live)
18.00 Sport.ro Hírek (live)
19.00 Pontos sportidő
19.05 Információk
21.00 Sport.ro Hírek (live)
22.00 BoxBuster
23.10 Wrestling SMACK, Showtime
0.00 Hírek

ACASA

8.00 Analia másik arca
9.30 Csak a szerelem (román sorozat)
12.45 Láza-dó szerelem (sorozat)
14.30 Clase 406 (sorozat)
15.30 A család (mexikói sorozat)
16.30 Igaz történetek
17.30 Vad szív (mex. sorozat)
18.30 Bella Calamidades (sorozat)
19.30 Teresa (sorozat)
20.30 Cassandra (sorozat)
22.00 Éjszakai történetek
22.30 Auróra (amerikai sorozat)
23.30 Clase 406 (sorozat)

FILM+

8.05 Televíziós vásárlás
11.10 Tekovlás a szerelemmel (amerikai vígjáték)
13.05 Bon voyage (francia filmdráma)
15.15 A Mid-somer gyilkosságok (sorozat)
17.10 Az emberrablás (amerikai-német filmdráma)
18.50 Extralarge: Fekete mágia (német-olasz akciófilm)
20.45 Transmorphers (amerikai sci-fi)
22.20 Veszett vad (amerikai akciófilm)
0.05 Cápa 4. - A cápa bosszúja (am. thriller)

KANAL D

7.30 Reggeli kévté 10.00 Családi történet
12.30 Kanal-D Hírek
13.15 Ellenállásteszt
14.30 Teleshopping
14.45 A sors kezében (török sorozat)
16.45 Célpontban
18.45 A nap híre
19.00 Kanal-D Hírek
20.00 Nevezzünk
20.30 Szerelmek és büntetés (török film)
22.30 Szemek az árnyékban
0.00 Eli Stone (amerikai sorozat)
1.00 Kanal-D Hírek
1.45 Szerelmek és büntetés (török film)

ETV

7.00 Napraforgó
9.00 Kultúrcepp, ism.
16.00 Híradó
16.15 Kultúrcepp ism.
16.35 Kárpát Expressz
17.00 Átjáró
17.30 Híradó
17.40 Izelítő
17.50 Egészséges percek
17.55 Könyvajánló
18.00 Reggeli terefe
18.30 Híradó
19.00 Piac-tér
19.30 Híradó
20.00 Lakatos Iván. : A tatárok Magyarországon, dokf.
20.40 Zene
21.00 Piac-tér ism.
21.30 Híradó
22.00 Átjáró, ism.
22.30 Híradó

Július 1., péntek

Az év 25. hete és 182. napja, hátravan 183 nap

Ma a **Tihamér** és **Annamária** nevű olvasóinkat köszöntjük.

A Tihamér régi magyar személynév, ami a szláv Tihomir névből származik, jelentése: csend + béke.

Az Annamária héber-görög-latin eredetű női név, az Anna és a Mária nevek összetétele, az idegen nyelvi változatok „viszalatinosítása” útján. A név jelentése: kegyelmezett.

Szombaton **Ottó** és **Jenő** névnap lesz. Vasárnap a **Kornélok** és **Somák** ünnepe.

Évforduló

- 1847 – Kibocsátották az Amerikai Egyesült Államok első postabélyegét
- 1867 – Kanada (Új Skócia, Új Brunswick, Ontario és Quebec tartományok) függetlenné vált az Egyesült Királyságtól
- Július 2., szombat
- 1900 – A Ferdinand von Zeppelin által tervezett LZ-1 jelzésű léghajó elindul első próbaújtára.
- 1924 – Megalakul a Nemzetközi Sportújságíró Szövetség (AIPS).
- Július 3., vasárnap
- 1825 – I. Ferenc magyar király 13 évnyi szünet után, Bergamóban kelt ki-

rályi levelével szeptember 11-ére összehívja a magyar országgyűlést Pozsonyba. Ez lesz az első reform-országgyűlés.

Vicc

Két fiatal apuka beszélget:
– Szerinted melyik a terhessege legnehezebb hónapja?
– A tizedik.
– ???
– Mert akkor már én cipelem a gyereket.

Recept

Meggyes derelye

Hozzávalók: 60 dkg túró, 2 tojás, 35 dkg liszt, 10 dkg cukor, 1 citrom reszelt héja, 1 kg meggy, 10 dkg vaj, 10 dkg porcukor, 10 dkg dióbél, 1 kávéskanál őrölt fahéj.
Elkészítés: A szitán áttört túrot tojással, citromhéjjal és cukorral összekeverjük, majd a liszttel összegyúrjuk. Kinyújtjuk, és mint a derelyét, megtöltjük kimagozott gyümölcssel vagy lekvárral. A tészta felét ráhajtjuk a töltelékhalomra, a közöket ujjunkkal összenomjuk, majd derelyevágóval kis kockákra vágjuk. Forrásban lévő vízbe tesszük, és miután feljönnek a víz tetejére, még 4 percig főzzük. Utána lapátkanállal kiszedjük. Olvasztott vajjal meglocsoljuk, majd fahéjas porcukorral és dióval megszórvva tálaljuk.

A hatos lottó nyerőszámai:
44, 48, 19, 42, 49, 28.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Kirobbanó jó kedvét az égieknek köszönheti. Újhold keletkezett, és ilyen indítással egész hónapban vidám és kellemes lesz közérzete Szent Jakab havába.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Remekül indul Szent Jakab hava, amikor is újhold köszönt ránk. Berobban a nyár, szervezeteink feltöltődik rengeteg vitalitással. Az ön lelke most boldog.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Vidám programok, baráti találkozások teszik boldoggá Szent Jakab havának első napját. Az újhold sok-sok új energiát, lelkesedést ad.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Születésnapján egy újabb vágya teljesül. Pozitív kisugárzása magával ragadja környezetét. Ne vessen a világra, és a világ visszanevet önre.

OROSZLÁN (VII. 23.–VII. 23.)

Merész dolog úgy útra kelní, hogy folyton a pénzre kell gondolni. Az, hogy sokat dolgozik, sajnos még nem biztosítja a kényelmét.

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Az összes lehetőséget meg kell keresni, melyeket a települése nyújt önnek a szórakozásban. Mindent, amit talál, élvezze ki, mert a nyár hamar elszalad.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

A július éppen olyan mozgalmas lesz, mint amilyenek ön szereti az életet. Ez kicsit ugyan bosszantja környezete nyugodtabb tagjait, mivel már most túlzottan elevennek látják önt.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Szervezen tartalmas programot a hét végére a saját, illetve rokonai gyerekeinek. Ön legalább annyira élvezi a játékaikat, mint ők. "Akiiket szeretnek az istenek, meghagyják gyermekeknek."

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Barátja igazi nyári bulit szervez, sörvással, grillezéssel. Párjával együtt kellemes estét töltenek el barátaik körében.

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Szent Jakab hava újhollal kezdődik, amikor rengeteg új energiát kapunk az égiektől. Egy fontos ügyben kell döntenie, ne szalassza el a kedvező lehetőséget!

VÍZÖNTŐ (I. 21.–II. 19.)

Újhold van. Ne hagyja magát semmiben sürgetni, most a bolygók a karrierterveit segítik. Szánjon időt arra, hogy kellemes pillanatokat szerezzen önmagának.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Az újhold hatására peregnék az események. Fontos, hogy pozitív gondolatai legyenek. Keresse a vidám partnerek társaságát. Élvezze a nyár minden pillanatát.

Ma

A következő napok időjárása

Szombat: 17°C, 26°C (Bukarest)
Vasárnap: 20°C, 25°C (Bukarest)

Magassági hideg légörvény miatt sok lesz a felhő, több helyen zápor, zivatar várható.
Lassanként javul az idő, inkább északon lesz több a felhő, ott zápor is lehet.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet	
Arad	esőre, záporokra számíthatunk	23°C	13°C
Brassó	esőre, záporokra számíthatunk	20°C	14°C
Bukarest	változékony idő zivatarokkal	24°C	15°C
Csikszereda	esőre, záporokra számíthatunk	20°C	14°C
Kolozsvár	változékony idő zivatarokkal	20°C	11°C
Marosvásárhely	napsütés felhőkkel	23°C	14°C
Nagyvárád	változékony idő zivatarokkal	24°C	12°C
Szatmárnémeti	változékony idő zivatarokkal	25°C	13°C
Temesvár	esőre, záporokra számíthatunk	23°C	13°C

Hidegfront halad át a térség fölött, ezért a néhány órás napsütés mellett sokfelé erősen megnövekszik a gomolyfelhőzet és több helyen várható zápor, zivatar, helyenként felhőszakadás, jégeső is lehetséges.

Hidrogénszőke hajtincsek

Sátorral mentek?

Nem. Vonattal.

Horváth István

***	KATONA-SAPKA	ALBANIA NOB-JELE	JIM MORRISON NEVEJE	IGAZGATÓ, ELNÖK	RÉGÉSZETI MUNKA	FONTOS VITAMIN	ORR ERZEKELI	SPANYOL ARANY	KINAI HOSSZ-MÉRTEK
RIKACSOL (NEP)									
ÖTLETES						KALAMAJKA			
ÓLOM VEGYJELE			TROPUSI FA			KIRALYI FEJDISZ			NÖVÉNYI RÉSZ
A JÓD VEGYJELE		SZAJAT NYITOGAT	GYORSAN BESZEL					FRANCIA AUTOJEL	
***	VÍZ NOVENY						A-VE PARJA	VILÁGTALAN LESZ	
TELEPES NOVENY							KIBÚJIK A HAJTÁS		
FOGAVAL TEP				NEM KEVESETI! CÉGFORMA					
HALOGAT					SPORT-SZER-MÁRKA				
ÖROMAI CSASZAR, TRAIANUS UTODJA					EGY-NULL				
NYARI MUNKÁS							VARRÓ-MOZDULATOT TESZ		

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
Bukarest, 3. kerület, Lipszani u. 29-31 sz., I. emelet.
Telefon/fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Postacím:
Redacția „Új Magyar Szó”
OP 15, CP 40, sector 5, București

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Agoston Hugó

Főmunkatársak:
Ady András, Bíró Béla, Krebsz János, Gyulay Zoltán, Sebestyén Mihály, Székedi Ferenc, Székely Ervin

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Hátér)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Kultúra, Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztő:
Osváth Annamária

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0788-715876 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárád), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Szabó Ildikó Erzsébet

Kiadja a Scripta Kiadó Rt.

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739
Keresztes Csaba – 0746-100830 (Gyergyó),
Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

Logtanácsos:
Czedly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Román Postánál (katalógusszám: 19302), közvetlenül a szerkesztőség-nél és előfizetés-szervezőinknél. Magánterjesztők forgalmazzák.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatalozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közzölje.

Lapunk megjelenését támogatja a

COMMUNITAS ALAPÍTVÁNY
Alapította az RMDSZ

MÉDIAPARTNEREK

naponta 03-08 és 12-15, csütörtökön 19-23 óra között a világhálón: www.agnusradio.ro

www.radiocluj.ro

Sanghaj, a póló „fővárosa”

Vízilabda

Turós-Jakab László

▶ Valamivel több mint két hét maradt hátra a shanghai „vizes” világbajnokság rajtjáig, a román és magyar vízilabda-válogatottak készülődése azonban még nem ért véget.

Továbbra is a magyarországi Kovács István irányításával, a román válogatott két előkészületi tornát is megnyert. A hollandiai Nijverdalban a britek (10-4), a házigazdák (14-9) és a macedónok (14-9) legyőzésével lett első, majd diadalmaskodott Pozsonyban a Duna-kupával díjazott körmérkőzésen. A szlovák fővárosban a triklórok 14-5-re verték a briteket, 10-4-re a házigazda szlovákokat és 15-6-ra a szlovénokat.

A pozsonyi tornát követően az együttes a főváros melletti Izvorani Sportkomplexumban folytatja felkészülését, szombaton pedig utolsó mérkőzését vívja a Kínába utazást megelőzően. A 2012-es, eindhoveni Európa-bajnokság F selejtezőcsoportjában július 2-án legördül a függöny, de a zárófordulót megelőzően Románia és Szlová-

kia már biztosította továbbjutását. Szombaton Románia– Izrael (18 óra, TVR 3) és Ukrajna–Szlovákia mérkőzéseket rendeznek, ezeket megelőzően a kvartettben Románia (13 pont, 66-25), Szlovákia (10, 72-33), Ukrajna (6, 37-60), Izrael (0, 18-75) a sorrend.

Kovács István már döntött a Sanghajba utazó 13-as keret összetétele felől. Eszerint a román színeket Dragoș Stoescu, Mihai Drăgușin (hálóőrök), Cosmin Radu, Tiberiu Negrean, Niculae Diaconu, Andrei Iosep, Mihnea Chioveanu, Dimitri Go-

anță, Alexandru Ghiban, Kádár Kálmán, Andrei Bușilă, Ramiro Georgescu és Alexandru Matei-Guiman (mezőnyjátékosok) képviseli a 14. „vizes” vb pólótornáján. Sanghajban a B jelű kvartettben szerepel Románia, Szerbia, Kína és Ausztrália társaságában.

Tettre kész magyarok

Egyre jobban belelendül a Kemény Dénes irányította magyar válogatott is. A Szamácisz-kupán aratott siker után e hét végén a Margitszigeten száll medencébe a ma-

A szerbek indulhatnak az olimpián

A szerb férfi vízilabda-válogatott 8-7-re győzött Olaszország ellen a Világliga firenzei döntőjében és bezsebelte a százezer dolláros prémiumot. Udovicicék megvédtek címüket, és immár biztos résztvevői a jövő évi, londoni ötkarikás játékoknak, egyelőre csak ők szereztek kvótát a 2012-es csúcseményre. A 2000-ben, 2004-ben és 2008-ban is olimpiai bajnok magyar csapat nem indult a Világliga idei küzdelmeiben.

gyar csapat. A Vodafone Kupával díjazott tornán a magyarok ma a görögökkel, holnap a németekkel, vasárnap pedig az oroszokkal játszanak. A július 16-án rajtoló világbajnokságon a magyar csapat a 2008-as Európa-baj-

nok Montenegróval, a VB-második Spanyolországgal, valamint Kazahsztánnal játssza a csoportmérkőzéseit az A csoportban. A sanghaji vb első három helyezettje jogot szerez a jövő évi londoni olimpián való részvételre.

Kemény Dénes szerdán hirdetett csapatot a kínai megmérettetésre. Vámos Márton, Baksa László, Bundschuh Erik és Török Béla marad ki az együttesből, de előbbi indulásig a csapat maradt, utóbbi három pedig az Univerziádeára készülő főiskolás válogatotthoz csatlakozik. A magyar válogatott kerete: kapusok: Nagy Viktor, Szécsi Zoltán. mezőnyjátékosok: Biros Péter, Hárai Balázs, Górnagy Miklós, Hosnyánszky Norbert, Kiss Gergely, Mađaras Norbert, Steinmetz Ádám, Szívós Márton, Varga Dániel, Varga Dénes, Varga II. Zsolt. ◀

A Kovács István vezette román vízilabdázók bizakodva várják a távol-keleti „vizes” seregszemlét

Bajnok a Nyárádszereda

Diáksport

Czimbalmos Ferenc-Attila

▶ Négy magyarországi városban rendezték meg a napokban a Kárpát-medencei Összmagyar Nemzeti Diákbajnokság elődöntőit határon túli általános és középiskolás csapatok részvételével. A Romániát képviselő országos középiskolás bajnok, a nyárádszeredai Bocskay István Iskolaközpont csapata már a jászberényi elődöntőben letette a voksát hogy aztán a budapesti döntőben is diadalmaskodjon.

Kárpát-medencei Összmagyar Nemzeti Diákbajnokságot még 2002-ben megálmodta Kú Lajos, a Ferencváros egykori válogatott játékosa, aki aztán 2004-ben meg is valósította. Az Aranycsapat Alapítvány elnökének támogatásával létrejött vetélkedőnek idén már a kiírását bonyolították le, Nyárádszereda első alkalommal kapcsolódott be rendezvénysorozatba. Jászberényben a nyárádszeredaiak 8-1-re verték a Vajdaságot képviselő nagybecskereki csapatot, majd 2-0-ra a Felvidék képviselőit pályára lépő rimaszombati együttest. A győztes erdélyi Kú Juhász Dániel alpolgármestertől vették át a legnagyobb, égetett cukorból készült kupát a Déryné Művelődési Központ előtt.

A jászberényi elődöntő győzteseként vasárnap, az Üllői úton, az adaiakkal játszották a döntőt a nyárádszeredaiak. Az ellenfél táma-

dóerejét bizonyítja, hogy a pápai elődöntőben 28-1-es gólkülönbséggel végzett az élen. A fináléban azonban esélye sem volt az erdélyi csapattal szemben, amely 2-0-ra nyert. A trófea mellé a nyárádszeredaiak még egy különdíjat is besepertek: a legjobb játékosnak a sáromberki születésű, a Szászrégeni Avântul harmadosztályú együttesének csatárát, Fülöp István Sándort választották, aki már több alkalommal volt az Országos Középiskolás Labdarúgó-torna gólkirálya és legjobb játékosa is. Az összemzeti diákbajnokságot számos ismert sportember, közéleti személyiség is támogatja, többek között Istics Gyuła, az Aranycsapat legendás kapusa, és Duray Miklós felvidéki közíró-politikus is.

Az 1996-os születésűek mérkőzéseire Fonyódon került sor, ahol Székelykeve (Délvidék), Kórogy (Kelet Szlavónia, Délvidék), Nyárádszereda (Erdély) és Nád-szeg (Felvidék) együtteseik mérkőztek meg egymással. Amint arról Sóos Zsigmond, marosvásárhelyi, de Nyárádszeredában oktató sporttanár elmondta, együttese a negyedik helyen végzett, viszont játékosai nehezebb helyzetben voltak mint ellenfeleik: már a kora hajnali érkezés után pályára kellett lépjen a hat nyolcadikos, két hetedikes, egy harmadikos és a többi hatodikos alkotta csapat. A negyedik helyért a nyárádszeredaiak oklevelet vehettek az Aranycsapat Alapítvány elnökétől, Kú Lajostól. ◀

Az orosz–cseh a slágermeccs

Kosárlabda

T. J. L.

▶ Elsőként az orosz, másodikként pedig a cseh válogatott jutott a legjobb négy közé a lengyelországi női kosárlabda Európa-bajnokságon, s ma este egymás ellen játszik a döntőbe kerülésért.

Az eddig nem a legmeggyőzőbb játékkal előrukkoló oroszok nagyon összeszedték magukat a szolid lettek elleni negyedöntőre és végig irányítva 83-72-re nyertek. A legutóbbi kontinensviadalon ezüstérmes oroszok közel 50 százalékos pontossággal dobtak, egyebek közt nyolc triplát, és remek csapatjátékuknak a lettek nem találták az ellen-szerét. A győzteseknél Da-

nilocsina 18, Kuzina 16, Artesina pedig 15 pontig jutott, míg a másik oldalon Babkina (21) és Karklina (18) szerezte a legtöbb pontot. A lettek nem játszottak ugyan rosszul, de ellenfeleik egész egyszerűen jobbak voltak szerdán este.

A másik párharc eredménye is érdekesen alakult. A világbajnoki ezüstérmes csehek lerohanták a horvátokat, majd őrizték a tíz pont körüli különbséget. A harmadik negyedben, 45-31-es vezetésnél megállt a csehek tudománya, a pepitamezesek 40-45-ig közelítettek, de aztán hat percig nem találtak a gyűrűbe. Ebben az időszakban Viteckovák 24 pontot gyűjtöttek és a 31. percben jegyzett 69-40-nél már minden eldőlt. Végeredmény: Csehország–

Horvátország 79-63. Vitecková 17, Kulichová 14, El-hotová pedig 13 pontig jutott a győztes alakulatban, míg a másik oldalon csak a veterán Sandra Mandir 27 pontja bizonyult meggyőző teljesítménynek.

Lapzárta után Montenegro–Törökország-, majd Litvánia–Franciaország-összecsapások zárták a negyedöntő műsorát. Ma, az 5-8. helyekért lett-horvát párharcot rendeznek (16.30 órától), majd következnek az elődöntők, 19 és 21.30 órától. Szombaton eldől az 5-8. helyek sorsa, a bronzmeccset és a döntőt vasárnap rendezik meg, 19, illetve 21.30 órai kezdettel. A 33. női kosárlabda Eb-ről továbbra is a Sport1 sugároz élőben. ◀

▶ Röviden

Székely Oroszországban

Az orosz labdarúgó élvonalban legutóbb 12. helyen végzett Volga Nyizsnij Novgorodnál folytatja pályafutását Székely János. A Steaua egykori játékosa Mihaiță Pleșanall lesz csapatársa, és idnyenként 350 ezer eurós fizetésre számíthat.

A Győr indul a Pécs helyett

A SEAT Győr indul a Pécs 2010 helyett a női kosárlabda Euroliga 2011/2012-es idényében. Az eddig négy éven át a második vonalnak számító Európa Kupában szerepelt győri klubot arra kérte fel a nemzetközi szövetség (FIBA), hogy legyen a második magyar csapat az Euroligában. A klubvezetés és a tulajdonosi kör úgy döntött, hogy a felkérést elfogadják. A Győr mellett a bajnok és kupagyőztes Sopron képviseli a magyar színeket az Euroligában.

Brazil győzelem

A brazil válogatott 1-0-ra nyert Ausztrália ellen a női labdarúgó-világbajnokság D csoportjának első fordulójában. Ugyanabban a kvartettben Norvégia 1-0-ra verte az Egyenlítői-Guinea válogatottját.

Platini és a borászok

Első alkalommal rendeznek a borászok számára labdarúgó Európa-bajnokságot, amelyen magyar, osztrák, német, svájci, olasz és szlovén válogatottak vesznek részt. A vasárnapig tartó magyarországi esemény nemzetközi védnöke Michel Platini, az UEFA elnöke. A csoportmérkőzéseket a villányi és mecsekajjai borvidéken található településeken rendezik meg, a bronzmeccset és a finálét pedig vasárnap, a Margitszigeten.

Mészöly klubtanácsadó

Mészöly Kálmán klubtanácsadóként tér vissza a Vasas labdarúgócsapatához, jelentette be Erdős László, az együttest működtető gazdasági társaság ügyvezető igazgatója.

Kvitová–Sarapova finálé

Tenisz

Híresszefoglaló

▶ A címvédő, kétszeres bajnok Rafael Nadal, illetve Andy Murray is magabiztosan nyert a wimbledoni nyílt teniszbajnokság szerdai negyedöntőjében.

A spanyol világegyetem – aki utoljára a 2007-es fináléban szenvedett vereséget a brit fővárosban – 6-3, 6-3, 5-7, 6-4-re verte az amerikai Mardy Fish-t (10.), míg a negyedik helyen kiemelt, hazai közön-

ség előtt szereplő Murray 6-3, 6-4, 6-4-re a spanyol Feliciano Lopez-t. A két játékos egymás ellen lép majd pályára a mai elődöntőben, míg a másik ágon a szerb Novak Djokovic (2.) és a francia Jo-Wilfried Tsonga (12.) küzd a döntőbe jutásért.

Az első női döntős Petra Kvitová (8.), aki tegnap 6-1, 3-6, 6-2-re nyert a fehéroroszl Viktorija Azarenka (4.) ellen. A 21 éves, balkezes cseh játékos – akit tavaly a legjobb négy között állított meg a későbbi győztes amerikai

Serena Williams – pályafutása során először szerepelhet Grand Slam-torna döntőjében. Azarenka és Kvitová tavaly a legjobb 32 között találkozott egymással a londoni füvespályás GS-viadalon, és akkor is Kvitova nyert. A cseh játékos ellenfele a szombati döntőben a 2004-ben győztes orosz Marija Sarapova (5.) aki tegnap 6-4, 6-3-ra nyert a német Sabine Lisicki ellen.

A Horia Tecău–Robert Lindstedt román-svéd páros lapzárta után a Christopher

Kas–Alexander Peya német-osztrák kettőssel játszott a döntőbe jutásért. Szerdán este Teacăuék maratoni csatában gyűrték le az Arnaud Clement–Lukas Dlouhy francia-cseh duót: 3-6, 6-1, 4-6, 6-4, 12-10. A legjobb négy közé jutottak az első helyen kiemelt amerikai Bryan-ikrek, Mike és Bob is.

Lapzárta után játszott a Rajeev Ram–Alexandra Dulgheru amerikai-román vegyespáros, valamint a Cristina Dinu–Nao Hibino román-japán junior duó. ◀

Amikor beszél a csend

Ifj. Erdélyi Gábor hangtervező úgy véli, a technikai alaphoz szívvel-lélekkel végzett tevékenységnek kell társulnia

Szeretne alkotó ember maradni, hangsúlyozza beszélgetőtársunk, akinek munkája a szó szoros értelmében láthatatlan, viszont nélküle elképzelhetetlen a film. Különleges tervezőként művészileg alkotja meg a rendezői, írói szándéknak megfelelő hang környezetet a mozgóképes produkciókban. Interjúalanyunk szerint csak szívvel-lélekkel lehet jó munkát végezni, akkor, ha átéljük az egészet. Mint mondja, ezek az átélések adnak erőt és gondolatot magához az élethez.

Farkas István

► **A hangtervezői, sound-designer-i munka nem látványos, viszont manapság szinte elképzelni sem tudjuk hang nélkül a filmeket, még ha fesztiválokon nem is díjazták mindig a hangmérnöki tevékenységet...**

– Egy filmben a kép hordozza az elsődleges információt, míg a hang csak másodlagos, és később tudatosul az agyban. Úgy gondolom, hogy a hang elsősorban az emóciókra hat, az érzelmekeket „támadja”. A levesben a só... Ha megkérdeznék egy nézőt, hogy mennyire tetszett a film hangja, nagy valószínűséggel visszakérdelne: „Miért? Volt hangja?” A hang a nézők nagy többségében nem tudatosul, viszont, ha van benne valamilyen hiba, vagy ami nem tetszett, azt egyből észreveszik.

► **Érdekes ez a „van-e hang”-dolog. A Varga Katalin című filmben, ahogyan ön megfogalmazta egy helyen, a havasok csendjét kellett létrehozniuk. Hogy is van ez?**

– A csend nagyon fontos a filmben. Ez választja el és differenciálja az egyes hangokat, mint egy kép esetén színek között a fehér, a viszonysíri alap. Ahhoz, hogy lelkiileg ki tudjunk nyílni, rá tudjunk hangolódni a finom, apró dramaturgiai rezdülésekre, teljes nyugalomra van szükség. A csend tehát segít ráhangolódni a filmre, annak üzenetére, s amellett, hogy kontrasztot terem, segít a film tempójának kialakításában, kizökkent, időtlenné tesz. A ráhangolódott nézőt a dráma, konfliktus mélyebben érinti meg. Ellentétben egyes akciófilmekkel, ahol az első pár másodpercben szétlövők, szétbombázzák a néző agyát, ahol az egész a hihetlen erőszakról szól, nincs

helyük a finom megoldásoknak és az elmélyült gondolatoknak.

► **Tehát hangokkal is körülírható a világunk.**

– Pontosan. Természeti és mesterséges környezetünk hangjai körülvesznek minket, és minden elemnek megvan a saját üzenete, amely érzéseket generál a hallgatóban. Ha meghallgatjuk az erdő kora reggeli vagy késő esti hangjait, elképesztő az a szimfónia, az a hanggyönyör, ami fülünkbe cseng. Kis túlzással azt is mondhatjuk, hogy szinte soha nem jelenik meg kétszer ugyanaz az elem, annyira változatos a természetnek ez a szimfóniája. A városi környezet viszont kevesebb, hasonló elemből áll, és ezek üzenete nem épp megnyugtató. Például a motorzúgás, a gyorsítás, a fékezés erőszakot, hatalmat sugároz. A hangok üzenetét az agy feldolgozza, az egyes hangmintákat reflexiókhoz köti, ezáltal a hangnak jelentős élettani hatása van. Érdekes belegondolni a hang evolúciós szerepébe: az ősembernek álmából fel kellett ébrednie a barlangi medve morgására, vagy az anyának fel kell ébrednie a gyermek sírására. Ezeket a mintákat az agy álmunkban, tudatalatt is veszi, feldolgozza és reagál rájuk. Ezért nem mindegy, hogy milyen hangokkal telített az a környezet, ahol álomra hajtjuk a fejünket, mert lelki, majd fizikai betegségek okozója is lehet egy negatív üzenettel teli környezet.

► **Nézzük az ön munkáját, a hangtervezői tevékenységet.**

– A tőlünk nyugatra lévő európai filmgyártásban általában hangvágókból alakult ki ez a kreatív munkakör, amely már a film dramaturgiájának, a rendezői, írói szándéknak megfelelő hangkör-

nyezetet alkot meg művészi- leg, segítve a rendező munkáját.

► **Mennyire szabad, független ez a munka?**

– A sounddesigner-t valahogy úgy kell elképzelni, mint egy zeneszerzőt. A film dramaturgiája, meséje segít abban, hogy a zene ne legyen „öncélú”, itt a zene és a hang, illetve egyéb elemek – a dialógus, a hangulatok, zajok, effektek – mind a filmet kell hogy szolgálják. Ha az alkotók ügyesen bánnak ezzel, megtalálják a megfelelő arányokat, mindig csak annyit tárnak a néző elé, amennyi segíti őt a megértésben, nem keltenek zavart, nem zökkentik ki vagy vonják el a figyelmét a dramaturgiai szárlól. A rendező szava mindig döntő, mert övé a film. Tehát a hangtervező leginkább javasol, ötletekkel szolgál.

► **A rendezők általában hogyan viszonyulnak ezekhez a javaslatokhoz?**

– Tarr Bélával *A torinói ló* készítése közben nem vitáztunk, mert azonos volt az elképzelésünk. Vig Mihály zseniális zenét írt a filmhez, ami könnyítette a munkát. Nagyon sokat dolgoztunk azon, hogy a film hangvilága finom, kidolgozott legyen – noha olyan, mint egy tankkal keringőzni –, a két és fél óras játékidőn belüli ritmusváltkozás pedig megfelelő legyen, és mindez összehangolt maradjon a képi világgal.

► **A torinói ló Ezüst Medve-díjas lett az idei Berlinálén. Mesélne bővebben erről a munkájáról? Azonkívül, hogy minden a helyén van hangilag, nem vesz észre más a laikus néző, pedig itt többről van szó.**

– Az, hogy nem tűnik fel semmi furcsa, nem is baj, ugyanis két jelenetet kivéve az egész hangvilág mestersé-

ges *A torinói ló*ban – három szélgépj és egy helikopter teremtette meg a vihart, és bár nem voltam végig jelen a forgatáson, az egyértelmű volt, hogy a forgatási hangot nem tudjuk használni. Persze, nem is ez volt a cél. A hangot mintegy kilenc hónapig szerkesztettem, sőt, már sokkal korábban készítettem hozzá hangfelvételeket. Persze, nem dolgoztam rajta mindennap, de az ember nem képes közben más filmmel foglalkozni. Nem lehet ráhangolódni egy munkára, aztán kiugrani belőle, majd vissza. Hetekig kerestem megoldást például a „kiszáll a lóból a lélek” hang természetes módon való megoldására, és mire megoldottam, a jelenetet kivágták a filmből. Ebben a filmben ugyanis nincsenek szintetizált hangok.

► **Értsem úgy, hogy amikor elkezdte *A torinói ló* hangmunkáit, a többi film megszünt létezni?**

– Igen. Ez erős lelki folyamat. Ebbe bele kell menni, ezt végig kell élni, nem szabad feladni, és esetenként bele is kell halni. Csakis így lesz meg az eredménye. Engem nagyon megviselt ez a munka, amiről viszont úgy gondolom, hogy inkább előny, mint hátrány, mert sokat gondolkodtam... Nem tudom tisztán technikai szemmel megközelíteni a tevékenységemet, szívvel-lélekkel sokkal jobb munkák születnek, mintha mechani-

kusan dolgoznék. De minden filmmel így vagyok. - Az egyes díjakkal akkor tulajdonképpen az ilyen „lelkes munkákat” ismerik el. - Amikor két évvel ezelőtt a Varga Katalin hangtervezésért kollégáimmal Ezüst Medvét kaptam Berlinben, másnap felhívtak a Német Hangmérnökök Szövetségétől, hogy legyek tagja a szervezetnek. Megköszönték, hogy ráirányítottam a figyelmet a filmhangra és annak a filmben betöltött szerepére. Ekkor jöttem rá arra, hogy amolyan nagykövetségi szerepet kellene felvállalnom, hogy talán a producerek, rendezők fejében is jobban tudatosítani kellene: a jól megálmodott filmhang sokat lendít filmjükön, s ez jó anyagi befektetés. Az idei Berlinálén volt alkalmam eljuttatni néhány stúdióba, és megemlítettem, hogy munkám során én készítem az egyes hangfelvételeket. Erre ledöböntek: „Hogyhogy, hiszen ma már mindenki library-ból dolgozik...” De

kérdem én: ebben az esetben hol marad az egyediség? Persze, vannak filmek, például Vágvölgyi B. András Kolorádó kid-je, amelyekben óhatatlanul kell használni library-keket, ami szép kis sum-mába is kerül a producereknek. De ha mindig, minden körülmények között library-keket használnánk, akkor az összes film ugyanúgy szólna, nagyon mechanikus lenne. Én ezért unom sokszor az amerikai tucafilmeket, előre tudom, hogy fog szólni, tudom, hogy rakják fel a hangokat, és pillanatok alatt elvesztem az érdeklődésem. Viszont azt is el kell mondanom, a múltkoriban egyik kollégám panaszkodott, hogy már az esztenákon sem lehet hangot felvenni, mert motoros fűnyíróval nyírják a fűvet, miközben megy a repülő. Sajnos, ezek miatt egyre nehezebb tiszta atmoszférákat felvenni, valószínűleg ez is áttevődik a virtuális oldalra.

Folytatása a 14. oldalon

Ifj. Erdélyi Gábor (1967, Budapest)

Iskolai éveit követően a Gödöllői Agrártudományi Egyetemen (1985–1988), majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola jazz zeneszerzés szakán (1989–1991) folytatta tanulmányait. 1992–1998 között szinkronvágással, zeneszerzéssel, nemzetközi hangkészítéssel foglalkozott, 1998-tól az R.D.I Sound Design stúdióban dolgozik hangtervezőként, kreatív hangvágóként és hangmérnök-ként. Fő profilja kis- és nagyjátékfilmek hangképezésének kialakítása, stúdiómunkák elvégzése. Eddig nyolcvannál több alkotás elkészülésében működött közre. Ezek közül a Varga Katalin 2009-ben, *A torinói ló* idén kapott Ezüst Medve díjat a Berlini Nemzetközi Filmfesztiválon.

A szerző felvétele

Mozivászón

Világvége lóhalálában

Farkas István

Áldatlan helyzetben van, aki Tarr Bélának *A torinói ló* című filmjéről akar írni, mert önkéntelenül is befolyásolja az, hogy az idei Berlinálén a kritikuskok díját és az Ezüst Medvét is elnyerte. A szakma tehát már értékelte, nem is akárhogyan, a legújabb (és egyben legutolsó) Tarr Béla-opuszt, így az ember úri sznobságában – hiszen az egyik legelismertebb magyar rendező alkotásáról van szó – szorgalmasan bólogat a film egyes snittjeire. Tarr és amúgy az összes, fennhangon művészfilmmek aposztrofált alkotás kapcsán Esterházy Péter jut eszembe, aki épp a rendező *Sátántangó* című filmjéről írt kritikájában jelentette ki: „nem szeretem, ha a művészetben sok a művészet, magyarul, ha az látszik”. Valahogy így vagyok Tarr filmjeivel, túl soknak látom bennük, a róluk való beszédben a művészetet, ami nem zavaró, inkább nyomasztó.

A torinói ló cím Friedrich Nietzsche közismert történetére utal, amely a filozófus szellemi leépülésével ért véget. A Krasznahorkai László által adaptált történet azonban nem Nietzsche-életrajz – az alkotás egy XIX. századi tanya és három lakója, a kocsis, lánya és lova kálváriáján keresztül mutat be egy fordított teremtéstörténetet. A film hat napja alatt a ló maga választotta pusztulását,

Tarr Béla rendező és Krasznahorkai László író újabb közös munkája nyomasztóan különleges látványt hozott létre *A torinói ló* képkockáin

val azonos ritmusban számolódik fel a földi élet – a fából eltűnik a szű, kiszárad a kút, elfogy a pálinka, kialszik a tűz, sötétség lesz a világosságból és elfogy a krumpli. A két és fél órás játékidőt lehetetlen elmesélni (és, mint látjuk, nem azért, mert annyi minden történik), realista ábrázolásmóddú, minimalista filmmel van dolgunk, kevés szereplővel, kevés díszlettel és kevés cselekménnyel, amelynek végén minden megszűnik. Talán maga a művészet is, vagy legalábbis elkezdte az önfel számolását. A Tarr-film nem magyarázza önmagát, nem reflektál alanyaira, és nem kacsint ki – cinkosan – a nézőkre, de már a film elején sejtjük, hogy a világ végén élő parasztszaladot utol fogja érni a világ vége – a ló lassú haldoklása, az étkezések

kísérteties sivársága, a víz halmazállapot-változásainak ritmusa (eső-köd-eső stb.), majd a víz eltűnése mindmind azt jelzik előre, hogy új világ készül, de nem a régi romjaiból. Nincs katasztrófa, és nincs rombolás, nincs ok, csak okozat.

Az a baj, hogy Hollywood egyszerű sémára épülő forgatókönyvei (katasztrófa, utána felépülés) már megmetelyezték a nézők lelkét, és emiatt a lezáratlan, nietzschei nihilbe torkolló történet elfogadhatatlan, érthetetlen és viszonyíthatatlan. (Ezt jól jelzi, hogy a film kolozsvári vetítésekor tolongó nézők nagy része film közben elszállingózott.) A film kultúránk alapmotívumai ellen beszél, de nem a világba már belefoglalt érvelési eszközökkel él, hanem egyszerűen felszámolja a motiváció fo-

galmát, és úgy vezeti vissza a sötétbe a közönséget, hogy többé ne kíváncsi legyen a plázák és a látványos robbanások fényorgiájába.

A szél, tehát az anyagtalan mozgás a film egyik alapmotívuma, a görög mitológiában a teremtés aktusának megnyilvánulása itt átminősül, és „elfújja” a világot. Elfújja a világ anyagát, de világosságát is. Nem marad más, csak a mozi-vásznon táncoló fény sugarak és a semmibe zuhanó tartalom, a megszűnő jelenés. No meg az értetlenkedő közönség, amely – végigszenvedve a két és fél órás mozdulatlanlanságot – testével is kényszerült bekapcsolódni a film zajlásába. És ez az igazi 6D-s, interaktív mozi, amikor az alkotás úgy rántja magába a nézőt, hogy az észre sem veszi.

Amikor beszél a csend

Folytatás a 13. oldalról

► Ez azt jelenti, hogy önkéntelenül is „szakmai fülel” ül be ön az egyes filmekre?

– Mindig úgy ülök be, hogy élvezni szeretném. Nemrég készítettem el a Thor című film szinkronját, aztán elmentem a moziba, megnézni magát a filmet. Hát... Inkább nem folytatom a mondatot, mert nem az én filmem, bármennyire is szerettem volna jól érezni magam. Ugyanúgy van ez, mint amikor zenét hallgatunk, dzsesszt vagy egy régi Czifra György-zongorajátékot, ami már csak kazettán vagy lemezen van meg, és lehet, hogy serceg, lehet, hogy nem szól tisztán, de ha az üzenete teljes és igaz, akkor mindez nem érdekel. A „lelki rész” az, amitől zene a zene, hang a hang, és film a film. Nem nézem tehát szakmai szemmel a filmet, ha magával visz, akkor tetszik, ha pedig valami kikökött, mert, mondjuk, dilettáns vagy rosszul készítették el, kiránt az élvezetből.

► Milyennek kell lennie tehát egy jó filmnek?

– Nem tudom. Hogy válaszolni tudjak, sokkal több filmet kellene megnézni. Azt tudom megmondani, hogy számomra melyek a jó filmek. Például Jake Scott *Welcome to the Rileys* című alkotása vagy a mindössze 16 perces Kate Hudson-film, a *Cutlass*. De ezek nem a hang miatt tetszenek...

► Hogyan lett önből hangtervező?

– Zenei tanulmányokkal kezdtem, húsz évig zongo-

valószínűleg nem talállok elég motivációt. Erre adott lehetőséget a film, a könyv. – És hogy jutott el a filmhez? – Édesapám révén, aki hangmérnök – többek között olyan alpművekben dolgozott, mint A tizedes meg a többiek. 1991-ben létrehoztunk egy saját stúdiót, amin keresztül belecsoptam a filmgyártásba. Azóta mintegy nyolcvan filmen vagyok túl, olyanokon, mint a *Kontroll*, az *Üvegtigris 2*, a *Valami Amerika*, az *Iszka utazása*, a *Varga Katalin*, Tarr Bélának három filmje. Jó kis iskola volt. Ezek nagy részben hangvágóként vettem részt, ilyen minőségben rengeteg kreatív ötletet tettem hozzá a filmekhez, és ennek nyomán meghívásokat kaptam egyre komolyabb és kreatívabb feladatokra.

► Van lehetetlen feladat?

– Számomra igen, ha nem tudom megérteni, hogy miről szól. Nemrég vissza is mondtam két filmet. Hiába jó anyagilag, hiába jelent kihívást a hangtervezői feladat, ha nem értem az adott művet, nem látom, mi a célja, mit akar mondani, akkor hazugság lenne azt állítani, hogy igen, ezt meg tudom csinálni. Én nem tudok hazugságban élni, nem tudok úgy dolgozni, hogy közben nem mondok igazat. Lehet, a profik már ezt is megtanulták, nem tudom. De én bízom abban, hogy lesz olyan munka és értékelni fogják majd azt, ha az ember egy kicsit többet tesz oda, mint az elvart. Szeretnék alkotó ember maradni.

► Mi nehezebb, egy X-Men, a Varga Katalin vagy

Krasznahorkai László

Északról hegy, Délről tó, Nyugatról utak, Keletről folyó

(részlet)

IX.

Fönt a dombtetőn, a kolostorkapu kettős tetőzete fölött az addig derűs, világoskékben ragyogó égen hirtelen néhány óriási, sötét, haragos felhő jelent meg, mintha valami néma, mozdulatlan, közömbös színpadra hirtelen egy csapat fenyegető horda rohant volna be, az egyik pillanatban még a ragyogó ég, a másikban már – hátában egy rettenetes erejű széllel – ez az északkeletről érkező komor, súlyos, terjeszkedő tömeg, melynek méreteivel nem is lehetett igazából tisztában lenni, mivel egyre csak nőtt, megjósolhatatlan méreteken dagadt, türemlett, kavargott, áradt, néhány perc, s már el is borult tőle az ég, mert az a pokoli vihar hajította, űzte, kergette maga előtt, verte, lökte, taszította ezt a fekete, halálos masszát,

amitől hirtelen be is sötétedett, csend lett, elhallgattak a madarak a környéken, abba maradt a gyenge szellő, de akkor támadt egy pillanat, és minden megállt, egyszerűen: jött egy pillanat, amikor leállt az egész világ, s erre az egyetlen pillanatra megszűnt a rebegés a levelek között, megszűnt a rugalmas ingázás a növények ágain, de megszűnt az áramlás is odabent a törzsek és a szárok és a gyökerek edényeiben, megtorpant egy hangyatorzs, mely készleteit eddig egyre csak hordta és hordta keresztben egy ösvényen át, egy kavics, mely az előbb nekieredt, most nem gurult tovább, a szuvalk abbahagyta az oszlopokban és a konzolokban, lefékezett és feltartotta a fejét a kicsi patkány a zöldségeskert hatalmas káposztái mögött, egyszóval minden állat és növény és kő és az összes titkos belső folyamat egyszerűen felfüg-

gesztette egy pillanatra a létezését – hogy aztán jöjjön a következő pillanat és folytatódik minden, ahol abba maradt, a patkány visszahajolt a káposztatorzsára, a szű tovább rágt a járatot, a kavics előregurult egy kicsit, de megindult tényleg minden, az áramlás a törzsből és a szárból és a gyökérben, az ágak ingája és a levelek rebegő játéka, újra nekiindult az egész világ, előbb csak óvatosan, aztán már harsányabban is csivogni kezdtek a madarak a közelben, kezdett világosodni odafönt, az a komor ég északkeletről kezdett kiderülni, azok a súlyos felhők meg, hátukban azzal a rettentő szélviharral, csak rohantak egy teljes térbolyban délnyugat felé, már alig volt hihető ennek az egész előbbi tömegnek a mérhetetlen volta, már csak a vége látszott, a sarka, aztán már csak egy foszlány, egy csapzott, szaggatott, baljós

rongy az égen, mely most, az ég – mintha nem is történt volna az imént semmi – már újra korábbi kékjében fürdött, sütött a nap, annak a vad, viharos szélnek már nyoma sem maradt, sőt ismét megjelent a kapuszárnyak között az az előbbi lágy, enyhe szellőcske is, és meg is próbálkozott rögtön a jobb oldali szárnyal, de persze az, ahogy bedőlve, beszakadva, súlyát teljes egészében annak a felső bronzpántnak nyomva, mely tartotta még, beledermedt a hajdani rombolás történetébe, mozdíthatatlannak bizonyult, no, persze ez a szellő is éppen csak végigsimította, inkább csak úgy incselkedett vele, milyen nehéz lehet, aztán tovafutott, ki az udvar szabad terébe, hogy ott körbeszaladván kezdje különös munkáját megint.

(Forrás: Digitális Irodalmi Akadémia)

Íj: Erdélyi Gábor személyes fotórárból

rátam, doboltam, kórusba jártam, kiváló tanároktól tanultam. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola zene-szerzői szakán folytattam. Első zenekarommal, egy hónappal a megalakulás után, megnyertük az Országos Amatőr Fesztivált, sztárzene-kar lettünk. Játszottam a Csepregi Éva nevével fémjelzett Neotonban néhány évig, ezek mind jó kis kirándulások voltak az életben. De mindig is tudtam azt, hogy ez nekem nem elég, a külsőségek nem igazán érdekelték. Olyan ember vagyok, akinek szüksége van a mélyebb gondolatokra, azok kifejezésére. Így vissza tudtam térni azokhoz a gyökerekhez, amelyeket egy Tosca vagy egy Chopin-zongorahangverseny, vagy akár kortárs zenészek jelentenek. Ha zenész lett volna belőlem,

A torinói ló hangtervezői munkája?

– Azt nem tudom, hogy mennyire nehéz elkészíteni az X-Men hangját, de azt hiszem, kiugranék az ablakon, ha arra köteleznének, hogy egyedül készítsem el. Azt valószínűleg minimum harminc ember készíti, mindenkinek megvan a szeletkéje a kártyavárban. Persze, a hangtérkép felállítása komoly munka. Hatalmas profizmussal és rutinnal működnek ezek a stúdiók. Engem az szakmailag nem annyira érdekel, bár, a sampon-reklámra utalva, van az a pénz, amiért korpásodni kezd az ember haja... A torinói ló ezzel szemben azért volt nehéz, mert a hang létrehozásához át kellett élni a filmet. De ezek az átélések adnak erőt és gondolatot magához az élethez.

Markó Béla

Pártcsinálók

Otthon, Háromszéken, apám szűkebb pátriájában, Erdővidéken már kisgyerekkoromban megtanultam, hogy nemcsak az emberektől, hanem a tárgyaktól is lehet bocsánatot kérni. Ha elhamarkodva félredobtak egy sokat használt eszközt, és a helyette vásárolt újról kiderült, hogy nem a legjobban fungál, gyakran elsőhajtották: bocsánatot kérünk mi még a régítől. De a gazdaember óvatos volt az ilyesmi természetesen, nem hajtotta el a megdrótozott vizeskorsót vagy az agyoncinezett fazekat sem, hanem gondosan félretette, így aztán egy tréfás bocsánatkéréssel valóban orvosolható volt a baj, ha valami felmondta a szolgálatot. Legtöbbször inkább a nekünk, gyermekeknek szóló figyelemzavaróként hallottam ezt a bocsánatkéréses szólásmondást, amikor az alig kopott, de éppen megunt játékot szemétre vetet-

Csakhogy vissza szoktam kérdezni ilyenkor: ha szétverjük a régít, mit is teszünk a helyébe?

tük. A kenyeret az utolsó morzsáig meg kellett enni, a használható szerszámot használni kellett, és ami elromlott, azt meg kellett javítani. Egyszerű, világos, működő törvénye volt ez egy olyan közösségnek, amely még elképzelni sem tudta a fogyasztói társadalmat. Elszüllyedt világ ez természetesen, de azon gondolkodom mostanában, hogy nem kérünk-e hamarosan bocsánatot azoktól a politikai-erkölcsi értékektől, amelyeket, mielőtt felocsúdnánk, szemétre dobhatunk velünk, és ráadásul nincs is helyettük semmi vadonatúj, semmi más, ami kiűzhetné a pácból.

*

Huszonegy esztendeje vitázom Romániában egymással mi, magyarok, és újabban már nem is annyira egymással, hanem magyarországi politikuskokkal elsősorban, hogy kell-e közös politikai szervezet nekünk, ér-e valamit az időnként kétségtelenül Prokusz-tész-ágyhoz hasonlító egységpolitika, és érdemes-e egyáltalán a bukaresti parlamentben vagy kormányban toldozgatnunk-foldozgatnunk a szakadt jövőt, vagy pedig hajtsuk el ezt az egész retyerutyát, és tegyünk helyette valami újat, kényeset-fényeset, radikálisat, forradalmi, lélegzetállítót. Nem értek egyet, persze, azokkal, akik nyútt szerszámnak látják az RMDSZ-t, én egy számos koloncot cipelő, de mégis mindig megújulni képes, kemény politikai gépezetnek látom ezt a szövetséget, azt, hogy a térség legstabilabb magyar szervezete volt 1989 után. Igaz, nem mindenkinek érdelem ez, vannak, akik unják a változatlan, új arcokra, új

pártjelvényekre, új tisztégekre vágnak. Csakhogy! Csakhogy vissza szoktam kérdezni ilyenkor: ha szétverjük a régít, mit is teszünk a helyébe? Óvatos székely parasztemberek és parasz-asszonyok – na jó, legyenek lófők! – unokájaként szeretném látni ugyanis a következő lépést. Az RMDSZ megfontolt előrehaladását lassúnak tartó opponensek általában érzelmes, de semmitmondó válaszokat adnak az ilyen kérdésekre, bár ezekből is kitapintható valamiféle eszközrendszer. Kezdetben, különösen a kilencvenes években a gazdag örökséget „tál lencséért” eladó, mérsékelt bukaresti politizálás hatékony alternatívájaként elsősorban a nemzetközi fórumok és szervezetek, a „nyugat” beavatkozását, illetve az

országon belüli radikális lépést, polgári engedettséget, passzív vagy akár aktív rezisztenciát emlegették, az utóbbit nyilván félszajjal. Emellett természetesen mindig ott volt a heves illúzió, hogy Magyarország képes gátat vetni a szomszédos országok többségi nacionalizmusainak, és megfelelő európai háttérrel kikényszeríteni a helyzetünk rendezését. Én magam sem gondoltam soha, hogy nincsen szükség nemzetközi támogatásra és Magyarország mellénk állására, sőt, az erdélyi magyarok „erődemonstrációit”, tüntetéseket, tömeggyűléseket is eszköztárunk szerves részének tekintetem, viszont eltérően a velünk szembe forduló, valamilyen RMDSZ-ben politizáló, de ott véleményüket érvesnyesíteni nem tudó mostani pártcsinálóktól mindezt az eredményes parlamenti politizálás kiegészítőjeként szemléltem. Tudatában voltam annak, hogy a román parlamentben vagy kormányban ránk nemcsak szavazatainkért, hanem a jó nemzetközi megítélésért, a Magyarországgal való gazdasági-politikai együttműködésért, illetve a Romániában élő másfél millió magyar egységes erejéért, az ország érdekében végzett munkájáért van szükség. Ez a gondolat az itteni magyarok előrevívő vagy visszahúzó szerepéről egyébként már Kós Károly kiáltványában, a Ki-

ben létrehozott demokraciaközpontokon keresztül közvetve pénzelik is, hiába járják be keresztül-kasul Erdélyt, mert a lényegből nem sokat vesznek észre. Ők csak annyit látnak, hogy a renitens, megbízhatatlan, önállóskodó RMDSZ helyett kellene egy engedelmes magyar párt, amely megszoríthatja, vagy „jó” esetben akár ki is ütheti a szövetséget a választásokon. Nem úgy, hogy ez az új párt jusson be helyette, hiszen ekkora naivságot azért nem kell feltételeznünk az alapítókról. Nekik már az is elégtétel lenne, ha a gyűlölt ellenfelet elűthetnék a parlamentbe jutástól. Hogy ezáltal a magyarokat is elűtik a parlamenti képvisellettől? Sebaj! Legalább nem kell Bukarestben tárgyalni, egyezkedni, kompromisszumot kötni, végre jöhetnek a tisztaság, erős, hatékony eszközök, jöhet a részegítő szabadság, a nagy lépések politikája. És egy ilyen politika mellé már

pártok, a mindenkori magyar kormány segítségére folyamatosan. Volt párttűtés, volt pártalakítás ebben a két évtizedben többször is, de alapvető egységünket máig megtartottuk. Máig, de még meddig, kérdezhetném, és nem véletlenül éppen most, amikor ismét pártcsinálók járják Erdélyt, és úgy tűnik, minden eddiginél nagyobb magyarországi támogatással.

Lehetne ugyan, de fölösleges, netán félrevezető lenne ezt a pártcsinálási szándékot erkölcsi kérdésként kezelni, és morális kifogásokat támasztani vele szemben. A dolog ennél súlyosabb: megítésem szerint egy tragikusan szűk látókörű politikáról van szó, amely nemhogy a Kárpát-medencéből, de még a hegyekkel nem árnyékolta magyar alföldről sem képes kitekinteni, és azok a magyarországi politikusok – még mindig remélem, hogy nem pártokról, csak politikusokról kell beszélnem –, akik ezt a pártcsinálást propagálják, sőt, úgy hírlík, a sebté-

Fotó: Tóth Levente

rokkal kapcsolatos elképzelésekben, és ezt nem először ugyan, de most, egy általam drámáinak ítélt pillanatban szeretném ismét nyomatékosan kimondani: az önálló erdélyi – felvidéki, vajdasági, kárpátaljai? –, de Magyarország által partnerként támogatott politika eszméje áll szemben egy távirányított, zsinóron mozgatott, és saját országában emiatt korlátozott cselekvőképességű határon túli elit koncepciójával. A kettős állampolgárság lehetőségét meg kellett adni, ez fontos jóvátétel, és rendben van. De amikor a román parlamentben arról folyik a vita, hogy a nemrég törvénybe foglalt anyanyelvű oktatási jogokat miképpen lehetne visszavenni, és a többségi székely megyéket hogyan lehetne egy Szlovénia-méretű óriásmegyébe olvasztani, közben pedig egyesek rá se hederítenek erre, hanem azon lelkendeznek, hogy szavazati joguk lesz a magyar országgyűlési választásokon, akkor ez bizony nincs rendben. Kivéve, ha... Ha ott, a budapesti Ország-házban, abban az épületben, ahol az én szívem is nagyob-

teljes mellszélességgel odaállhat Magyarország, a magyar kormány is. Így nézhet ki valahogy az erdélyi pártcsinálók eufóriája, és körülbelül eddig a pontig tart a koncepció is, mert a többi érzésem szerint sűrű homály, olyasmi, mint a novemberi köd az erdélyi utakon, elgázolt kutya és macskák tetemével szegélyezve. Végül is jól ismerem pártcsinálóinkat, ott voltak az RMDSZ-ben, egyikük-másikuk művelt, kulturált ember, de szerintem kívül vagy belül ennyire képesek a politikában. Megpróbálni lebontani egy várat, és építeni helyette egy kulipintyót!

A magyarországi támogatókat viszont már nem vagyok hajlandó megértéssel nézni, hallgatni. Még akkor sem, ha a morális kifogásoktól eltekintünk, hiszen amint azt mondani szokás, a pokolba vezető út is jó szándékkal van kiköveve. Két elv, két eszme, két koncepció ütközik ma már élesen egymással a határon túli magya-

rokhoz. De mondom, most ennél is nagyobb lehet a baj, és ha ezt ki-k felismeri, talán előbb-utóbb megjön a kijózanodás is. Hátha sikerül végre helyes válaszokat találni arra, ami Szlovákiában történt, és ami Romániában is akár mikor megtörténhet. Hátha valamikor sikerül feloldani azt az ordító paradoxont, hogy a jelenlegi jobbközép kormányt Romániában az RMDSZ tartja össze, nélkülnk nem lenne többsége, de a magyarországi jobbközép egy része mindent megtesz azért, hogy az RMDSZ-t a nyeregéből kiüsse, miközben ugyanez a jobbközép büszke arra, hogy néppárti alapon baráti viszonyt ápolhat a román kormánykoalícióval és magával az államfővel, akik az RMDSZ jóvoltából kormányoznak immár másfél éve. Ugye hogy még mondatnak is képtelenség, amit leírtam? Pedig ez maga a képtelen igazság. Nem kellene-e vajon elgondolkozni ezen? Nem kellene-e végiggondolni azt, hogy mi lesz, ha egy legyengített, körbebarapált RMDSZ nem képes majd kivédeni egy olyan javaslatot, mint ami ezekben a napokban lázban tartja Romániát. Ha a tervezett közgazdasági reformot végrehajtják, megszűnik a 74 százalékos magyar többségű

bat dobban, amikor belépek, szóval ha ott dőlnek el majd ezek a dolgok. De nem ott dőlnek el. Sajnos, rólunk, határon túli magyarokról ma, többek közt egy rossz XX. századi magyar politika következményeként is, más államok fővárosaiban döntenek. Ott, ahol keserves dolog magyarként politizálni, de időnként elégtétellel is jár: nyelvhasználati törvényt, anyanyelvű oktatást, alkotmánymódosítást, önkormányzatiságot, erdők, földek, ingatlanok restitúcióját csikartuk ki az elmúlt években. Hogy egy számot is mondjak példaként: több

kor kell elválni, amikor Erdélyben négy megyének (Hargita, Kovászna, Szatmár) magyar, RMDSZ-es önkormányzati elnöke van.

Egy ilyen egyébként sem funkcionális, megvalósítása esetén valószínűleg az egész országban komoly közgazdasági zavarokat okozó tervet, sajnos, meg lehet ma pillanatok alatt szavazni Romániában. Nem kell hozzá más, csak törvénymódosítás a parlamentben. Megakadályozni pedig nem fogja Brüsszel, miért is tenné, hiszen az etnikai szempontok nem érdeklik, más normákat pedig nem sért egy ilyen átszervezés, és nem fogja elakasztani más sem.

*

Tudom, vannak, akik kételkedve csóválják a fejüket, hát kíváncsian várom tőlük: ki fogja ezt a szándékot eredményesen vétőzni? A NATO? Magyarország? Az ENSZ? A szlovákiai közgazdasági átszervezést ki akadályozta meg néhány éve? Senki. Nálunk is ez történne, ha ebben a pillanatban nem lenne ott az RMDSZ, ahol van. A maga önálló politikájával, önálló kompromisszumaival, önálló egyezkedéseivel és -igen! - önálló víziójával a romániai magyarság nemzeti integrációjáról egy erős, cselekvő bukaresti politikai jelenlét segítségével is.

Ezt nem értik a pártcsinálók. De legalább a támogatóik értenék! Mert az a kisebb gond, hogy az esetleg félrehajított RMDSZ-től kér-e jó székely szokás szerint valaki később bocsánatot. Az igazi kérdés: ki kér majd bocsánatot magyarországi szavazati joggal felvértezett és romániai képvisellettől végképp megfosztott gyermekeinktől?

Kovászna megye (223 750 lakos) és a 85 százalékos magyar többségű Hargita megye (326 347 lakos), ahol magyar az önkormányzati vezetés, illetve Maros megye (38 százalék, összesen 583 210 lakos), amelyet szintén mi vezetünk (egyfordulósan, relatív többséggel közvetlenül választanak Romániában megyei elnököket), és beolvadnak abba a tervezett Közép-régióba (Brassó, Szeben és Fehér megyével együtt), amelyben attól kezdve 28-29 százalékos aránya lesz a magyarságnak (összesen 2 638 809 lakos, 34 100 négyzetkilométer). Mindezt, ismétlem, ak-

kor kell elválni, amikor Erdélyben négy megyének (Hargita, Kovászna, Szatmár) magyar, RMDSZ-es önkormányzati elnöke van.

Egy ilyen egyébként sem funkcionális, megvalósítása esetén valószínűleg az egész országban komoly közgazdasági zavarokat okozó tervet, sajnos, meg lehet ma pillanatok alatt szavazni Romániában. Nem kell hozzá más, csak törvénymódosítás a parlamentben. Megakadályozni pedig nem fogja Brüsszel, miért is tenné, hiszen az etnikai szempontok nem érdeklik, más normákat pedig nem sért egy ilyen átszervezés, és nem fogja elakasztani más sem.

*

Tudom, vannak, akik kételkedve csóválják a fejüket, hát kíváncsian várom tőlük: ki fogja ezt a szándékot eredményesen vétőzni? A NATO? Magyarország? Az ENSZ? A szlovákiai közgazdasági átszervezést ki akadályozta meg néhány éve? Senki. Nálunk is ez történne, ha ebben a pillanatban nem lenne ott az RMDSZ, ahol van. A maga önálló politikájával, önálló kompromisszumaival, önálló egyezkedéseivel és -igen! - önálló víziójával a romániai magyarság nemzeti integrációjáról egy erős, cselekvő bukaresti politikai jelenlét segítségével is.

Ezt nem értik a pártcsinálók. De legalább a támogatóik értenék! Mert az a kisebb gond, hogy az esetleg félrehajított RMDSZ-től kér-e jó székely szokás szerint valaki később bocsánatot. Az igazi kérdés: ki kér majd bocsánatot magyarországi szavazati joggal felvértezett és romániai képvisellettől végképp megfosztott gyermekeinktől?

Markó Béla írása eredetileg az Élet és Irodalom múlt heti számában jelent meg.

Politikai kalandorok

A monarchiát ne bánts, Elnök Úr!

Cristian Cămpănu

România Liberă

Băsescu elnök Mihály király elleni támadása dicstelen és elhibázott. Egyszermind önhittségről tanuszkodik. Băsescunak éppen elég aktuális ellensége van ahhoz, hogy még a történelemmel (is) hadakozzék. És nincs, legkevésbé sincs erkölcsi joga hozzá, függetlenül attól, hogy mit mondtak neki a szekus fiúk! Tagadhatatlan, hogy az elnök okosan támadta ki Mihály királyt. Ha a Szeku szolgálatában álló Vadim Tudor-félek augusztus 23-ikáért támadták a királyt, és azért, mert letartóztatta Ion Antonescu marsallt, Băsescu azért támadta meg, mert lemondott a trónról, és nem szegült szembe az oroszokkal. Úgyes, fiúk, de nem eléggé! Traian Băsescu sosem volt egyéb, mint kényszermegoldás. Támogatást érdemel a kezdeményezett reformjaiért, támogatásra érdemes a korrupció elleni küzdelemért és a rendszer lebontásáért, de ennyi. Traian Băsescu alternatív megoldás Năstăséval, Geoanával vagy – Isten őrizze! – a Voiculescu, Ponta & Antonescu trióval szemben, de sohasem volt az az ember, akitől valaki is azt várhatta volna, hogy visszahelyezze Romániát a régi, normális kerékvágásba. Ha Băsescu valóban be akart volna kerülni a történelembe, visszavonult volna második mandátumának vége előtt, és visszahívta volna a királyt, hogy foglalja el a trónt, amelyről a kommunisták elkergették. Támadásával bebizonyítja korlátait, és azt, hogy ugyanúgy a Szekuritátera hallgat, mint az elődei. Szomorú vége ez egy embernek, aki nagy lehetett volna, de elpuskázta találkozását a történelemmel. (...) A valóságban a dolgok éppen fordítva állnak. A monarchia volt az oroszokkal és a kommunizmussal szembeni ellenállás utolsó bástyája és ugyanakkor Románia utolsó legitim rendszere. A Szekuritáté nagyon jól tudja mindezt, és éppen ezért folytatja a harcot a Királyi Ház ellen. Csakhogy a nagyokosok, akik Băsescu szájába adták ezt a böszmeget, szem elől tévesztették saját vádaskodásaik több következményét. Eltekintünk attól, hogy a király sorsát Sztálin pecsételte meg, aki sohasem engedte volna meg demokratikus rendszer létezését Romániában, mint ahogyan seholy Kelet-Európában nem engedte meg. Attól is eltekintünk, hogy a királyt a kommunisták és az oroszok zsarolással kényszerítették lemondásra. A legérdekesebb Băsescu vádjai az, hogy ezek implicite elismerik a monarchia legiti-

mitását. Amikor ugyanis azal vádolja a királyt, hogy lemondott, elismeri, hogy maradnia kellett volna a trónon, tehát hogy az ő helye az ország élén volt és maradt. Ön, elnök úr, elismeri, hogy mindaz, ami 1947 után következett, törvénytelen bitorlás volt, és hogy még az Iliescu által kitalált és az ön által állandósított elnöki rendszer törvénytelen. Elismeri, hogy valaki másnak a palotájában lakik. Lehet, hogy a királynak nem kellett volna lemondania a trónról, hanem meg kellett volna halnia Románia szabadságának és demokráciájának védelmében a vörös invázióval szemben. De nem Băsescu az az ember, aki szemére hányja a királynak, hogy nem harc közben halt hősi halált. Băsescunak pont annyi legitimitása van, amennyit szavazataink adtak neki. Se több, se kevesebb, de semmiképpen sem lehet megbízatása arra, hogy a történelem és a monarchia ellen forduljon, amely utóbbi a modernizáció fő tényezője és a legjobb dolog, ami valaha is történt Romániával. Többször írtunk arról, hogy miért az alkotmányos királyság a legjobb rendszer Románia számára, és nem kezdjük most újra az érvelésünket. Tudjuk ugyanakkor, hogy Băsescu elnök, mint mondani szokás, nem sokat jár templomba. Iliescuval ellentétben, Băsescu mostanáig volt annyira jóérzésű, hogy nem hánytá álságosan a keresztet a tévékamerák előtt húsvétkor vagy karácsonykor. Másfelől a jelenlegi elnöki hivatal egyetlen alkalma sem szalaszt el, hogy hangsúlyozza szerepét a Cotroceni palota udvarán álló szép templom felújításában. Elnök úr, ha olykor belép oda imádkozni – magányosan, ahogy illik – ennek az országnak a jólétéért, jusson eszébe e három szó: „Nihil sine Deo”.

(Fordította: K. B. A.)

Hallgatni arany

Petre M. Iancu

DEUTSCHE WELLE
DW

Băsescu elnök nyilatkozatai Mihály királyról a kommunizmus és az antonescui diktatúra kapcsán – az államfő mindkét rezsimit ropantul látja és szörnyen érzi – a lehető legsokkolóbbak. És nemcsak amiatt, mert fényvekre áll a történelmi igazságtól, hanem mert az elnök nyilatkozatai, ha nem szélsőségesről, rosszindulatáról vagy bizonyos ultranacionalista érzelmek meglovagolásának a szándékáról árulkodnak, tudatlanságról mindenképpen. E tudatlanságot, ha ez áll a történelmi kisiklás mögött, az elnök eddig, tévedhetetlen ösztönével, maximális ügyességgel titkolta. (...) Azt állítani,

hogy a felelősség a (román) Holokausztért Mihály királyt terheli, nem Ion Antonescut, a román állam teljhatalmú kényurát, aki Románia szerencsétlenségére egymaga vezette az országot 1940 szeptemberétől 1944. augusztus 23-ig, egész egyszerűen hazugság. Amiként azt állítani is, hogy a király lemondása a trónról 1947-ben a nemzet „elárulása volt”, hiszen a szovjet megszállók fenyegetésére történt. (...) Végül Bessarabia és Bukovina visszahódítása akár legitím is lehetett volna, hiszen ezeket a területeket illegálisan szakították ki az ország „testéből” a Hitler és Sztálin közötti paktum alapján, de óriási tévedés lenne azt képzelní, hogy az állam feje ugyanúgy járhatott volna el, mint Antonescu – ahogy arra Băsescu aberráns nyilatkozata utal –, aki Hitler oldalán, náci szövetségesként lépte át a Prutot. Ez a határozott elismerése annak, hogy az elnök a marsall híve, vagy pedig nem tanult semmit a történelemből, nem igazi de-

Egy tömeggyilkos, amelyen Antonescu, sokak számára továbbra is hős, nehezen érthető módon. Hitlerrel kötött eszement szövetsége pedig, ami évtizedekre negatív értelemben meghatározta Románia jövőjét, „a nemzet történelmének csúcspontja” Gheorghe Buzatu és a hozzá hasonló szerzők szerint. Ez a tudatlanság a magyarázat nagyrészt nemcsak az elnök kisiklására, hanem bírálójának demagóg túzásaira is. Crin Antonescu úgymond bocsánatot kért Mihály királytól, a román állam egykori fejétől Băsescu sértéseit, azoknak a nevében, akiket bántanak a jelenlegi elnök történelemmel kapcsolatos megjegyzései. Csak hogy Antonescu – nem kis teljesítmény amúgy – valóságos felségsértést követett el nemcsak a hivatalban lévő államfő ellen – aki tegyük fel imposztor -, hanem a román nép ellen is, amely tudvalevőleg egymás után többször is újraválasztotta Traian Băsescut. Ellenzékinék lenni annyit jelent, mint kihasználni a hatalom hibáit. De

Orbán Viktor magyar és Ven Csia-pao kínai miniszterelnök délelőtt a Parlamentben. A kínai kormányfő a bizalomról és a két országot összekötő barátságról, illetve az európai adósságválságról beszélt. Orbán ennyire még sosem magasztalt idegen országot, azt mondta, hogy büszkék vagyunk, hogy Kína szövetségesei lehetünk.” /Index/

Úgy tűnik, Orbán Viktor végérvényesen megsértődött az Európai Unióra. Persze sejtethető volt ez már bizonyos, korábbi, árulkodó jelekből. Például, hogy jó ideje eltűntek az uniós zászlók a kormányzati sajtótájékoztatókról és a középületeinkről is. Vagy Orbán Viktor sértett nyilatkozataiból, melyek szerint ugye Brüsszel nem Moszkva. De Peking azért lehet?

Bevallom, hogy én teljesen megértem Orbán Viktort. Orbán Viktor ugyanis egy pártállami diktatúrát álmódott, melyben nincs működő parlamentarizmus, nem érvényesülnek a jogállamiság, a modern, polgári

talommal, mely szintén nem sokat bajlódik az emberi, állampolgári és szociális jogokkal. Úgyis mondhatnánk talán, hogy összeső, ami összetartozik... Orbánék tehát hátat fordítottak a demokratikus világnak és a demokratikus jogállamiság, a polgári köztársaság eszményeinek is.

De vajon milyen következményekkel járhat ez az új, kínai szövetség? Nos, a Kínai Népköztársaság szívesen terjeszkedik az Európai Unió irányában, hiszen az hatalmas piacot és lehetőséget jelent a számára. A Magyar Köztársaság (azaz elnézést, ma már csak Magyarország) pedig a jelenlegi formájában és politikai vezetésével fontos hídfőállás lehet, ehhez a terjeszkedéshez. Hiszen az Orbán-kormány tényleg ideális partner, mivel ők sem szándékoznak bajlódni sem emberi, sem szociális jogokkal, illetve az Európai Unió szigorú szabályaival sem. (...)

Persze azért adódik még néhány érdekes kérdés. Kína milyen árat szab majd a hitelekért és a beruházásokért? A kínai hitelekkel nem nő az államadósság vagy az már mégsem az ellenségünk? A beáramló kínai áruk és munkaerő milyen mértékű munkanélküliséget generálnak majd hazánkban? Vajon az Európai Unió vajon hogyan fogadja ezt a meglepő hírt? Azaz, hogy tagja, szövetségese, a Magyar Köztársaság egy ilyen, új szövetséget talált? Azt, hogy a kínai dömpingárú most már várhatóan minden korlátozás és szabályozás nélkül juthat majd be rajtuk keresztül a schengeni határokon? Vajon örülnek majd az ennek nyomán megnövekvő munkanélküliségnek és a szociális feszültségeknek? Szeretne majd az uniós munkaerő Orbánék és kínai elvtársaik konténerekben lakó, kényszermunkásával versenyezni? Örülnek vajon Orbán Viktor elképesztő és gyalázatos árulásnak? Vagy egyszerűen csak kizárnak minket a “klubból” és újra, akár hosszú évtizedekre vasfüggöny mögé szorítanak?

Szerintem egyelőre sajnos az utóbbi a reális, bármennyire is tragikus lesz ez nemzetünknek. Mindez pedig egyetlen, diktátor-jelölt hatalomvágya és felelőtlen, politikai kalandorsága, illetve az őt szolgáló, elvtelen párt-vazallusok érdekvezérelt, cinikus cinizmusa miatt. Ha hagyjuk. Ha belenyugszunk, hogy Orbánék a hazánkat, hogy Magyar Köztársaságot egy kínai tartományágra degradálják és végleg kivezessék az Európai Unióból. Hiszen Orbán Viktor megmondta már annak idején, hogy “az Uniót kívül is van élet”...Igaz nem is olyan régen még azt is mondta, hogy a kommunizmus a legszörnyűbb dolog az emberiség történelmében...

Orbán Viktor és Traian Băsescu – meddig s hova?

mokrata, és az elnöki hivattal járó elvárások messze meghaladják képességeit. Merthogy egy ilyen álláspont, amilyent Băsescu kifejtett Robert Turcescu műsorában, és amire a jelenlévő újságírók meg sem próbáltak rákérdezni, súlyosan árt Románia megítélésének és viszonyának a valódi demokráciákkal, amilyen az Egyesült Államok vagy Nagy-Britannia. Másfelől úgy tűnik, hogy azok közül, akik most nagy lendülettel ostromozzák Băsescut a sületlenségei miatt – amelyeket a legionárius vezér Codreanu szimpátiázása előtt fejtett ki –, csak nagyon kevesen értették meg, mi az igazán lehorgoló az elnök elcsúszásában. Hetven évvel az apokaliptikus ballépés után, amit a náciikkal kötött szövetség jelentett, hét évtizeddel a román Holokauszt és a Szovjetunió elleni háború után Románia igazi múltja hétpecsétes titok. Ahelyett, hogy vállalnánk, feltárnánk és feldolgoznánk őszintén és civilizáltan, ahogy a Nyugat tette, a történelem továbbra is gigantikus misztifikáció és többnyire ultra-nacionalista politikai manipuláció tárgya.

az a mód, ahogy Antonescu fényezni próbálja magát (...) az elnök hibáit kihasználna, ellentmond az elemi jóérzésnek. Túzásai miatt az ellenfél kicsúszott a kezéből, és ugyanúgy elvétette a politikai célt, amiként Turcescu műsorában Băsescu is kompromittálta magát felelős vezetőként. Mindkettőjüknek illene bocsánatot kérniük. És megtanulniuk, hogy hallgatni arany! (Fordította: Sz. L.)

Mennyei béke, szeretet és egyetértés

Dániel Péter

NÉPSZAVA

„Történelmi segítségnek nevezte Orbán Viktor a kínai kormány Magyarországot segítő lépéseit. Egymilliárd eurós hitelkeret megnyitásban, gazdasági, katonai és kulturális együttműködésben, magyar állampapírok megvásárlásában, egy regionális logisztikai központ kialakításában és a kétoldalú kapcsolatok fejlesztésében állapodott meg egymással

Változások a szabad tartózkodás szabályozásában

Czedly József

Még Románia Európai Unióba való csatlakozása előtt szabályozták az EU tagországok állampolgárai számára az ország területén való szabad tartózkodás lehetőségét és korlátait. Az erről szóló törvényerejű sürgősségi kormányrendeletet (OUG 102/2005) és az elfogadását szentesítő törvényt (Legea 260/2005) egészíti ki és módosítja a *Hivatalos Közlöny* június 24-i, 443. számában megjelent 80/2011 sz. törvény. A folyó év június 27-vel életbelépő fontosabb változások a következők:

1. A Románia területén való szabad tartózkodásra, mozgásszabadságra, lakhatási és állandó lakhatási jogra (rezidență și rezidență permanentă) az EU és az Európai Szabad Gazdasági Terület tagországai állampolgárain és a velük levő családtagjaikon kívül ezután a Svájci Konföderáció állampolgárai és a velük levő családtagjai is jogosultak.

2. A törvénymódosítás két új fogalmat is bevezet: az egészségügyi biztosítás és a dolgozó jogállását (statut de lucrător).

Az egészségügyi biztosítás meghatározása arra vonatkozik miszerint valamennyi, a törvény alapján Romániában szabad tartózkodással bíró külföldi állampolgár közül jogosult az itteni egészségügyi ellátásra, akik rendelkeznek, az EU tagországaiban, vagy egy államban amellyel Romániának kölcsönös egészségügyi biztosítási szerződése van, olyan egészségügyi biztosítási szer-

ződéssel ami legkevesebb a romániai egészségügyi ellátás színvonalára ad jogosultságot.

A dolgozói jogállás megadását biztosítja a törvény mindazoknak a szabad tartózkodásra jogosult állampolgároknak akik Románia területén, a Munkatörvénykönyv által szabályozott, munkaadótól függő, vagy ettől független tevékenységet folytatnak (activități dependente sau activități independente).

3. Az EU tagországi állampolgárainak, akik Románia területén lakhatási joggal rendelkeznek, a román állampolgárokkal egyenlő jogaik vannak azokban az esetekben mikor ezek a jogok az EU által megkötött szerződésekből erednek.

4. Változik a Romániába való belépéssel kapcsolatos eljárás azok számára akik olyan család tagjai akik EU egyik tagországának állampolgárai de ők maguk nem EU állampolgárok. Ez esetben az országba való belépéshez vízum szükséges amit a kérvény beadás utáni 48 óra alatt adhat ki díjmentesen Románia egyik külképviselete vagy konzulátusa. Ettől az előírástól eltérően, kivételesen, nem kell vízumot kérnie annak az EU állampolgársággal nem rendelkező családtagnak aki megfelel mindkét alábbi feltételnek:

- elkísér vagy hozzácsatolozik egy olyan EU tagországi állampolgársággal rendelkező személyhez akinek Románia területén lakhatási joga van;
- birtokában van egy

olyan okmánynak amely igazolja, hogy az EU egyik tagországában lakhatási joggal rendelkezik és egy olyan EU állampolgársággal bíró családnak a tagja akit elkísér vagy akihez csatlakozik Románia területén.

A fentiekben említett helyzetben levő személynek Romániába való belépését, illetve innen való kilépését nem jegyzik be útlevelébe.

5. Igen fontos rendelkezése a törvénymódosításnak, hogy megszűnik a bejelentkezési kötelezettsége azoknak a Romániában tartózkodó EU állampolgároknak és családtagjainak akik több mint 15 napot maradnak az országban.

6. Ugyancsak változnak az EU tagországok állampolgárai és családtagjai lakhatási jogairól (dreptul de rezidență) szóló szabályozások is. Így az eddig érvényben levő előírás miszerint a Romániába belépő EU állampolgárok 3 hónapig tartó lakhatási joggal rendelkeznek kiegészülve azzal, hogy ez az idő-

tartam minden ezzel járó formájánál 6 hónapra növekszik, abban az esetben ha az itt tartózkodás munkahely keresés céljából történik.

A törvénymódosítás úgy rendelkezik, hogy azok az EU állampolgárok akiknek dolgozói jogállása van 3 hónappal hosszabb időre nyernek lakhatási jogot. Az a lakhatási joggal rendelkező személy akinek több mint egy évig dolgozói jogállása volt és utólag munkanélkülivé (șomer) lett, megtartja lakhatási jogát arra az időre amíg munkanélküli státusza van.

7. Az új szabályozás lehetővé teszi, állandó lakhellyel rendelkezhetnek, illetve elnyerhetik ezt a jogot, anélkül, hogy eleget tegyenek az ezzel kapcsolatos formásgoknak, azok az EU állampolgárok és családtagjaik akik:

- román származásúak, illetve Romániában születtek és akinek állandó lakhatási joga a Román állam érdeke;
- azok a kiskorú szemé-

lyek akinek mindkét szülője állandó lakhatási joggal rendelkezik Romániában. A kiskorú akkor is megkaphatja az állandó lakhatási jogot ha csak az egyik szülő kéri ezt, de ebben az esetben szükséges a másik szülő beleegyezése amit írásban kell megtegyen a Román Bevándorlási Hivatalban (Oficiul Român pentru Imigrări), vagy hiteles közjegyzői nyilatkozatban.

– azok az EU állampolgárok akik igazolják, hogy befektettek Romániában egy legalább 1.000.000 euró értékű beruházásba vagy több mint 100 teljes munkanormával rendelkező munkahelyet hoztak létre.

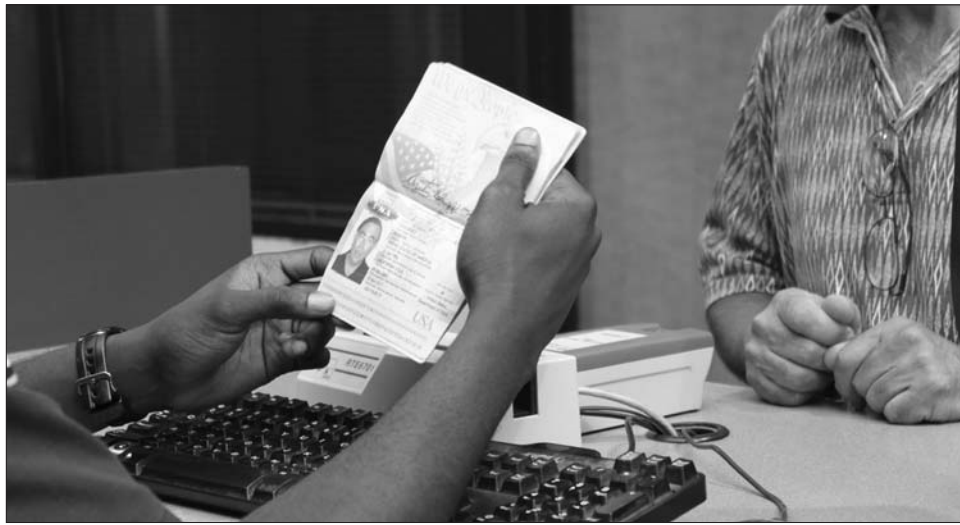
8. Az állandó lakhatási joggal rendelkező személyek számára 10 évre érvényes igazolványt bocsátanak ki, a 14. évnél fiatalabbak számára az igazolvány 5 évre szól. A törvénymódosítás hatályba lépése előtt kiadott igazolványok, kibocsátásuktól számított 10, illetve 5 évig maradnak érvényben.

9. A jelen törvény alapján kiállított okmányok elvesztése, megrongálódása, illetve megsemmisülése esetén, 48 óra leforgása alatt, miután észlelték az eseményt, be kell jelenteni a Román Bevándorlási Hivatalnál. Ezek érvényessége semmisnek tekintendő. Az aki egy ilyen okmányt talált köteles 24 óra leforgása alatt letenni vagy elküldeni a legközelebbi rendőrségre, vagy Bevándorlási Hivatalhoz.

10. Az EU állampolgárai és családtagjai jogosultak több mint 3 hónapra érvényes romániai lakhatásra a következő esetekben:

- a) dolgozói jogosultságuk van;
- b) rendelkeznek megélhetési forrással saját és családtagjaik számára legalább az országosan garantált minimális jövedelem szintjén és van Romániában érvényes egészségügyi biztosításuk;
- c) egy akreditált oktatási, vagy szakmai képesítést adó intézmény diákjai, biztosítva van megélhetési forrásuk és van egészségügyi biztosításuk;
- d) családtagjai egy az a)-c) bekezdésekben felsorolt EU állampolgársággal rendelkező személynek, vagy egy román állampolgárnak akinek állandó vagy ideiglenes lakhelye van Romániában.

A lakhelyre való jogosultság addig érvényes amíg léteznek az erre jogot adó feltételek. Az a dolgozói jogosultsággal rendelkező személy aki betegség vagy baleset miatt elvesztette munkaképességét, megtartja a lakhelyre való jogosultságát és dolgozói státusát.

Ismét a póthagyatéki eljárásról

Deák Levente

Lapunk 2009. július 18-19-i számában már összefoglaltuk olvasóinknak a póthagyatéki eljárás lényegét. Akkor is mondtuk, ma tehát csak ismételjük, hogy a törvényalkotó mind az 1995. évi 36. közjegyzői törvényben, mind pedig ennek végrehajtási utasításában igen szakszerűan rendelkezik a követendő eljárásról, ami talán egyik oka lehet annak, hogy a póthagyatékolásra „kényszerülő” örökösök nem mindig tudják hogyan is kell ilyen esetben eljárniuk.

A minap kolozsvári olvasónk fordult a Törvénytárhoz e tárgyban jogi tanácsért, miután elhunyt édesanyjának jelentős banki betétje „került elő” évekkal a hagyatéki eljárás lezárta után, mely összeg értelemszerűen nem szerepelt az örökösök bizonyítványában fel-

tüntetett vagyontárgyak között. Az ügyet az bonyolította és bonyolítja, hogy a két társörökös külföldi, egészen pontosan kettős állampolgár, akik az alapeljárásban is elfogadó örökösök voltak.

A tényállás és a vonatkozó szabályok ismeretében, a következő tanácsot fogalmazhatjuk meg: A hagyatéki eljárás lefolytatására területileg az a közjegyző illetékes, akinek körzetében az elhunyt utolsó lakóhelye volt. Ha több közjegyző tevékenykedik az adott településen, bármelyiküket lehet választani, bár ismerünk olyan városokat, ahol a hagyatékok „leosztása” irányítottan történik azért, hogy ennek hozadékából lehetőleg egyformán részesüljön mindenik közjegyző. Az viszont kötelező, hogy a póthagyatékolást mindig az a közjegyző végezze, aki az első örökösök bizonyítványt kiállította.

Ettől csak akkor lehet eltérni, ha az a közjegyző valamilyen okból már nem folytatja tevékenységét (nyugdíjazás, más szakma gyakorlása, elhalálozás, stb.).

Az eljárást minden esetben folytatni kell akkor, ha az eredeti örökösök bizonyítványból valamilyen kihagyott vagyon, tárgy, érték, követelés, részvénytársaság, banki betét, stb. kerül elő. Ezt annyiszor kell megismételni, ahányszor az elhunyt tulajdonát képező ilyen kihagyott örökség az örökösök tudomására jut. Ezeket a kihagyott (bunuri, valori omise) javakat aztán a póthagyatéki bizonyítványba kell belefoglalni (certificat suplimentar de moștenitor sau de legatar).

Az említett jogszabályok kimondják, hogy az ügy ismételt megnyitása az örökösök kérelmére, megkeresésére történik. Ezzel kapcsolatban a legfontosabb tudniva-

ló: csak azok az örökösök fogják aláírni az új kérelmet, akik ún. elfogadó örökösök voltak. Itt utalok arra a sokszor leírt szabályra, hogy a lemondó örökös úgy tekintik, mint aki soha nem volt örökös, amiért ő a póthagyatéki eljárásban sem játszik szerepet, kérelmet nem ír alá, elfogadó nyilatkozatot hiába is tesz, a póthagyatéki összetevőiből nem részesül, őt egyszerűen figyelmen kívül kell hagyni. A restitúciós törvények alkalmazása kapcsán a Legfelső Semmitő- és Ítélszék egy nemrég ismeretett jogegységi döntésében kimondta azt, hogy a lemondás akkor végleges, ha kifejezett volt és közokirati formában történt (în declarație autenticată) de renunțare la succesiune), mely esetben a lemondó örökös a póthagyatéki eljárás során leosztott javaiból sem részesül.

A póthagyatéki eljárás beindításához szükséges kérelem alakításával kapcsolatban nincsenek előírások. Ez egyszerű kérelem lehet, amiből ki kell derülnie annak, hogy az örökös az első eljárásban elfogadó (acceptant) volt, aztán annak is, hogy milyen javak maradtak ki az eredeti eljárásból, melyek az erre vonatkozó bizonyítékok, stb. A megkeresett közjegyző ez után beidézi az elfogadó örökösöket, megismétli az eljárást, majd a záróvégzése alapján 20 napon belül kiállítja a póthagyatéki bizonyítványt. A tiszteletdíjat csak a póthagyatéki eljárásban szereplő, azaz a kihagyott és most a hagyatéki vagyontömegbe belefoglalt javak után számítja ki.

A konkrét hagyatéki ügyre, olvasónk tanácskérő levelére visszatérve, a társörökösökkel azt kell tisztázni, hogy a póthagyatéki eljárásban személyesen kívánnak-e

jelen lenni, vagy nem, utóbbi esetben képviseleti megbízást adhatnak az ügyet az országban intéző nagybátyjuknak. Az egyikükről tudjuk, hogy Svédországban él, amiért a meghatalmazást az ügy ismételt megnyitására és az abban történő képviseletre ott kell elkészítenie. A Svédországban, svéd közjegyző készítette meghatalmazást ott apostille-záradékkal is el kell majd látni, mert ennek hiányában a hazai közjegyző nem fogja tudni az eljárást lefolytatni. Végül, jó lesz arra is figyelni, hogy a betétet kezelő bank a póthagyatéki bizonyítvány alapján sem fogja tudni kiadni a társörökösöket megillető összeget, csak személyes megjelenésük esetén, vagy pedig akkor, ha erre szóló, ugyanolyan apostille-záradékos meghatalmazást adnak valakinek, feltehetően a minket kérdező itthoni társörökösnek.

Plasztikázták a Renault Koleost

Alig három év után máris felfrissítette a Koleost a Renault. A kompakt SUV újgenerációs változata ráadásul nem is csak egy kicsit változott: az orrszét teljesen újraszabták a tervezők. A fényszórók, a hűtőmaszk és a lökhárító ráncfelvarrása viszont nem az idei Genfi Autósalonon bemutatott Captur-konceptiót követi, az új Koleosnak sokkal markánsabb a vonalvezetése. A franciák Latitude-jére emlékeztet, ami jó ötletnek tűnik, hiszen a Koleos eddig nem aratott túl nagy sikert. Bár a legrobosztusabb a hobbi-terepjárók kategóriájában, mostanáig megosztotta a közvéleményt. A Renault már-már le is mondott róla,

hiszen egy saját fejlesztésű, Nissan alapokra épülő terepjárón dolgoznak, ám most úgy tűnik mégis adnak neki még egy esélyt.

Oldalról viszont nem látni túl sok újdonságot és az utastér nem változott, csupán a műszerfalat tervezték újra és a hírek szerint jobb minőségű anyagokat használtak. Várhatóan bővül a színpaletta is. A központi műszeregységet és a közép-konzol kijelzőit is újratervezték, a technikai részhez viszont nem nyúltak.

Az új Koleos motorizációja hű maradt a 2 literes dízelhez (150 és 175 lóerős változat), de újrahangolták őket és így csökkent a károsanyag-kibocsátása. Ezzel

csábítóbb lehet Romániában is, hiszen kevesebb adót kell majd utána fizetni. Néhány országba egy 170 lóerős, kétliteres, turbós benzines erőforrással is elérhető lesz. A már ismert 175 lóerős blokk nem éppen gyenge, s viszonylag jó a reakcióideje, de persze nem száguldozásra találták ki.

A Koleosnak komoly konkurenciát jelent a Duster, a Hyundai ix35, a Kia Sorento vagy éppen a Mitsubishi Outlander és egyelőre még nincsenek hírek a ráncfelvarrott modell tervezett áráról. Egyelőre annyit tudni, hogy az őszi Frankfurti Autósalonon mutatják be, s hamarosan megkezdik az értékesítést is.

Sportos erődemonstráció Volkswagen stílusban

Valódi erődemonstrációt tartott a Volkswagen az osztrák Wörthersee fesztiválon és felsorakoztatott néhány koncepcióautót is, többek között a Golf GTI kabrióváltozatát. Noha ez a nyitottetés modell csupán egy tanulmányautó, kivitelezésére alapozva egyáltalán nem kizárt, hogy szériagyártásra tervezték. Spéci festésével és precíz kiegészítőivel igazi ékessége volt a Golf-rajongók találkozójának. Tizenki-

lenc colos felnizei ezüst és fekete színben harmonizáltak, amelyekre 235 mm-es széles abroncsot húztak. A motorháztető a GTI 2 literes, 210 lóerős erőforrását takarja.

Időközben kémfotók kerültek nyilvánosságra a Passat CC új verziójáról, amely úgy tűnik felsorakozik társaihoz és megkapja a Sirocco által bevezetett arculatot. Az egyelőre még fejlesztés alatt álló modellt az Alpokban kapták lencsevégre, de hiába

próbálták álcázni: a változások jól látszanak. Az elülső gömbölyded lámpákat szögletesebb formák váltják le, s várhatóan egyenes élek határozzák majd. Az első-hátó kötélyek az új Passatéra fognak hasonlítani, és sajtóhírek szerint alacsonyabb lesz a fogyasztása is. Az arculatmódosítás megosztja a négyajtós kupé rajongóit, de a wolfsburgi gyártó már az idén meg akarja kezdeni az értékesítését.

Mégis forog a Wankel-motor

A Wankel-motor mindig is különnek számított az autópiacon, de hiányosságai miatt nem vált túl népszerűvé a forgótárcsás erőforrás. Pedig amikor néhány évvel ezelőtt alkalmunk nyílt kipróbálni a Mazda RX 8-át meggyőző teljesítményt mutatott, legalábbis a végsebességre nem lehetett panasz, és az autó igazi sportos vezetési élményt biztosított. Csakhogy a Wankel-motor gyengéit, azaz a magas fogyasztást és a gyenge

nyomatékot ekkor még nem tudták megoldani a japánok. A bizalmuk azonban töretlen maradt, s az elmúlt három évben komoly fejlesztéseket hajtottak végre a Renesis forgódugattyús egységen.

A hírek szerint a 16X kódjelű utód megoldotta a korábbi problémákat, ráadásul a károsanyag-kibocsátását orvosolták. Korábban ugyanis nem felelt meg az Euro5 szabványnak, és emiatt kivonták az európai piac-

ról. Az új motor 1,3 köbcenti helyett 1,6-os lesz, s részben alumíniumból készül. Mindenezek ellenére a külső méretei csökkentek, köszönhetően az érdekes gyújtásnak: gyertyák helyett lézertechnológiát alkalmaznak. Ezzel várhatóan könnyebben szabályozzák majd, a lézer gyújtás állítólag tökéletesebb égést biztosít a forgódugattyús égéstestben. Remélhetőleg hamarosan bemutatkozik az új Rx8 és a vezetési élmény is megmarad.

Amerikában járt a Dacia

Az Amerikai Egyesült Államokban, Coloradóban járt a Dacia Duster, mégpedig a világ legnehezebb hegyversenyén, a húsz kilométeres Pikes Peak International Hill Climb-en mutatta meg erejét. A kiemelt erre a megmérettetésre összerakott 850 lóerős No Limit modellt a háromszoros Andros Kupagyőztes Jean-Phillippe Dayraut vezette. Az erőforrást a Sodemo készítette a Nissan 3,8 literes V6-os blokkja alapján amihez egy hatsebességes váltót társítottak.

Az aerodinamikai beállításokat és elemeket is külön erre a versenyre tervezték, hiszen a pilótáknak 2860 méteres magasságból kellett elrajtolniuk és a húsz kilométeres makadám és aszfalt pályán 4300 méteres magasságba jutottak. Noha győzni nem sikerült, a francia pilóta az előkelő harmadik helyre kormányozta a prototípust az Unlimited kategóriában, pedig nem a Dacia volt a legerősebb a mezőnyben. A versenyt a japán rekorder Nabuhiro Tajima nyerte meg a 910 ló-

erős Suzuki SX4-el, ráadásul a viadal történelme során most először tíz perc alatt idővel nyert. A második Rhys Millen lett az RMR Hyundai PM580-al. Az ideai coloradói versenyen nem csupán Tajima írt újra rekordot, a motoroknál is megdőlt a pályacsúcs. A hagyományos motoroknál a Ducati, az elektromos kétkerékűeknél pedig a SWIGZ javított az időn. Előbbit az újonc Carlin Dunne vezette, s 11 perc 11.32 másodperc alatt kapaszzkodott fel a csúcsra.

Programajánló

Dzsesszfesztivál Csíkszeredában

Július 1-jén is zajlik a dzsesszfesztivál a Míkó-várban, amelynek sztárvendége dr. Benkó Sándor (Magyarország). A mai program: 18.45-től programismertető, 19 órától Luiza Zan Jimmy Cserkés, Petra Acker & Asztalos Zsolt (Románia), 20.15-től Sárk Péter Trió (Magyarország), 21.45-től Nagy János Trió & Szirtes Edina „Mókus” (Magyarország), 23.30-tól Jam Session. Belépő egy napra (három koncertre) 25 lej, 7 éven alu-

li gyerekeknek a belépés ingyenes, de csak szülői felügyelettel.

IX. Madéfalvi Falunapok

Június 1-jén 11 órától ünnepi búcsús szentmise lesz (100 éves a madéfalvi egyház). 20 órától *Néphagyomány és kultúra Madéfalván* címmel a helyi táncsoportok előadása, illetve Györfi Erzsébet népdalénekes előadása a művelődési házban. Szombaton 21 órától a szabadtéri színpadon a Székely Góbék humorelőadása,

majd utcából a Party Cover Banddel és Dj Mezeyvel. Vasárnap 10 órától sportvetélkedők, kerékpárverseny, asztalitenisz-bajnokság és minifoci-bajnokság, 11 órától szentmise, 12 órától pedig borvízfürdő-avató ünnepség lesz. 22 órától a rendezvénysorozatot Fenyő Miklós élőkoncertje zárja.

Szászrégeni Városnapok

Július 1-je és 3-a között tizedik alkalommal szervezik meg a Szászrégeni Városnapokat. A rendezvények a főtéren zajlanak. Az ünnepélyes megnyitó a résztvevők felvonulása után július 1-jén, 18 órakor lesz, ezt megelő-

zően 17 órától a városi parkban népművészeti vásár fogadja az érdeklődőket. A műsort a nagyszínpadon az Eugen Nicoară Művelődési Ház zenakara nyitja meg. 20 órától Ciprian és Mihaela Istrate népdalokat énekel, majd 21 órától a helyi Titan és a Hara együttesek lépnek fel. Július 2-án, szombaton 16-18 óra között a népzene a színpad – a környező települések népdalénekesei lépnek fel. 18 órától román és magyar néptáncsoportok mősora. A műsort Traian Ilea népdalénekes zárja. 20 órától a könnyűzene és a rocké a színpad. Fellép a 112, 21 órától Demjén Ferenc lép fel. 22 órától a Night Losers zárja a szom-

bat esti műsort. Július 3-án, vasárnap 16 órától a szászrégeni művészeti iskola zenakara koncertezik, 17 órától helyi tehetségek mutatkoznak be vetélkedő keretében. 18 órától ismét a néptáncsoportoké a színpad. Este választják meg a város szépségkirálynőjét is. 20 órától Florin Vos, az Antract és Pepe koncertezik. A Szászrégeni Városnapok 23 órakor tűzijátékkal zárulnak.

Ezer Székely Leány Napja Csíksomlyón

Július 2-án, szombaton, az Ezer Székely Leány találkozójának egész napos műsorában a hagyományörző csoportok a Nyeregben levő

színpadon mutatják be műsoraikat. Emellett a települések képviselői, székely ruhába öltözött lovasok és fogatosok felvonulnak Csíkszeredában és Csíksomlyón részt vesznek az ünnepi szentmisén is.

Csíksomlyói magyar passió

A Magyar Örökség-díjjal kitüntetett Evangélium Színház és a Forrás Színház közös produkciójában láthatja a közönség Katona Imre *Csíksomlyói magyar passió* című zenés misztériumjátékát július 3-án, vasárnap 19 órától Csíkszeredában, a Szakszervezetek Művelődési Házában.

Táskadivat a meleg napokra

A divat világában az egyik legfontosabb kiegészítő a táskák, a legegyszerűbb öltözetet is azonnal feldobja. Lássuk az idej legjellemzőbb táskák trendeket.

Egyetlen táskával luxuskínézetet adhatunk magunknak. Idén a luxus a praktikummal egyesül táskák terén. A 2011-es nyári divatbemutatókon remek csemegéket láthatunk, néhány friss trend látott napvilágot. Az alábbiakban bemutatjuk az idej legjellemzőbb tendenciákat.

Élénk csíkok

Az élénk színek a meleg évszakokat idézik - narancs-

sárga, fuxia, zöld, kék, homokszínűk. Jellemző a keskenypántos válltáska, amelyet gyakran vidám csíkokkal tarkítanak. A csíkos táskák változatos színeinek köszönhetően könnyen társítható öltözetekhez.

Matrózcsíkos vászontáskák

A matróz-stílus nemcsak az öltözetekben, de az összes kiegészítőben is visszaköszön.

Az idej tavaszi divat elhozta számunkra a keresztcsíkos vászontáskák minden típusát - plikktáskák, kézitáskák, bevásárlótáskák. A kék és püderrózsaszín csíkok különösen trendiek lesznek.

Matt kézitáskák

A lány, matt bőrtáskák a tavasz kellemes színeiben,

egyszerű hétköznapi táskaként szolgálnak. Válasszunk egy világos rózsaszín, pasztelzöld vagy tengerkék árnyalatot, így a hétköznapiokon is sikkesek lehetünk.

Állatminták

Az elegancia és feltűnő luxus mindenkor eszköze az állatminták megjelenítése. A

tigris- és leopárdminták jelen lesznek az idej táskákon is, mindenféle anyagból készült táskára nyomtatva - bőr, vászon, bársony, szatén.

Krokodilbőr-hatás

A krokodil- és kígyóbőr mintájára készült változatos árnyalatú táskák minden bizonnyal hódítani fognak idén. A divatos rózsaszíntől, a farmerkéken keresztül a barna és szürke árnyalatokig minden színű krokodilbőrtáskát megtalálunk az üzletekben. Viszont a klaszszikus bordó és fekete krokodilbőr mintás táskák továbbra is trendben maradnak.

Fonott szalmatáskák

Amikor szalmatáskáról beszélünk, nemcsak a már megszokott hatalmas strandtáskákra gondolunk. Idén a kis méretű kínai-stílusú táskák is divatba jönnek. Ezek közül is a legjellemzőbbek a könnyű, kézi szalmatáskák lesznek. Jól illenek a nyári szezonhoz a meleg hangulatot idéző szalmatáskák.

Aranykristályok és gyöngyök alkalmakra

Ha egy elegáns eseményre készülünk, érdemes beszerezni egy, az idej divatos, aranykristályokkal vagy gyöngyökkel díszített alkalmi táskát.

Nyári higiénia nőknek

Az egészséges, vonzó nyári külső egy kis odafigyelést igényel. Pár alapkellék, betartható jótanács és gondtalanul élvezhetjük a nyarat egészségesen, ép bőrrel.

Lábunk elképesztő terhelésnek van kitéve egész évben. A mezítlábas időszakban viszont a láb szabadsága egyenes arányosságban nő az őket veszélyeztető kellemetlenségeivel. Mindannyiunk rettegett ellensége a nyáron a lábgomba, így ezekben a hónapokban mindig viseljünk strandokon, közös zuhanyzóban gumipapucsot, így megmenekülünk a fertőzésektől. Ha már megvan a baj, érdemes hetente párszor húszszázalékos ecetes lábfürdőt

venni, ezt a módszert megelőzéséppen is alkalmazhatjuk. Próbálkozhatunk a patikában vény nélkül kapható szerekkel is, bár tapasztalat szerint ezek nem érnek túl sokat, így ha 1-2 hét alatt nem múlik a lábgomba, érdemes orvoshoz fordulni.

Júniustól augusztusig az intim higiénia is fokozott odafigyelést igényel, a napi többszöri mosakodás, fehérneműváltás hasznos lehet. Az intim törölkendő, lemosók gyors segítőársaink

lehetnek, például utazás közben, de nőgyógyászok véleménye szerint kerülni kell mindennapos használatukat, mert felborítják a ter-

mészetes hüvelyflórát. Egy semleges bioszappannal nem hibázhatunk. Jártunkban-keltünkben gondoljunk arra is, hogy napközben biz-

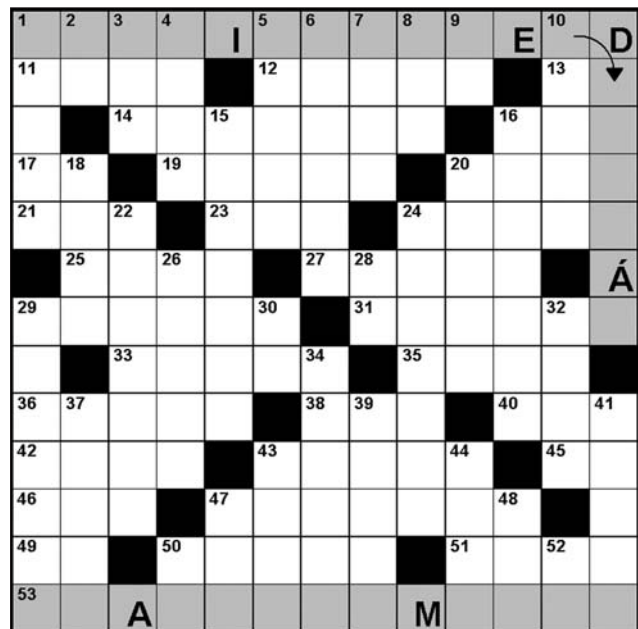
tosan leülünk majd buszon, munkahelyen, kávézóban, így ne viseljünk túl rövid szoknyát. Ha mégis apróbb ruhadarabok viselünk,

hordjunk egy könnyű pamutsálát, amit ha leülünk-magunk alá teríthetünk.

Hiába minden, ha az összes óvó kampány ellenére leégtünk (legalább azokban a napokban, mikor először megyünk napra, kenjük be magunkat megfelelő faktorszámú krémekkel), a jég hideg tejfölös vagy joghurtos pakolások enyhíthetik a tüneteinket. A hámlást nem úszhatjuk meg, és ne sietessük a bőrcserét radiókkal, vagy más hámlasztókkal. A napégésre biztos gyógyulási módszer sincsen, a bőr öngyógyító folyamatait legfeljebb csak sürgethetjük, de egyik napról a másikra ne várjunk csodákat. Rádásul az életünk során begyűjtött leégések száma összeadódik.

Székelyek esőben

Székely apó ül a meleg szobában. Kint ömlik az eső. Valaki kopog. Az apó ül tovább. Ismét kopognak. Megint csak ül. Erősen kopognak. Kiszól az öreg:

- Fiam, te ázol odakint?
- ... (poén a rejtvényben)

Vízzintes:

1. A poén első része. 11. Irányába. 12. Döntést hozó, bíráló. 13. Végrehajtott Egység (röv.). 14. Mondogató. 16. Apró. 17. Áruforgalom (röv.). 19. Pityereg utána. 20. Áll alatti zsírpárna. 21. Lelki sérelem, fájdalom. 23. Van felesége. 24. Teljesen eltakar. 25. Kis súly. 27. Légies, könnyű. 29. Hatalmas kalapács. 31. Harang szava. 33. Famintával díszítő. 35. Fátum. 36. Mosolyra ...; jókedvre hangol. 38. Ismételt tagadás. 40. Töltelékszó. 42. ... ma megtehetsz, ne halaszd holnapra. 43. Szakmai fogást megfigyel. 45. Bugyorban van! 46. Barnászvörös. 47. Abból a másik irányból. 49. Szakmabeli! 50. ... Eleniak; amerikai filmszínész. 51. Az ilyen csészét öt órákor használják Angliában. 53. A poén második része.

Függőleges:

1. Hitetlenkedő. 2. Nyersanyag! 3. Áron becézve. 4. Vasaló márká. 5. Az utcára jutó. 6. Követségi tisztviselő. 7. Aggó-dik érte. 8. Szezonjelző. 9. Bővül. 10. Adámka párja. 15. Mecset tornya. 16. Virágmadár. 18. Láboson van. 20. Előtagként: hő. 22. Pléddel letakar. 24. Bevall. 26. Övez, körülvesz. 28. Társadalombiztosítás (röv.). 29. Parittyva lövedéke. 30. Bambi is ez Felix Salten regényében. 32. Csemegebor. 34. Bennszülött. 37. Női név. 39. Helyére tesz. 41. Seb jelzője lehet. 43. Arab nemes. 44. Semmelweis Orvostudományi Egyetem (röv.). 47. Mátka. 48. Textilipari alapanyag. 50. Egyik szélén! 52. Két kán!

2	8	3	4		6	1		7
					3	6		
4		6						
			3		7		6	8
	9	7			1			3
					5	4		
7	1		9	3				
9					4			5
6			5	1				2

Közepes fokozat

A 81 mezőt a rácsban úgy kell kitölteni, hogy minden sorban, minden oszlopban és a 3x3-as négyzetekben 1-től 9-ig mindegyik számjegy csak egyszer szerepeljen. Jó játékot!

Készítette: Buna Botond

Előző feladványunk megfejtése

9	3	7	2	8	1	5	6	4
8	4	5	6	9	7	2	3	1
1	2	6	3	5	4	9	8	7
5	7	2	1	4	6	3	9	8
4	6	8	9	2	3	1	7	5
3	1	9	8	7	5	4	2	6
7	9	3	4	1	8	6	5	2
2	5	4	7	6	9	8	1	3
6	8	1	5	3	2	7	4	9

Örmény népmesék

Három testvér

A bagdadi kalifa bölcsességének és igazságosságának híre bejárta a világot. Egyszer három bölcs elhatározta, útra kel Bagdadba, hogy személyesen meggyőződjön erről. Útközben megszólal egyikük:

– Barátaim, ezen az úton elhaladt egy teve, amelynek hiányzott egyik szeme, s elülső fogai sem voltak.

– Ez igaz – szólta a másik bölcs –, és a teve púpjának egyik oldalán búza lógott, a másikon méz.

– Egy terhes asszony ült ezen a tevéen – állapította meg a harmadik bölcs.

Egy idő múlva a bölcsök észrevették, hogy egy ember lohol utánuk. Ahogy utolérte őket, kérde tőlük, nem látták-e az elveszett tevéjét.

– Egy félszemű tevé, amelynek hiányzottak elülső fogai? – kérde az első bölcs.

– S amely egyik oldalán búzával, s a másikon mézzel volt felmálházva? – kérde a második bölcs.

– Igen.
– Amelyiken egy terhes asszony ült? – kérde a harmadik.

– Igen.
Az ember könyörögve kérte őket, mondanák meg, milyen irányban ment a teve.

Ekkor mind a hárman egy emberként felelték, hogy a tevének még színét sem látták. Az ember azt hitte, tolvajok, s panaszt tett a kalifánál:

– Ezek az emberek pontosan leírták a tevémet, tudják, mi volt rajta, s mégis erősködnek, hogy színét sem látták.

– Honnan tudjátok hát a tevé ismertetőit, ha nem láttátok? – kérde tőlük a kalifa.

– Azt, hogy a teve félszemű, és nem voltak elülső fogai, onnan tudtam meg, mert az útnak csak egyik oldalán tépte a füvet, és annak is csak a két szélét harapta, közepét pedig meghagyta – válaszolta az első bölcs.

– Azt, hogy a teve egyik oldalán búza lógott, a másikon meg méz, onnan tudtam meg, hogy az úton, amerre ment, az egyik oldalon legyek ülték, másikon meg madarak ugráltak – felelte a második bölcs.

– Azt, hogy a tevéen terhes asszony ült, onnan tudtam meg, hogy ott, ahol az asszony leszállt a tevééről, a földön tenyérnyomokat láttam. Két kézre támaszkodva pedig csak a viselős asszonyok szoktak feltápázkodni – felelte a harmadik bölcs.

Csodálkozott a kalifa a három ember bölcsességén, és megparancsolta, hogy estére hívják meg őket a palotába ebédre. Ebéd után, amikor a számukra kijelölt szobába vonultak, a palotának egyik szolgálója kihallgatta beszélgetésüket.

– Ízletes volt a rizs, mellyel megvendégelték bennünket, csak kár, hogy hullaszaga volt – mondta az egyik.

– A hús sem volt rosszabb, de kutyaszagot árasztott – szólta a második.

– Jó volt a bor is, amit itunk, de íze és szaga egy kis emlékeztetett a vére – jegyezte meg a harmadik.

Mikor ezt a beszélgetést a kalifának jelentették, meg-

parancsolta, hogy vizsgálják meg a dolgot. Megállapították, hogy az a föld, ahol a rizs termelt, előzőleg temető volt; a vacsorára leölt bárány néhány napos koráig kutyatejjel táplálkozott és hogy a szőlő sajtolásakor a szőlősajtoló megvágta a lábát, s vére a borba keveredett.

A kalifa ekkor magához hívatta a három férfit, és tudásukért, bölcsességükért nagy tisztességben részesítette őket. A teve gazdája meg lógó orral hazaballagott.

A bölcs takács

Történt egyszer, hogy a király éppen a trónján ült, mikor messze vidékről jött hozzá egy vándor, aki se szó, se beszéd, egy kört húzott botjával a trón köré, és némán félreállt. A király mindebből

semmit sem értett. Egybehívta az egész udvarát, de azok sem igazodtak el a dologban. Csúnya szégyen volt a királynak, hogy egész országában nem akad ember, aki megfejtené a titkot. Szigorú parancsot adott, hogy országa valamennyi bölcsét akasszák fel, ha nem fejtik meg a talányt. A király emberei, miközben olyan bölcsöt kerestek, aki megfejtené ezt a titkot, véletlenül rátaláltak egy házikóra. Amikor beléptek, látták a szobákban, hogy ott ring egy bölcső, pedig mellet-

te egy élő lelket sem lehetett találni. Bemennek a másik szobába, hát ott is ring egy bölcső, pedig ott sem volt senki ember fia. Felmentek a ház lapos tetejére: ott pedig megmosott és száradni szétterített búzát találtak, s noha szél sem lebbent, mégis a bú-

za mellett egy földbe szúrt nádszál hajladozott, és kergette a madarakat, hogy ne csipegessék a búzát.

Elálmélkodtak a király emberei. Lementek az alsó szobába, és látják, hogy egy takács ül a szövőszéke előtt és dolgozik. A takács az egyik cérnaszálat a szövőbordához, másikat a vetélőhöz, harmadikat pedig a nyűstkarikához kötötte. Ugyanakkor, amikor a takács szőtt, a fonalak ide-oda jártak, és ringatták a két bölcsőt, és ringatták a nádszálat.

– Lám csak! Ez a mester egy bölcsnél sem alábbvaló!

A király emberei elmondták neki, hogyan vont kört pálcájával egy idegen a király trónja köré, és hogy senki

dött magában, majd fogott két rongybabát meg egy tyúkot, s ment velük a király udvarába. Amikor a palotába ért, és megpillantotta az idegent, a két rongybabát eléje dobta a földre. Az idegen erre kivett a zsebéből egy marék kölest, és a földre szórta. A takács válaszul odaengedte a tyúkot, amely gyorsan fölkapkodta a kölest. Ekkor a vándor hirtelen felkapta papucsait és eltávozott.

– Mit akart mondani az idegen? – kérdezték a takácsot.

– Azt akarta tudni adni a mi királyunknak, hogy az ő királya ellenünk készülődik, és meg akarja szállni földünket, s tudni akarta, szándékozik-e a mi királyunk engedelmeskedni neki, vagy pedig haddal vonul ellene. Én elibe dobtam a két rongybabát, úgymond, hogy ők gyermekek hozzánk képest, és jobb, ha otthon babákkal játszanak, és tegyenek le arról, hogy velünk háborúzzanak. A vándor kölest szórt a földre, jelezvén, hogy számtalan a harcosuk. Én meg elelesztettem a tyúkot, feleletül, hogy egyetlen katonánk elpusztítja egész seregüket.

A király nagy megbecsülésben részesítette a takácsot, busásan megjutalmazta, és vízírré akarta kinevezni, de a takács nem egyezett bele. Szolgálatáért valami csekélységet fogadott el, s búcsúzóul azt mondta a királynak:

– Én, uram, csupán egyet akartam, azt, hogy tudd: szolgálid között bölcsőbbek akadnak, mint vízírjeid, és hogy ezután vedd ember számba a takácsokat és saruvargákat is.

*Elvarázsolt madarak
(Válogatta és fordította:
Hegyi Imre)*

Tizenkét hónap a természetben

A tervezett mezei sétám célja tulajdonképp gyógynövény gyűjtés volt. A cickafark nemrég kezdett virágozni, és egy csokorra valót szedni indultam. A földúton haladva mindkét oldalon ilatozó mező kínálta virágait, gyógynövényeit. A cickafarkot, mint legtöbb gyógynövényt napsütésben kell szedni, étvágytalanság, görcsös jellegű gyomor-, bél- és epebántalmaknál, valamint gyomorhurutnál ajánlható, de húgyutak betegségei esetén is. Ezenkívül segíti a sebgyógyulást, jó vérzéscsillapító. A fogíny- és szemgyulladások kiváló öblögető, illetve borogatószer. Kedves gyerekek, a nyári szünidőben beütemezhetek olyan napokat, amikor gyógynövények begyűjtéséért sétáltak ki a természetben.

Baloldalt a mezőben mezei tücskök ciripeltek. Már érkezésemkor figyeltem a tücsöken, és most úgy gondoltam felkutatok egy „muzsikust”. Óvatosan haladtam a hang irányába, közben gyermekkori emlék pattant ki belőlem, mikor szintén tücsökre vadásztam.

Mikor a hangforráshoz már közel jártam, megálltam és rá is találtam a tücsökre, üreg előtt ült és önfeledten ciripel. Felemelt szárnyait dörzsölte össze, ez adja a májusi napokra, éjszakákra

annyira jellemző kedves hangot. Tudtam, ha még egy lépést teszek, akkor visszahúzódik az üregébe, ezért mozdulatlan maradtam, azonban mégis elhallgatott. Megérezhette lépteimet, de

szerencsére kint maradt. Gyermekkoromban nem voltam ennyire óvatos akkor, ha vissza is húzódott a tücsök egy hosszabb fűszállal kicsiklándoztam, és már fogtam is meg. Most csak látni szerettem volna. Akkor viszont megfogtam, hazavittem, üvegakváriumba tettem, és tartottam egy ideig. Mindig szerettem a természetet becsempészni lakásomban, volt, hogy egy marok szénát téptem ki sétám során egy elhaladó szénás szekérből, és azt vittem haza az illata miatt, máskor, főként ősszel, erdei cserjék gyümölcsét, fák száraz leveleit hordtam haza a látvány kedvéért. A mezei tücskök késő éjszakáig zenélnek, csak a hajnali órákba hagyják abba, ilyenkor visszahúzódnak a lyuk mélyére, pihennek, és másnap kora délelőtt, amikor a levegő már kellőképpen felmelegedett, újra rázendítenek. Ahol sokan vannak, késő délutáni órákban és alkonyat idején csodálatos koncertben gyönyörködhetünk.

Cickafark

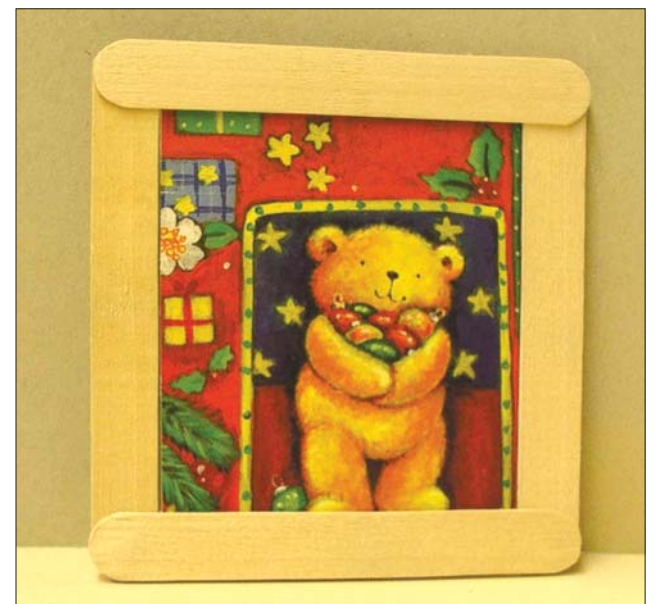
*Kelemen László, Rara Avis
Madártani Egyesület*

Képkeret fagyis pálcikából

Biztosan szeretitek a jégkrémet és sokat is fogyasztotok ezekben a melegekben. Az utána megmaradó fapálcikát ne dobjátok el, gyűjtsétek meg, sőt ismerősöktől is szerezhettek. Érdekes tárgyakat készíthettek belőlük.

Szükséges eszközök: fa-

gyis pálcikák, ragasztó, olló.
Elkészítés: 4 db fagyis pálcikából könnyen készíthető képkeret, úgy, hogy a lapos oldalakat a végén összeragasztgatjátok. A keretbe pedig beletehetitek kedvenc képeteket. Jó szórakozást!

Hétfégi mellékletünk *Életmód és Csodavár* oldalait Orosz Anna szerkesztette